

Združenje kovinske industrije
Kovinska industrija
v letu 2011

Ljubljana, avgust 2012

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO

Poslovno leto 2011 – grenka izkušnja in dobra šola

V poslovnem letu, ki je sedaj že daleč za nami, smo v podjetju občutili problematiko neoptimalno zasedenih kapacitet – prekoračenje le-teh.

Ponovno se je dokazalo, da je poslovanje v investicijskem okolju zelo problematično, saj se soočamo s konstantnim pritiskom na roke in cene, pri tem pa smo vse prevečkrat soočeni s problematiko

terminskega zamikanja projektov s strani naročnikov

In kadar pride do tega, da smo soočeni s serijo zamikov različnih kupcev, lahko pride do problema, da je te zamike nemogoče obvladovati in posledično nastanejo preveliki stroški, ki jih podjetje ne more pozitivno prenesti.

V takšnem okolju je zato potrebno vzpostaviti sistem v katerem bomo s fleksibilnimi oblikami dela lahko izpolnjevali naročila kupcev. Tu na žalost ni velikih možnosti za manevriranje. Tako je potrebno s prožno delovno zakonodajo omogočiti delodajalcem, da v trenutkih, ko ima podjetje veliko dela in naročil maksimalno obremeni zaposlene, hkrati pa omogoča, da v času, ko naročil ni toliko tudi delavce razbremeniti.

Seveda je ob tem potrebno poskrbeti za zaščito pred različnimi možnimi zlorabami takšnega ukrepa. Na žalost pa se nato v praksi predvsem govori o zlorabah nekaterih posameznikov, večina podjetij, ki pa bi tovrstne ukrepe pozitivno uporabila pademo v »slabo luč« in v isti koš z ostalimi.

Zato si v poslovnem letu 2012 želim predvsem normalne rasti in pozitivnega poslovanja, ter dovolj kakovostnih naročil, za kar trenutno dobro kaže. Na vsak način pa še ni prišel čas, ko bi si lahko oddahnili in rekli: « Kriza je za nami.

dr. Blaž Nardin, Gorenje Orodjarna d.o.o.

ARCONT je letos prvič spremenil svojo poslovno leto in ga zaradi specifike mesečnih naročil določil, da je od aprila do marca v naslednjem koledarskem letu. Osnovna odločitev je bila povezana s prerazporejenim delovnim časom, katerega si zaposleni ustvarijo v konjunktornih mesecih od marca do oktobra, ko je veliko povpraševanje po naših bivalnih kontejnerjih in nato mrzlih mesecih: november - februar, ko se naročila znižajo. Posledično smo se v podjetju tudi odločili, da imamo ob prehodu leta dvotedenski kolektivni dopust za potrebna vzdrževalna dela.

Containex je uspešno prodajal naše izdelke, tako da smo jih naredili preko dvanajst tisoč. Glavna prodajna tržišča so ostala nespremenjena. Največ prodamo v Nemčiji, Avstriji in Švici. Ostale evropske države so enakomerno zastopane, razen sredozemskih držav, kjer je gospodarska kriza še zelo prisotna. Nekaj naročil smo odpremili tudi v severno Afriko, Bližnji vzhod in države bivše SZ. V primerjavi težav, katere so prisotna pri slovenskih podjetjih, nekako ARCONT ne spada v ta prostor, ker imamo dovolj naročil in nimamo težav z denarnim tokom. Izvoza imamo preko 97%, plačila ne zamujajo, mi plačujemo predčasno svojim dobaviteljem, zato je naša bonitetna ocena odlična (A 1***).

V poslovnem sistemu ARCONT nas je bilo 700 zaposlenih, v delniški družbi 570 in v tovarni oken 130. Z pridobivanjem potrebne delovne sile nimamo prevelikih težav, v glavnem imamo zaposlene z ustreznim znanjem, občasno si le pri varjenju pomagamo z najetjem tuje delovne sile. Sprostitev evropskega delovnega trga je prinesla, da nas občasno, predvsem mladi, zapustijo in poskusijo pridobiti večji zaslužek v Avstriji. Po nekaj mesecih pa se jih kar nekaj vrne, ker so zaslužili zelo malo več ob težjih drugih pogojih dela. V tehnološkem razvoju smo v tem poslovnem letu najbolj veseli nove linije za valjanje stenskih pločevin, saj nam omogoča visoko kvaliteto valjanja različnih dolžin in širin. Kvalitetna oprema, stalen razvoj in organizacija dela nam omogočajo, da je izdelek vsako leto boljši, produktivnejši in dobro sprejet na kontejnerskem trgu.

Za letošnje leto pa smo se odločili, da bomo svojo organizacijo še prevetrili z uvedbo novega informacijskega programa ERP LN. Smo v procesu učenja, spoznavanja zmožnosti in implementaciji naših potreb ter želja.

Branko Kurbus, ARCONT d.d.

Naša pričakovanja, da bo poslovno leto 2011 drugo leto okrevanja po globoki krizi v letu 2009 in da bo več tržnega optimizma, se niso uresničila. Kot proizvajalci varnostne opreme smo tržno usmerjeni k finančnim institucijam kot našim glavnim kupcem. Številna krizna dogajanja na finančnem področju v okviru Evropske unije, reševanje posameznih bank.....so pri naših kupcih zavrla investicijske odločitve, kar je vplivalo na padec naročil. Posledično naši prihodki niso sledili načrtovanemu obsegu.

Kljub neugodni tržni situaciji smo nadaljevali z razvojem poslovne odličnosti v vseh področjih našega delovanja. Pridobili smo 2 pomembna certifikata: EN 16001-politika upravljanja z energijo in BS OHSAS 18001-politika varnosti in zdravja pri delu. Nadaljevali smo s politiko poštene poravnave vseh obveznosti družbe in zadržali rating A1. In ne nazadnje – obeležili smo 110. letnico naše tradicije in 50. letnico imena PRIMAT.

V bodoče pričakujemo stabilnejše okvire poslovanja, ki bodo našim kupcem dajali osnovo za investicijske odločitve.

Slavka Marinič, PRIMAT tovarna kovinske opreme d.d.

V letu 2011 smo čiste prihodke od prodaje povečali za 21,6% glede na leto 2010. Pri nekaterih obstoječih kupcih, predvsem v Evropi se je prodaja zmanjšala, povečala pa pri kupcih izven EU; predvsem na tržiščih Brazilije, Indije in Severne Amerike. Glede na velikosti avtomobilov smo opazili še vedno pozitiven trend prodaje komponent za avtomobile nižjega in srednjega razreda. Konec leta 2011, se je trend prodaje za segment malih in srednje velikih avtomobilov začel močno obračati v negativno smer.

Veliko pozornost smo, enako kot pretekla leta, namenili obvladovanju stroškov, tako fiksnih kot variabilnih. S povečanjem produktivnosti ter smotrno uporabo energentov, smo v veliki meri uspeli nevtralizirati vpliv dviga stroška plač in energije. Velik del energije in aktivnosti smo vložili

predvsem v optimiranje procesov, tako proizvodnih kot drugih poslovnih procesov.

V letu 2011 smo investirali približno 1,0 mio.€, predvsem v povečanje kapacitet termične obdelave, modernizacijo montaže,...Poseben del sredstev smo namenili izboljšanju delovnih pogojev s smislu ergonomije in izboljšanju zraka v delovnih prostorih. S ponosom se lahko pohvalimo, da smo v preteklem letu dobili prvo nagrado s strani grupacije GKN za najboljši socialni projekt. Prepričali smo strogo žirijo, in sicer ne z vloženi denarnimi sredstvi, temveč s lastnim delom in predvsem zgledom, kako učinkovito pomagati tistim, ki so pomoči potrebni.

V letu 2012 nas čakajo novi izzivi, novi projekti, novi kupci in še vedno dokaj togo in neprijazno poslovno okolje. Zavedati se moramo, da samo spreminjanje in optimiranje naših notranjih procesov ne bo dovolj za dolgoročno uspešnost, rast in nove investicije, temveč moramo predvsem pozitivno vplivati na poslovno okolje v katerem se nahajamo. Gospodarska zbornica, predvsem pa panožna organizacija, kot je združenje kovinske industrije, je zelo ustrezen medij, preko katerega lahko dosežemo velike učinke za vse. Ohranjamo naš slogan, ki nas spremlja zadnja leta in to je: **Gradimo Kulturo Najboljših z Zaupanjem, Rastjo in Enotnostjo** (GKN Driveline Slovenija = GKN ZRE).

Andrej Poklič, GKN Driveline d.o.o.

Leto 2011 je za naše podjetje bilo najboljšo v zgodovini poslovanja.

Kljub kriznim časom smo zato ponosni na rast in dobro poslovanje. Naša proizvodnja je vezana na železnice ter zavorne sisteme, zato so naša tržišča razdeljena po številnih državah.

Intenzivna vlaganja v kader (brez dobrih sodelavcev ni uspeha!), razvoj izdelkov ter organizacijo dela tudi v času največje krize, so bila ključna tako za hitro rast, kakor tudi za prodor na trge izven EU.

Pričakujemo pa, da bo plačilna nedisciplina ovira, ki bo še posebej ogrožala poslovanje podjetij v letošnjem letu ter v letih, ki še prihajajo.

Alen Šinko, KOVIS d.o.o.

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO.....	2
1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2011	8
1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu.....	13
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji.....	13
1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije	15
2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2000 DO 2011	15
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje	16
2.2. Število družb v kovinski industriji	17
2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji	18
2.4. Dodana vrednost na zaposlenega	19
2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij	19
2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala	22
3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE	25
4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU	27
5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE	29
5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25.....	29
5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov	29
5.1.2. Družbe.....	31
5.1.3. Izvoz.....	33
5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	33
5.1.4.1. Investicije v panogi	34
5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)	35
5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD 25.5).....	36
5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)	37
5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9).....	38
5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28.....	38
5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav	39
5.2.2. Družbe.....	41
5.2.3. Izvoz.....	43
5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	43
5.2.4.1. Investicije v panogi	44
5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)	45
5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2).....	46
5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2009) za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9). 47	

5.3.	PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 2947	
5.3.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic.....	48
5.3.2.	Družbe.....	49
5.3.3.	Izvoz.....	51
5.3.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	52
5.3.4.1.	Investicije v panogi	53
5.3.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1).....	54
5.3.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprik. (SKD 29.2)..	55
5.3.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3).....	56
5.4.	PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	56
5.4.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil.....	57
5.4.2.	Družbe.....	58
5.4.3.	Izvoz.....	59
5.4.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	59
5.4.4.1.	Investicije v panogi	61
5.4.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	62
5.4.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	63
5.4.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	64
5.5.	POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	64
5.5.1.	Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge popravila in montaža strojev in naprav	65
5.5.2.	Družbe.....	66
5.5.3.	Izvoz.....	68
5.5.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	68
5.5.4.1.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33).....	69
5.5.4.2.	Investicije v panogi	70
5.5.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1).....	71
5.5.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2).....	72
6.	SEZNAM GRAFOV.....	73
7.	SEZNAM TABEL.....	73
8.	VIRI:.....	75

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2011 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2011

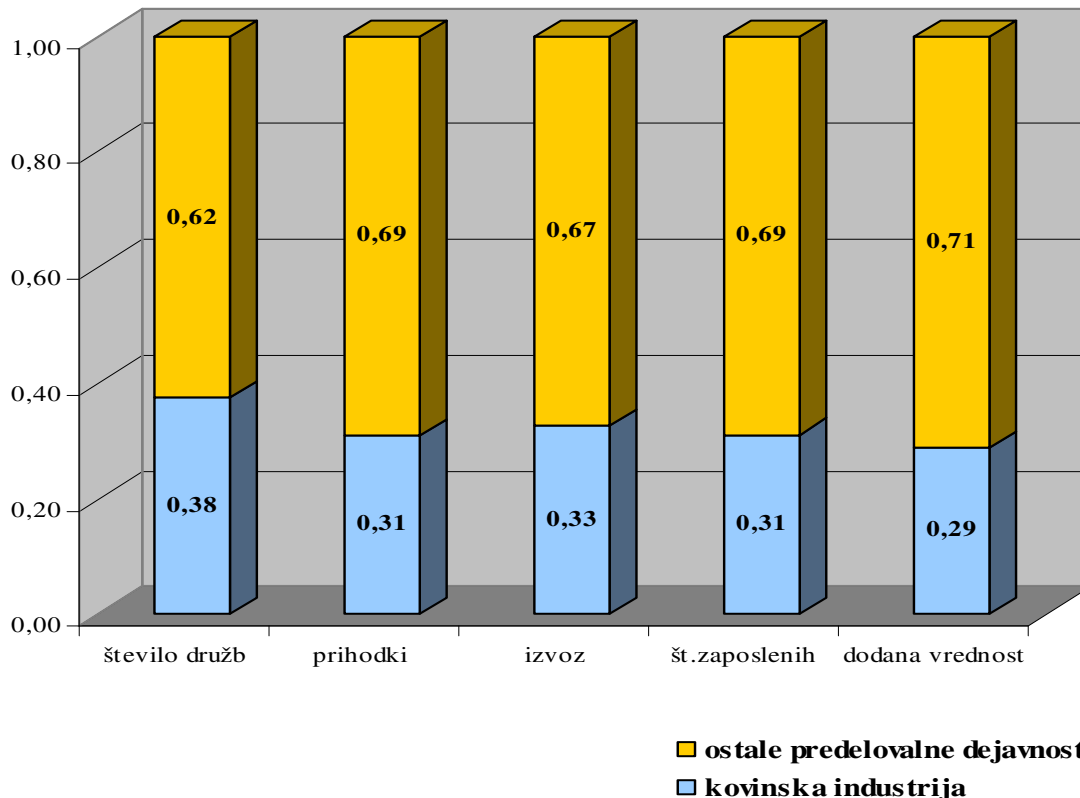
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2011 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti U.I. 69/07, 17/08 začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja neelektričnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav, izvemši pisarniške naprave (SKD 28.230)
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, izvemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in neelektričnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 31% (7,4 mlrd), v izvozu 33% (5 mlrd), v številu zaposlenih 31% (dobrih 51.000), ustvarijo pa 29% (1,7 mlrd) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJ PES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2011 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2010 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10
Število družb	57.798	-	7.033	-	2.647	-
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	449.235	101,1	165.515	101,6	51.537	104,4
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	78.439.872.517	108,3	23.932.458.892	107,9	7.418.602.267	107,2
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	50.023.302.274	105,2	7.902.946.374	105,5	2.204.355.818	107,2
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	24.971.579.658	116,5	15.255.288.276	109,6	5.002.550.556	107,7
Odhodki	77.716.605.984	108,0	23.311.248.061	107,3	7.292.787.869	106,9
Stroški blaga, materiala in storitev	58.920.448.792	109,8	17.502.886.074	108,5	5.580.864.631	106,9
Stroški dela	10.446.101.108	103,0	3.765.219.320	104,5	1.154.844.930	107,7
Amortizacija	3.179.974.745	105,5	1.057.588.987	100,4	309.639.694	99,8
POSLOVNI IZID	2.310.081.304	104,9	935.625.581	111,5	209.974.872	118,5
FINANČNI IZID	-1.621.363.784	99,8	-277.748.237	87,0	-82.517.641	103,0
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	2.310.081.304	104,9	935.625.581	111,5	209.974.872	118,5
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	6.405.715.796	105,9	2.195.566.873	106,0	568.628.459	106,2
Čisti dobiček	2.621.743.810	105,5	878.987.133	118,2	188.595.501	116,0
Čista izguba	2.164.576.060	101,1	336.003.983	110,9	84.049.479	112,8
Dodana vrednost (DV)	16.851.816.904	104,1	5.960.786.193	105,0	1.723.473.389	107,2
Zaloge	9.638.088.606	106,1	3.143.506.844	105,2	885.518.251	105,5
Kapital	37.868.969.856	101,8	9.877.942.880	102,1	2.090.065.275	104,3
Stopnja samofinanciranja (%)	38,10	98,7	43,20	99,4	36,20	100,1
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,52	102,2	1,18	100,7	1,59	98,1
Koeficient zadolženosti	0,58	100,7	0,52	100,4	0,59	99,2
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	8,50	97,4	9,50	97,9	7,90	98,7
Celotna gospodarnost	1,01	100,3	1,03	100,5	1,02	100,3
Dobičkovnost prodaje PM	0,05	73,7	0,05	42,8	0,04	62,8
Donosnost kapitala - ROE (%)	1,22	86,8	5,55	115,0	5,11	99,2

Donosnost sredstev - ROA (%)	0,47	88,4	2,40	113,3	1,85	97,7
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	174.608	107,1	144.594	106,2	143.946	102,7
Delež prodaje na tujih trgih (%)	31,80	107,6	63,70	101,7	67,40	100,5
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	23.253	101,8	22.749	102,9	22.408	103,2
Plače na zaposlenega (EUR)	16.991	102,5	16.611	103,8	16.381	104,0
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	37.512	102,9	36.014	103,4	33.441	102,7
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	62,00	99,0	63,20	99,5	67,00	100,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	5.836	104,3	5.311	116,4	3.659	111,1
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	4.818	100,0	2.030	109,2	1.631	108,1
Dnevi vezave zalog	48	110,3	51	107,6	46	106,9
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	78	107,0	79	103,5	68	106,7
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	87	108,7	79	110,5	77	109,7
Obračanje sredstev	0,80	107,2	1,00	104,4	1,30	102,9
Obračanje kapitala	2,00	105,2	2,40	106,0	3,50	104,5
	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega prostora

Na osnovi prejetih podatkov od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPEŠ) in obdelavi podatkov v GZS-CIS, po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. V tabeli so upoštevani podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 28 (stroji in naprave), 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za kovinsko industrijo za leto 2011

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2011 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2010 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	Vrednost 2011	Index 11/10					
Število družb	2.647	-	1.564	446	102	68	422
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	51.537	104,4	24.044	13.150	8.970	478	4.736
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	7.418.602.267	107,2	2.911.054.069	1.529.957.336	2.480.408.265	84.915.423	394.547.958
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.204.355.818	107,2	1.214.152.176	445.584.926	302.797.955	16.501.026	209.335.569
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	5.002.550.556	107,7	1.604.813.875	1.041.555.207	2.135.707.079	61.548.578	157.659.546
Odhodki	7.292.787.869	106,9	2.883.629.806	1.512.208.792	2.421.186.281	83.590.602	374.499.297
Stroški blaga, materiala in storitev	5.580.864.631	106,9	2.141.736.332	1.078.152.640	2.061.287.154	62.557.408	223.906.790
Stroški dela	1.154.844.930	107,7	507.670.218	305.982.028	205.962.588	12.355.171	120.103.296
Amortizacija	309.639.694	99,8	119.641.600	58.848.940	112.971.960	4.641.299	13.119.407
POSLOVNI IZID	209.974.872	118,5	77.082.288	41.222.113	75.411.733	-1.359.120	17.645.338
FINANČNI IZID	-82.517.641	103,0	-35.728.654	-22.760.171	-19.856.993	-2.161.106	-1.948.217
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	209.974.872	118,5	77.082.288	41.222.113	75.411.733	-1.359.120	17.645.338
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	568.628.459	106,2	223.010.247	111.969.329	192.615.928	3.701.060	36.585.463
Čisti dobiček	188.595.501	116,0	72.009.930	48.034.975	47.604.314	2.491.293	18.289.377
Čista izguba	84.049.479	112,8	38.205.494	32.993.699	1.393.441	4.786.612	6.436.921
Dodana vrednost (DV)	1.723.473.389	107,2	730.680.465	417.951.357	398.578.516	16.056.231	156.688.759
Zaloge	885.518.251	105,5	397.584.087	277.822.260	143.833.994	21.662.953	40.451.729
Kapital	2.090.065.275	104,3	914.926.555	494.188.161	538.386.060	10.914.006	129.493.625
Stopnja samofinanciranja (%)	36,20	100,1	37,30	36,30	36,50	10,60	34,70
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,59	98,1	1,56	1,57	1,59	3,60	1,45
Koeficient zadolženosti	0,59	99,2	0,59	0,58	0,59	0,76	0,57
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,90	98,7	7,90	7,50	7,90	4,70	10,00
Celotna gospodarnost	1,02	100,3	1,01	1,01	1,02	1,02	1,05
Dobičkovnost prodaje PM	0,04	62,8	0,04	0,04	0,03	0,05	0,06

Donosnost kapitala - ROE (%)	5,11	99,2	3,75	3,13	8,88	-18,52	9,20
Donosnost sredstev - ROA (%)	1,85	97,7	1,40	1,13	3,11	-2,30	3,72
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	143.946	102,7	121.073	116.346	276.521	177.737	83.306
Delež prodaje na tujih trgih (%)	67,40	100,5	55,10	68,10	86,10	72,50	40,00
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	22.408	103,2	21.114	23.268	22.961	25.861	25.359
Plače na zaposlenega (EUR)	16.381	104,0	15.462	17.063	16.605	19.426	18.548
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	33.441	102,7	30.390	31.783	44.434	33.607	33.084
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	67,00	100,5	69,50	73,20	51,70	76,90	76,70
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.659	111,1	2.995	3.653	5.307	5.215	3.862
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.631	108,1	1.589	2.509	155	10.019	1.359
Dnevi vezave zalog	46	106,9	52	68	23	115	38
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	68	106,7	76	76	48	89	109
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	77	109,7	75	86	72	168	78
Obračanje sredstev	1,30	102,9	1,20	1,10	1,60	0,80	1,20
Obračanje kapitala	3,50	104,5	3,10	3,10	4,70	6,30	2,80
	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011

Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2011

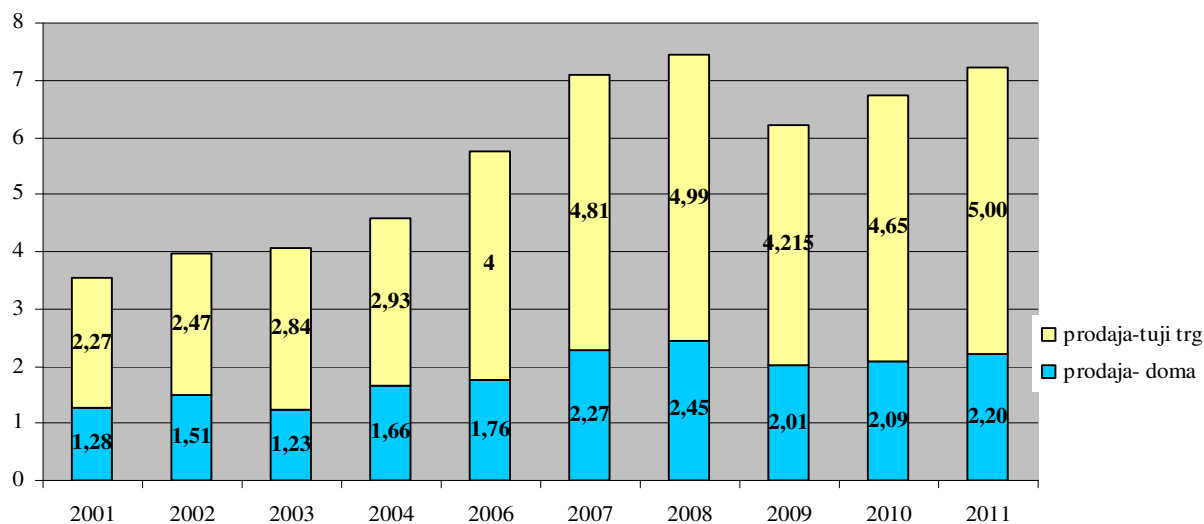
V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti (npr. SKD C/26.52 - Proizvodnja ur) nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih npr. v »kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge oz. poddejavnosti, ki so slabo zastopane, npr. SKD 25.3 - Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le 2 podjetji ter ni nikjer v nadaljevanju podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »število zaposlenih« vštete v vrednost panoge 25 - Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi zaupnosti le-teh: **v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.**

Če pogledamo celotno sliko, lahko vidimo, da so skoraj vsi opazovani parametri v porastu. V letu 2011 je kovinska industrija zaposlovala 51.537 ljudi, kar pomeni porast za 4,4%. Prihodki v celotni kovinski industriji so se povišali za slabih 7,2% in so znašali 7,4 milijarde €. Glede na leto poprej se je izboljšala tudi celotna dodana vrednost, saj je višja za dobrih 7%. EBIT je višji za 18,5%, vrednosti ROE in ROA pa so nižje glede na leto 2010. Realizacija na zaposlenega je rahlo višja kot leto poprej, in sicer se je povišala za 2,7%. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti se je neznatno povečal, in sicer za 0,5%, medtem ko so se celotni stroški dela na zaposlenega povečali za 3,2%. Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2011 dosegla 33.441 € in je za 2,7% višja glede na prejšnje leto. Vse navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

Prodaja na domačem in tujem trgu je v zadnjih letih stalno rasla. V letu 2009 se je zaradi krize močno zmanjšala, v letu 2010 pa je ponovno počasi začel naraščati. Prodaja doma se je dvignila za 6,4% in dosegla vrednost 2,1 mlrd. €, prodaja na tujih trgih pa se je povzpela za 13,1% in je dosegla 4,65 mlrd. €. **V letu 2011** beležimo ponovno rast prodaje na obeh trgih. Izvoz je presegel 5 mlrd. € in je višji za 7,7% kot leta 2010, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,2 mlrd. € oz. je bila višja za 7,2% glede na prejšnje leto.

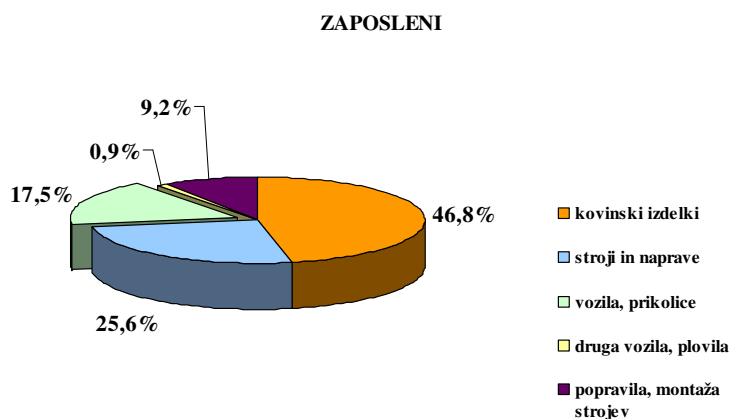
Prodaja na domačem in tujem trgu (v milijard €)

Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu

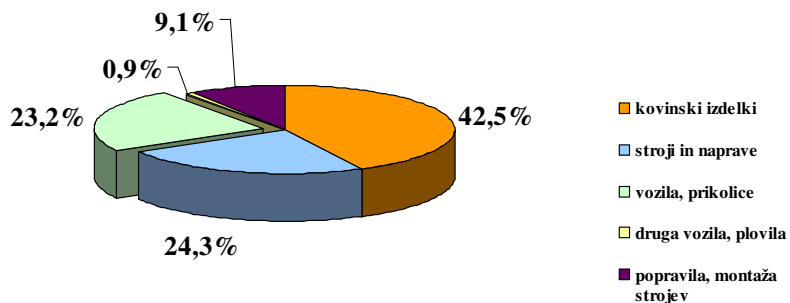
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminjajo. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2011 46,8% zaposlenih ustvarilo 39,3% prihodka, 32,1% izvoza ter 42,5% dodane vrednosti kovinske industrije. V strojogradnji so deleži nekoliko bolj uravnoteženi: 25,6% zaposlenih ustvari 20,7% prihodka, 20,8% izvoza in 24,3% dodane vrednosti. V panogi druga vozila in plovila 0,9% zaposlenih ustvari 1,1% prihodka, 1,2% izvoza in 0,9% dodane vrednosti. Panoga proizvodnja motornih vozil in prikolic zaposluje 17,5% zaposlenih, ustvari 23,2% dodane vrednosti, 33,5% prihodka in kar 42,7% izvoza. Dejavnost popravila in montaža strojev in naprav z 9,2 % zaposlenimi ustvari 9,1% dodane vrednosti, 5,3% celotnega prihodka in 3,2% izvoza vse slovenske kovinske industrije.

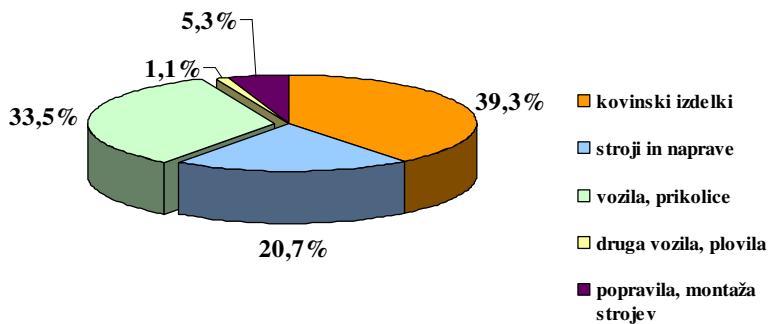
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST

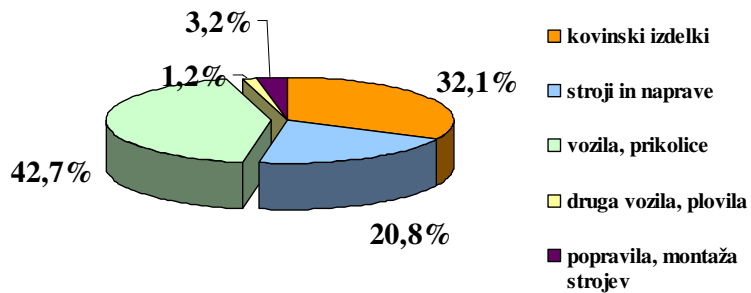
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI

Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

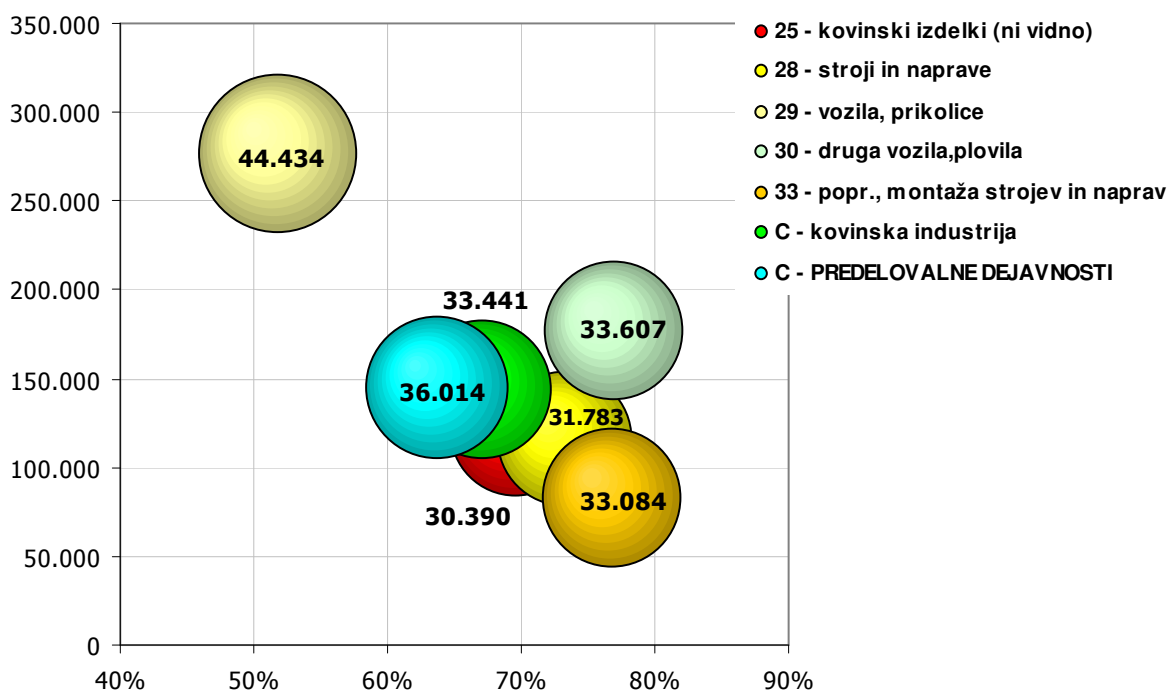

Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev in sicer realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (DV/Z); kot tretji faktor se primerjajo stroški dela, ker ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh veličin. L/DV (v%) je na osi x, R/Z (v €) na osi y, DV/Z (v €) pa je prikazana s premerom kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim bolj levo zgoraj je njena pozicija (čim manjši delež stroškov dela v bruto dodani vrednosti, čim višja realizacija na zaposlenega) in pa čim večja je površina kroga (večja površina = večja bruto dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2011

Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2011

Kot je razvidno iz grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije različna. V najboljšem položaju je tako kot prejšnje leto dejavnost Proizvodnja motornih vozil in prikolic (SKD 29), ki ponovno odstopa od preostalih dejavnosti, katere so si po poziciji relativno blizu skupaj (dokaj podobna velikost krogcev). V nadaljevanju bomo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazali primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti s primerljivimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2000 DO 2011

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

- indeksi obsega industrijske proizvodnje
- število družb
- število zaposlenih
- dodana vrednost na zaposlenega

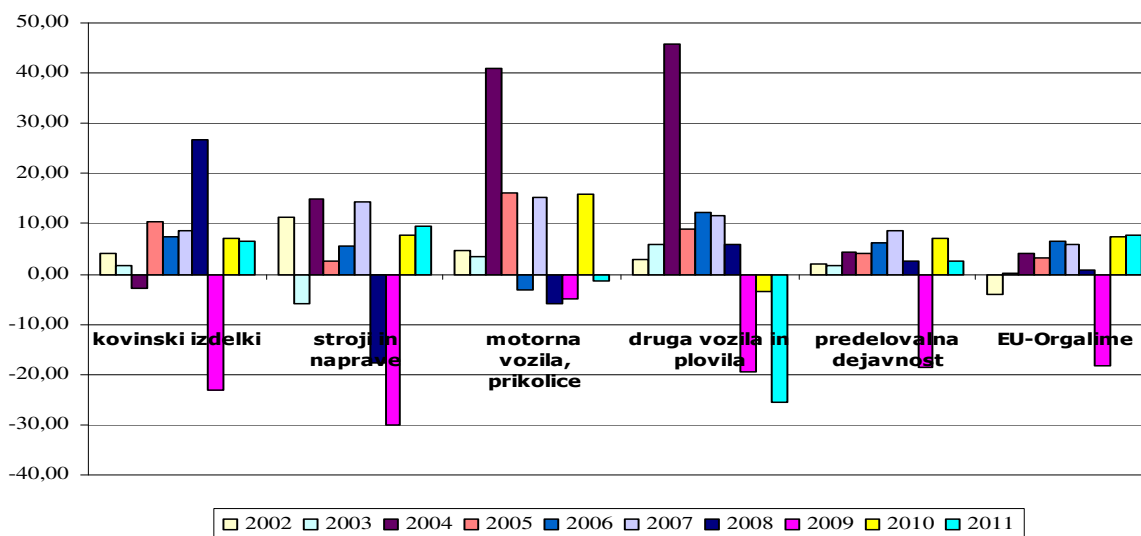
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

Opombe: Od januarja 2009 dalje je osnova za izračun in objavljanje indeksov Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008).

Indeksi za obdobje pred januarjem 2009, ki so bili originalno izračunani na osnovi Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (SKD 2002), pa so bili na novo različico klasifikacije dejavnosti preračunani s pomočjo prevajalnih matrik (števila zaposlenih).

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU-Orgalime
2000	12,82	5,06	11,52	14,55	7,03	7,50
2001	4,83	15,27	5,51	-9,87	2,80	-0,50
2002	3,98	11,26	4,81	2,74	2,00	-4,10
2003	1,75	-5,74	3,57	6,04	1,64	0,10
2004	-2,77	14,97	41,05	45,88	4,34	4,10
2005	10,29	2,59	16,03	8,89	3,98	3,20
2006	7,42	5,75	-3,28	12,38	6,21	6,60
2007	8,60	14,28	15,29	11,66	8,51	5,80
2008	26,69	-17,52	-5,90	5,92	2,59	0,90
2009	-22,94	-30,14	-4,93	-19,57	-18,59	-18,40
2010	7,10	7,80	15,80	-3,40	7,10	7,50
2011	6,40	9,40	-1,40	-25,60	2,60	7,80

Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje
vir: SURS

Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)

Kot je razvidno, so bili indeksi v letu 2004 najvišji pri dejavnostih motornih vozil ter drugih vozil in plovil. Pri vseh ostali dejavnostih so se le-ti gibal bolj enakomerno. Po letu 2004 je sledil postopen padec industrijske proizvodnje, vendar so indeksi skozi leta pri vseh dejavnostih ostali večinoma pozitivni. V letu 2009 (krizno leto) se je zgodil velik zasuk, saj je bilo to obdobje za vse dejavnosti izjemno negativno, saj so indeksi obsega v povprečju padli za okoli -20% (največ pri proizvodnji strojev in naprav (-30,14)). Padec rasti industrijske proizvodnje je bil posledica negativne gospodarske situacije v Evropi, kamor je usmerjen pretežni izvoz kovinske

industrije. Indeksi so bili v letu 2010 v slovenski kovinski industriji povsod pozitivni razen pri dejavnosti »druga vozila in plovila (-3,40). Proizvodnja kovinskih izdelkov je povečala svoj obseg za +7%, strojogradnja za skoraj +8%, proizvodnja vozil in prikolic pa za slabih +16%. Celota predelovalnih dejavnosti v Sloveniji leta 2010 beleži +7,1% rast. Dejavnosti kovinskih izdelkov ter strojev in naprav sta tudi v letu 2011 nadaljevali trend postopne rasti, pri dejavnosti motornih vozil in plovil, pa je bil ponovno zaznan padec obsega proizvodnje. Pri drugih vozilih in plovilih je bil zaznan padec celo za -25,6%! S tem so zabeležili negativni indeks obsega že tretje zaporedno leto od nastanka krize.

Primerjava s povprečjem v Evropi pokaže, da so indeksi obsega v tehničnih industrijah v letih 2001 in 2002 v EU-ORGALIME industrijah večinoma negativni, sledil je pozitiven trend obsega proizvodnje, v letu 2009 pa se je le-ta močno obrnil navzdol, in sicer je bil padec obsega skoraj -20%. V letih 2010 in 2011 pa zaznan skoraj podoben pozitiven premik, saj je bil obseg proizvodnje po podatkih ORGALIME v tehnični industriji v 2010 za +7,5%, leto 2011 pa izkazuje +7,8% rast obsega industrijske proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah.

2.2. Število družb v kovinski industriji

dejavnost	kovinski izdelki				stroji in naprave				vozila in prikolice.				druga vozila, plovila				popravila in montaža strojev					
	leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	
1998		1018	63	26		332	63	23		54	15	14		27	1	5						
1999		980	82	29		341	82	22		53	17	16		28	2	7						
2000		965	98	38		328	71	34		45	18	16		31	1	7						
2001		977	96	57		315	81	39		42	19	16		33	3	9						
2002		1088	50	24		393	36	21		53	9	10		45	2	7						
2003		1178	51	27		403	39	25		56	9	9		54	2	5						
2004		1231	39	20		432	30	21		63	8	8		63	4	3						
2006		1197	99	35	23	398	62	33	19	55	15	8	8	62	3	2	4					
2007		1290	108	43	25	403	64	42	17	63	12	9	11	71	2	3	3					
2008		1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3	0	2	
2009		1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4	0	2	
2010		1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10	1	3	
2011		1369	131	41	23	320	74	39	13	72	12	10	8	64	0	1	0	405	13	1	3	

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 4: Število družb v kovinski industriji

Ob zgornji tabeli je potrebno pojasniti, da je v letu 2002 prišlo do novih kriterijev za velikost podjetja, zato podatki o številu podjetij med letoma 2001 in 2002 niso neposredno primerljivi.

Prav tako je prišlo v 2008 do spremembe ZGD v členu, ki opredeljuje kriterije razvrstitve podjetij v velikostne razrede (natančneje gl. spodaj), kar onemogoča neposrednost primerjave. Kljub temu pa so trendi razvidni. Predvsem v letih od 1998 do 2001 se je v kovinski industriji zmanjševalo število majhnih podjetij, po letu 2001 pa se povečuje število malih podjetij in znižuje število velikih podjetij. Trend je opazen tudi v letu 2010, kjer se je število mikro podjetij povečalo, število malih, srednjih ter velikih podjetij pa se je malenkostno zmanjšalo. V letu 2011 zabeležimo minimalno rast, predvsem mikro podjetij, medtem ko se je pri ostalih kriterijih ta številka malo ali pa celo nič spremenila.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje, in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 eurov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 eurov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 eurov, in
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 eurov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

Deleži glede na velikost podjetja v kovinski industriji za leto 2011 so se pri vseh kriterijih velikosti podjetja v primerjavi z letom 2010 nekoliko zmanjšali, le pri mikro podjetjih se je ta delež malenkostno povečal, in sicer je le-teh za 1% več, kot leta 2010. Rezultati so naslednji: mikro podjetij je 85,8%, malih podjetij je 8,8%, srednjih podjetij je 3,5% in velikih podjetij je 1,8%.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

dejavnost	kovinski izdelki				stroji in naprave				vozila in prikolice.				druga vozila, plovila				popravila in montaža strojev				
	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	
1998		5318	4132	9276		2510	4363	6133		89	1288	6033		574	8	2491					
1999		4554	5831	9743		1676	5034	5846		1033	1179	4869		124	43	2557					
2000		4092	5391	11869		1581	3869	6884		352	1058	5236		104	54	2544					
2001		4434	4359	13531		1501	3552	6827		267	1138	5222		115	113	2600					
2002		8826	5314	9965		4262	4322	3956		866	931	5159		203	233	2499					
2003		8272	5386	9478		3987	4149	4896		787	1113	5041		298	269	2345					
2004		10149	4419	9017		4996	3689	4773		1052	1120	5566		334	732	1646					
2006	7093	4766	4541	9400	2296	2941	4093	5093	400	804	1340	6355	224	86	301	1965					
2007	9440	4423	5064	8936	2229	2825	5035	5022	458	535	1485	7473	338	36	392	1762					
2008	7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983	
2009	6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880	
2010	7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114	
2011	7715	5258	4442	6629	1787	2607	4422	4334	368	484	1409	6709	152	0	326	0	1504	576	217	2438	

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

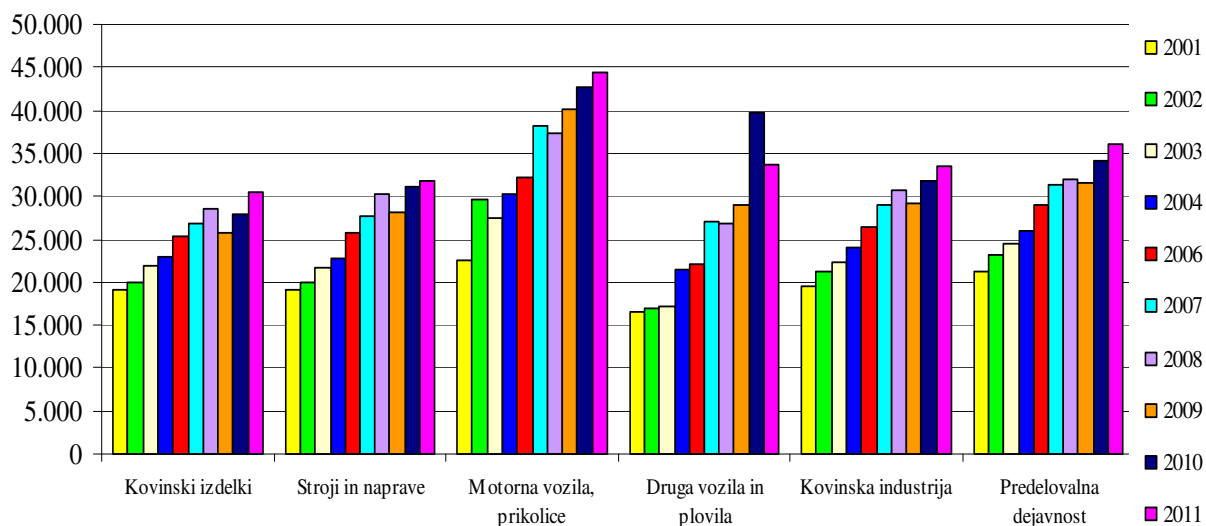
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji

Tudi tu velja podobno dejstvo kot pri številu družb. Namreč zaradi sprememb določil o velikosti podjetja, podatki za leti 2001 in 2002 ter za leti 2007 in 2008 niso direktno primerljivi. Opazno pa je povečevanje števila zaposlenih in majhnih družbah in zmanjševanje zaposlenih v srednjih in velikih družbah.

Kovinska industrija skupno v letu 2011 zaposluje 51.537 delavcev, kar je za 4,4% več delavcev v primerjavi z letom 2010. Če primerjamo število zaposlenih po panogah ugotovimo, da je izrazita drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil in pa proizvodnji drugih vozil in plovil, kjer največji delež zaposlenih dela v velikih družbah. Za leto 2011 velja, da je bilo v kovinski industriji v mikro podjetjih zaposlenih 22,4% vseh zaposlenih, v malih podjetjih 17,4% vseh zaposlenih, v srednjih 21,1% vseh zaposlenih in v velikih družbah 39,1% vseh zaposlenih v kovinski industriji v obravnavanih dejavnostih.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega se je v kovinski industriji vsa leta povečevala. V letu 2009 je občutno upadla v skoraj vseh nosilnih dejavnostih, v letu 2010 in tudi v 2011 pa ponovno narasla pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti "druga vozila in plovila", kjer je upadla za dobrih 15 odstotkov. Dodana vrednost na zaposlenega v celotni kovinski industriji v 2011 dosega 33.441 € (2,7% višja kot leta 2010). Če primerjamo posamezne dejavnosti opazimo, da je v dejavnosti "kovinski izdelki" DV znašala 30.390 € (porast za 8,7%), v strojogradnji pa 31.783 € (višja za 2,3%). Rast v 2011 je zabeležila tudi dejavnost "proizvodnja motornih vozil in prikolic" (44.434 € na zaposlenega oz. 4% rast), medtem ko je panoga "proizvodnja drugih vozil in plovil" doživela krepak 15-odstotni padec, in sicer je dodana vrednost iz 39.655 €, padla 33.607 € na zaposlenega.

Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega – v €

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2011 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2010 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

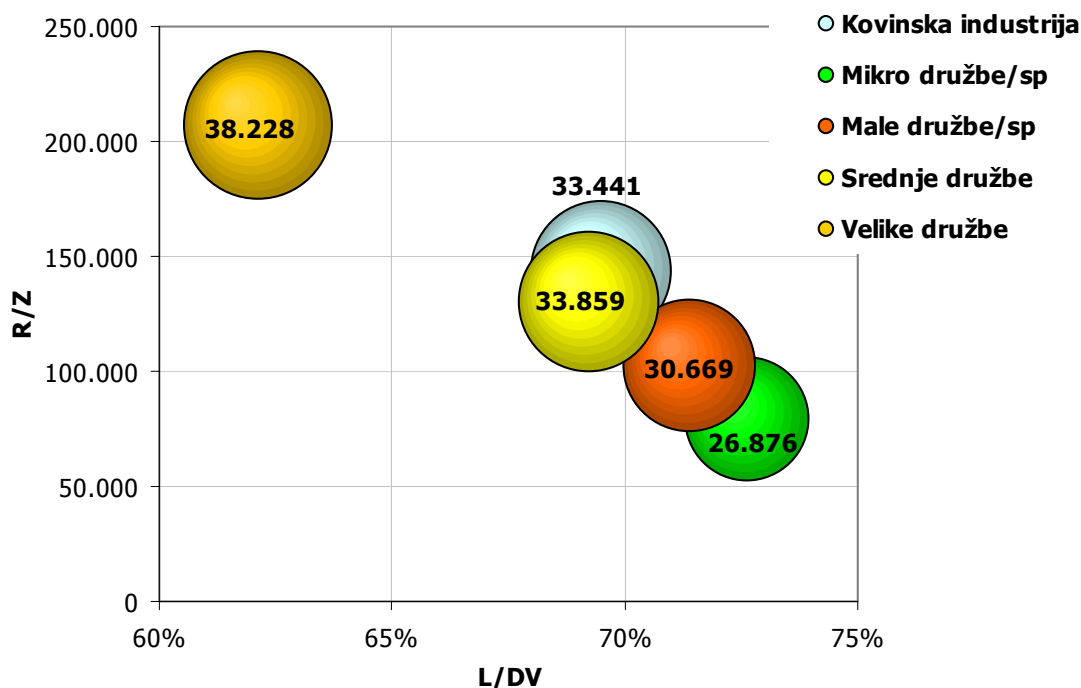
	kovinska industrija		velike družbe	srednje družbe	male družbe	mikro družbe
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011
Število družb	2.647	-	47	96	230	2.274
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	51.537	104,4	20.110	10.876	8.925	11.626
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zaloga)	7.418.602.267	107,2	4.167.327.509	1.413.749.067	916.205.187	921.320.504
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.204.355.818	107,2	690.655.808	495.707.802	412.131.826	605.860.382
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	5.002.550.556	107,7	3.369.528.056	875.892.013	474.714.809	282.415.678

Odhodki	7.292.787.869	106,9	4.124.451.817	1.388.490.198	889.174.820	890.671.034
Stroški blaga, materiala in storitev	5.580.864.631	106,9	3.351.738.316	1.017.595.724	622.313.726	589.216.865
Stroški dela	1.154.844.930	107,7	477.643.672	254.817.594	195.510.934	226.872.730
Amortizacija	309.639.694	99,8	170.860.876	60.864.121	35.896.799	42.017.898
POSLOVNI IZID	209.974.872	118,5	101.601.040	38.411.290	33.428.547	36.533.995
FINANČNI IZID	-82.517.641	103,0	-49.538.242	-17.763.665	-6.303.288	-8.912.446
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	209.974.872	118,5	101.601.040	38.411.290	33.428.547	36.533.995
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	568.628.459	106,2	291.125.771	113.440.188	78.478.848	85.583.652
Čisti dobiček	188.595.501	116,0	77.438.306	37.955.264	34.552.433	38.649.498
Čista izguba	84.049.479	112,8	35.343.980	19.089.050	13.907.816	15.708.633
Dodana vrednost (DV)	1.723.473.389	107,2	768.769.443	368.257.782	273.989.782	312.456.382
Zaloge	885.518.251	105,5	411.593.915	237.465.835	135.533.866	100.924.635
Kapital	2.090.065.275	104,3	1.123.128.020	366.615.554	284.953.874	315.367.827
Stopnja samofinanciranja (%)	36,20	100,1	37,90	32,80	36,80	34,40
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,59	98,1	1,48	1,75	1,59	1,76
Koeficient zadolženosti	0,59	99,2	0,58	0,61	0,58	0,62
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,90	98,7	7,20	8,30	8,80	9,60
Celotna gospodarnost	1,02	100,3	1,01	1,02	1,03	1,03
Dobičkovnost prodaje PM	0,04	62,8	0,03	0,04	0,05	0,06
Donosnost kapitala - ROE (%)	5,11	99,2	3,78	5,21	7,59	7,65
Donosnost sredstev - ROA (%)	1,85	97,7	1,43	1,71	2,69	2,75
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	143.946	102,7	207.223	129.984	102.657	79.247
Delež prodaje na tujih trgih (%)	67,40	100,5	80,90	62,00	51,80	30,70
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	22.408	103,2	23.751	23.429	21.906	19.514
Plače na zaposlenega (EUR)	16.381	104,0	17.311	17.168	16.140	14.221
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	33.441	102,7	38.228	33.859	30.699	26.876
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	67,00	100,5	62,10	69,20	71,40	72,60
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.659	111,1	3.851	3.490	3.871	3.324
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.631	108,1	1.758	1.755	1.558	1.351
Dnevi vezave zalog	45,70	106,9	38,00	65,00	58,10	39,10

Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	68,30	106,7	58,50	66,90	85,00	98,60
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	77,30	109,7	66,80	86,60	87,90	101,30
Obračanje sredstev	1,30	102,9	1,40	1,20	1,20	1,10
Obračanje kapitala	3,50	104,5	3,60	3,80	3,30	3,00
	kovinska industrija		velike družbe	srednje družbe	male družbe	mikro družbe
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011

Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe

Indeks prihodkov na ravni kovinske industrije za leto 2011 je 107,2, in sicer je precej enakovredno porazdeljen med vsemi velikostnimi razredi. Tudi prihodki od prodaje na tujem trgu so se v splošnem zvišali za 7,7%, pri vseh družbah pa najvišji prihodek ustvarijo velike družbe, in sicer skoraj 3,4 mlrd €. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je v letu 2011 v celotni kovinski industriji izkazal 18,5 % rast. Povečal se je tudi delež zalog, in sicer je ta višji za 5,5% v odnosu na leto 2010.

Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb. Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre; realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z), kot tretji parameter pa primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV), ker le-ti vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 143.946 € realizacije na zaposlenega, 33.441 € dodane vrednosti ter 67% stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po velikosti družb, najboljše rezultate kažejo velike družbe z 207.223 € realizacije na zaposlenega (R/Z), 38.228 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV), in sicer 62,1%.

Srednje družbe kažejo podobno sliko, kot celotna kovinska industrija, saj izkazujejo 129.984 € realizacije na zaposlenega, 33.859 € ustvarjene dodane vrednosti ter 69,2% stroškov dela v dodani vrednosti. Male družbe izkazujejo 102.657 € realizacije na zaposlenega, 30.669 € ustvarjene dodane vrednosti ter 71,4% stroškov dela v dodani vrednosti, mikro družbe pa izkazujejo 79.247 € realizacije na zaposlenega, 26.876 € ustvarjene dodane vrednosti ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ta znaša 72,6%.

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2011 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2010 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

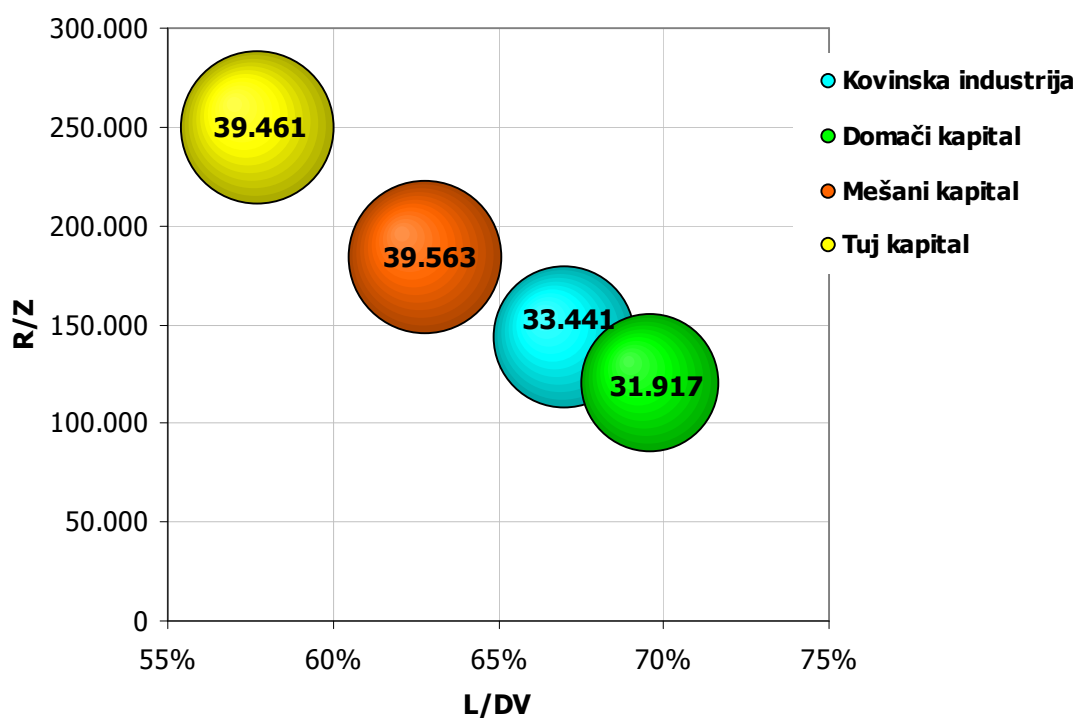
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija		domači kapital		tuj kapital		mešani kapital	
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10
Število družb	2.647	-	2.379	-	175	-	93	-
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	51.537	104,4	41.153	105,1	8.223	103,4	2.161	96,0
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	7.418.602.267	107,2	4.964.939.992	114,1	2.056.036.823	95,3	397.625.452	97,0
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.204.355.818	107,2	1.865.893.769	110,9	176.655.776	100,8	161.806.273	81,8
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	5.002.550.556	107,7	2.933.409.557	117,2	1.848.079.699	94,9	221.061.300	113,9
Odhodki	7.292.787.869	106,9	4.896.661.637	113,4	2.013.399.935	95,3	382.726.297	97,7
Stroški blaga, materiala in storitev	5.580.864.631	106,9	3.573.465.850	115,6	1.709.120.248	94,2	298.278.533	94,5
Stroški dela	1.154.844.930	107,7	913.874.881	108,4	187.247.660	105,6	53.722.389	104,1
Amortizacija	309.639.694	99,8	202.220.558	102,3	91.559.018	93,2	15.860.118	112,1
POSLOVNI IZID	209.974.872	118,5	155.877.767	149,5	39.988.271	77,1	14.108.834	67,2
FINANČNI IZID	-82.517.641	103,0	-76.233.481	102,7	-3.680.804	97,8	-2.603.356	120,6
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	209.974.872	118,5	155.877.767	149,5	39.988.271	77,1	14.108.834	67,2
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	568.628.459	106,2	399.606.266	116,4	137.236.850	88,3	31.785.343	86,6
Čisti dobiček	188.595.501	116,0	124.148.304	131,2	48.890.198	99,1	15.556.999	83,8
Čista izguba	84.049.479	112,8	58.948.650	92,3	19.599.963	272,0	5.500.866	160,9
Dodana vrednost (DV)	1.723.473.389	107,2	1.313.481.147	110,7	324.484.510	97,5	85.507.732	96,8
Zaloge	885.518.251	105,5	715.100.685	106,3	104.690.810	99,2	65.726.756	107,9
Kapital	2.090.065.275	104,3	1.573.200.945	104,1	424.858.098	106,7	92.006.232	97,9
Stopnja samofinanciranja (%)	36,20	100,1	34,90	99,5	43,20	104,4	31,80	93,2
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,59	98,1	1,68	99,7	1,21	92,4	1,69	93,3

Koeficient zadolženosti	0,59	99,2	0,61	99,6	0,50	97,3	0,61	97,5
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,90	98,7	8,30	101,5	6,80	92,6	8,30	88,6
Celotna gospodarnost	1,02	100,3	1,01	100,6	1,02	100,0	1,04	99,3
Dobičkovnost prodaje PM	0,04	62,8	0,04	63,6	0,03	71,5	0,05	31,2
Donosnost kapitala - ROE (%)	5,11	99,2	4,23	140,6	7,12	67,2	10,81	64,3
Donosnost sredstev - ROA (%)	1,85	97,7	1,48	138,1	3,01	67,2	3,57	62,5
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	143.946	102,7	120.645	108,5	250.040	92,2	183.977	101,1
Delež prodaje na tujih trgih (%)	67,40	100,5	59,10	102,7	89,90	99,5	55,60	117,4
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	22.408	103,2	22.207	103,1	22.772	102,2	24.857	108,4
Plače na zaposlenega (EUR)	16.381	104,0	16.187	103,8	16.792	103,9	18.505	109,5
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	33.441	102,7	31.917	105,3	39.461	94,3	39.563	100,9
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	67,00	100,5	69,60	97,9	57,70	108,3	62,80	107,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.659	111,1	3.017	124,9	5.946	95,8	7.198	87,3
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.631	108,1	1.432	87,8	2.384	263,1	2.545	167,6
Dnevi vezave zalog	45,70	106,9	55,20	99,8	19,80	134,0	63,20	116,3
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	68,30	106,7	80,60	100,2	38,40	131,9	71,70	114,5
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	77,30	109,7	82,50	107,4	60,00	125,0	102,80	109,3
Obračanje sredstev	1,30	102,9	1,10	109,5	2,10	92,2	1,40	92,1
Obračanje kapitala	3,50	104,5	3,10	111,5	4,90	92,2	4,10	94,7
	kovinska industrija		domači kapital		tuji kapital		mešani kapital	
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Index 11/10

Tabela 7: Osnovni podatki glede na velikost kapitala

Največji delež družb je osnovan na mešanem kapitalu, vendar so si razmerja glede izvora kapitala dokaj podobna. Na ravni celotne kovinske industrije se je dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) v letu 2011 povišal za 18,5%, podjetja s tujim kapitalom pa izkazujejo upad prihodka za 4,7%. Zaloge v kovinski industriji so se povečale za 5,5%, pri podjetjih s tujim kapitalom pa beležijo upad le-teh za 0,8%.

Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na zgornji sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot prej, smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 143.946 € realizacije na zaposlenega, 33.441 € dodane vrednosti ter 67% stroškov dela v dodani vrednosti.

Podjetja domačega kapitala izkazujejo 120.645 € realizacije na zaposlenega, 31.917 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 69,6% stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 250.040 € realizacije na zaposlenega, 39.461 € ustvarjene dodane vrednosti ter imajo 57,7% stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 183.977 € realizacije na zaposlenega, 39.563 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 62,8% stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2011 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2010 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011
Število družb	2.647	-	1.564	446	102	68	422
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	51.537	104,4	24.044	13.150	8.970	478	4.736
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	7.418.602.267	107,2	2.911.054.069	1.529.957.336	2.480.408.265	84.915.423	394.547.958
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.204.355.818	107,2	1.214.152.176	445.584.926	302.797.955	16.501.026	209.335.569
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	5.002.550.556	107,7	1.604.813.875	1.041.555.207	2.135.707.079	61.548.578	157.659.546
Delež prodaje na tujih trgih (%)	67,40	100,5	55,10	68,10	86,10	72,50	40,00

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2011

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji pri "proizvodnji motornih vozil in prikolic (2,13 mlrd. €)", v "proizvodnji kovinskih izdelkov (1,6 mlrd. €)" ter "strojih in napravah (1,04 mlrd €)". Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku je v "proizvodnji motornih vozil in prikolic". V vseh dejavnostih kovinske industrije so se ti deleži od leta 1998 povečevali, v letu 2009 pa je opazen upad za 17%. V letu 2010 pa se j indeks izvoza ponovno obrnil navzgor, in sicer se je v povprečju pri vseh dejavnostih povečal za več kot 10%, v letu 2011 pa še za 7,7%. Dejavnosti "montaža in popravila strojev in naprav" ter "popravila hišnih naprav" edini odstopata od teh trendov, saj sta v osnovi lokalno usmerjeni. Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež prodaje na tujih trgih (v %) "proizvodnja motornih vozil (86,1)", sledita pa ji "druga vozila in plovila (delež 72,5)" ter "stroji in naprave (delež 68,1)".

Naslednja tabela prikazuje deleže izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti:

	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2011/2010	delež v izvozu kov.ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	12	1.111.536.672	85,3	22,22%
29.320 - Proizvodnja drugih delov in opreme za motorna vozila	60	701.935.547	117,7	14,03%
25.500 - Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin,...	43	467.842.243	112,5	9,35%
29.200 - Proizvodnja karoserij za vozila; proiz. prikolic, polprikolic	30	322.234.860	122,6	6,44%
25.110 - Proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov	323	301.387.554	119,6	6,02%
25.990 - Proizvodnja drugje nerazvrščenih kovinskih izdelkov	291	267.299.977	107,9	5,34%
28.220 - Proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav	52	204.204.627	117,7	4,08%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	449	133.634.491	136,2	2,67%
25.731 - Proizvodnja ročnega orodja	14	131.491.302	126,5	2,63%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	190	129.236.738	149,9	2,58%
28.130 - Proizvodnja črpalk in kompresorjev	15	123.237.731	76,2	2,46%
28.300 - Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev	30	115.269.591	127,3	2,30%
28.140 - Proizvodnja pip in ventilov	15	104.673.154	113,5	2,09%
28.990 - Proizvodnja strojev za druge posebne namene	81	100.028.542	149,4	2,00%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	14	89.011.350	100,9	1,78%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	136	74.734.020	131,0	1,49%
28.150 - Proizvodnja ležajev, zobnikov in el. za meh. prenos energije	22	66.687.296	145,3	1,33%
28.250 - Proiz. hladilnih in prezrač. naprav, razen za gospodinjstva	47	51.226.364	105,6	1,02%
ostalo
panoge kovinske industrije skupaj	2647	5.002.550.556	107,7	100%

Tabela 9: Izvoz kovinske industrije - panoge izvoznice

Kovinska industrija izvažava v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija (1.371,9 mio €), Francija, Avstrija in Italija. Ta geografska usmeritev ostaja enaka tudi v 2011.

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	1.371,9
FRANCIJA	904,3
AVSTRIJA	426,3
ITALIJA	326,3
VELIKA BRITANIJA	183,7
NIZOZEMSKA	173,0
HRVAŠKA	113,8
POLJSKA	106,8
DANSKA	99,8
ŠVEDSKA	95,8
OSTALO	1.200,8
Vsi izvozni trgi skupaj	5.002,6

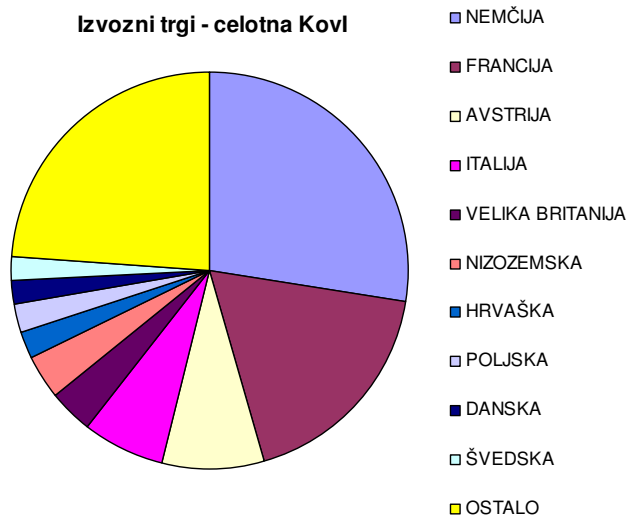

Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah

Celoten izvoz za kovinsko industrijo za leto 2011 kaže, da se je ponovno največ izvozilo v Nemčijo (1.371,9 mio €), ki še vedno ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno-izvoznih partnericah: Francija (904,3 mio €), Avstrija (426,3 mio €) in Italija (326,3 mio €).

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIME

ORGALIME je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojegradnje in elektro ter elektronske industrije; povezuje 35 združenj v 23 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja takoimenovane tehnične industrije v letu 2010 1.545 mlrd €, izvoz blaga znotraj in izven EU 1.150 mlrd €; skupaj zaposluje okoli 10,2 mio delojemalcev.

ORGALIME ekonomisti zbirajo in analizirajo zadnje podatke ter oblikujejo napovedi za tehnične industrije vsako leto. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji sodijo v poglavja 25. do 28. NACE rev.2 nomenklature.

leto	proizvodnja (mlrd €)	izvoz izven EU (mlrd €)	investicije (mlrd €)	zaposleni (mio)
2011	1.666	519	52,0	10,2
2010 (popr)	1.545	462	46,5	9,7
2009	1.427	981 (EU+izven)	Ni podatka	10,6
2008	1.885	472	62,4	11,1
2007	1.813	448	59,4	10,9
2006	1.779	417	47,5	10,6
2005	1.598	461	42	10,0

2011: Postopno upočasnjevanje skozi leto

Po hudi recesiji v letu 2009 in letu močnega okrevanja v 2010 je tehnična industrija v 2011 vstopila z visoko stopnjo poslovnega zaupanja. Zaloge so bile v splošnem ocenjene kot rahlo nadpovprečne; nekatere poddejavnosti so povečevale proizvodnjo z dvo-številčnimi indeksi.

Do sredine 2011:

Rast enako močna kot v 2010

Prva polovica leta je izkazala posebno močno rast (kot v 2010): 10,4%, vendar se je sredi 2011 začela močna ekonomska turbulenca: v nekaterih državah eurozone se je gospodarstvo skrčilo, v drugih državah pa se je povečalo. Tako je splošna raven proizvodnje rasla le skromno, v nekaterih dejavnostih in državah pa je v drugi polovici 2011 celo padla. Rast proizvodnje v tehničnih industrijah se je spustila na 5,3%, kar je za celotno leto 2011 pomenilo povprečno rast 7,8%.

Glavni motor: izvoz

Rast BDP na svetovnem nivoju in industrijska proizvodnja sta bili relativno močni v letu 2011. IMF poroča, da se je svetovni BDP v letu 2011 povečal za 3,8%. Nekatere države v Aziji in Latinski Ameriki so dosegle hitro in močno rast; v Evropi je bila ta rast relativno šibka in je dosegla ocenjenih 1,6%. Kot to velja že nekaj let, je rast evropskih tehničnih industrij najmočnejše gnana s prodajo rastočim gospodarstvom. Trgovina znotraj EU je zrastle za skromnih 5,125, medtem ko je izvoz EU zrastle za pomembnih 12,5%.

Strojegradnja

Evropska strojegradnja je v letu 2010 dosegla vrednost proizvodnje 500 milijard in je zaposlovala 2,8 milijona ljudi. Mednarodno okrevanje se je v 2011 nadaljevalo, svetovni BDP in investicije so rasle. V drugem polletju 2011 je močno prisotno zaviranje teh pozitivnih trendov. Povpraševanja so se povečevala na izven evropskih trgov, še posebej v ZDA in na Japonskem, kjer je obdobje po naravni katastrofi v prvi polovici leta povzročilo veliko povpraševanje.

Čeprav je rast investicij precej skromna, pa so bila povpraševanja po industrijskih strojih precej višja. To je seveda tudi posledica dejstva, da strojogradnja v veliki meri s svojimi končnimi proizvodi omogoča razmah drugim predelovalnim dejavnostim. Kot posledica vsega navedenega, je rast strojogradnje v letu 2011 dosegla razveseljivih 11,7%, kar presega rast v letu 2010 (10,2%).

Vse pod-dejavnosti strojogradnje so povečale svoj prihodek v 2011, nekatere celo z dvo-števličnimi rastmi. Opazen je močan porast v orodjarstvu, kjer se je proizvodnja dvignila za preko 20% - to je rezultat hudega padca v 2009 in zgolj skromne rasti v letu 2010.

Kovinski izdelki

Sektor pokriva široko paleto proizvodov, vključno z orodji in dokončanimi kovinskimi izdelki (cca 40 % proizvodnje), odkovki, ulitki, bojlerji in kovinski kontejnerji; prav tako pa tudi površinsko obdelavo in preoblikovanje.

Vrednost proizvodnje sektorja v letu 2010 je ocenjena na 420 mlrd €, število zaposlenih pa na 3,6 mio. Sektor v velikem deležu proizvaja elemente ali izdelke, ki se v drugih industrijskih sektorjih (strojogradnja, avtomobilska industrija) uporabljajo kot vhodni material.

Rezultati tega sektorja so se v letu 2011 izboljšali za 6,9%, kar je enaka rast kot v letu 2010. Težke konstrukcije po dveh zaporednih letih krčenja izkazujejo rahlo rast.

Investicije in zaposlenost rasle

Z večjo izkoriščenostjo kapacitet, izboljšanimi dobički in čvrsto rastjo proizvodnje, so tudi investicije pričele z močnejšo rastjo. V letu 2011 so se investicije povečale za 12% (rast v 2010 je bila 2,5%).

Po zmanjšanju zaposlenih v 2010, se je zaposlenost v 2011 začela povečevati. Ocenjujejo da je bila splošna rast v 2011 1,8%, seveda pa so opazne razlike med različnimi dejavnostmi. Podjetja v nekaterih državah ponovno opažajo pomanjkanje ustrezno usposobljene delovne sile.

POGLEDI NA 2012

Ostra upočasnitev rasti, v drugi polovici 2012 pričakovano izboljšanje

Poslovne aktivnosti so se v zadnjem kvartalu 2011 in prvem kvartalu 2012 upočasnile. Analitik pravijo, da je to posledica zmanjšanja investicij v nekaterih hitro rastočih gospodarstvih, kot tudi precej omejenih investicijah v Evropi. To velja tako za investicijsko, kot potrošniško blago: postaja jasno, da evropska strategija rasti ne dosega zelenih učinkov na investicije; mnogo podjetij je zaskrbljenih, ker investicijsko okolje v Evropi ni dovolj prijazno, poslovno okolje pa postaja vse bolj neprijazno in nepredvidljivo.

Na osnovi kazalcev poslovnih ciklov se je oblikovalo pričakovanje, da se bo v drugi polovici leta stanje izboljšalo. V letu 2012 se pričakuje rast proizvodnje za cca 1,3%, kar je že zelo blizu dolgoletnemu povprečju. Zaposlenost pa naj bi ostala na trenutni ravni.

Rast obsega proizvodnje v letu Orgalime industrija	2007 (v %) ocena	2008 (v %) ocena	2009 (v %) ocena	2010 (v %) ocena	2011 (v %) ocena
Proizvodnja kovinskih izdelkov	+5,4	-1,1	-18,3	+6,7	+6,9
Proizvodnja strojev in naprav	+7,8	+3,2	-20,1	+6,1	+11,7
Proizvodnja električne in elektronske opreme, IKT	+4,1	0,0	-16,7	+9,7	+5,5
Skupaj Orgalime industrija	+5,8	+0,9	-18,4	+7,5	+7,8

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1- Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2- Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3- Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4- Proizvodnja orožja in streliva
- 25.5- Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija
- 25.6- Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7- Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9- Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi Proizvodnja kovinskih izdelkov so to agregati podpanog 25.3- Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje in 25.4- Proizvodnja orožja in streliva.

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJ PES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2011 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2010 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

V tabeli 11 so prikazani osnovni podatki po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2011.

	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.5.	25.6.	25.7.	25.9.
	Vrednost 2011	Index 11/10						
Število družb	1.564	-	403	30	43	535	171	375
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	24.044	105,0	6.243	667	975	5.033	5.847	5.265
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.911.054.069	112,0	618.159.772	55.063.327	730.543.673	345.629.498	486.826.811	663.971.677
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	1.214.152.176	107,9	282.249.743	20.798.676	250.316.248	196.370.345	162.878.527	296.162.511
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.604.813.875	116,0	317.789.332	31.803.372	467.842.243	142.934.925	296.117.251	347.869.933
Odhodki	2.883.629.806	111,0	622.317.065	53.352.551	723.032.982	327.432.341	492.944.039	650.918.630
Stroški blaga, materiala in storitev	2.141.736.332	112,4	433.407.745	35.077.408	668.172.850	205.358.355	304.623.679	487.139.725
Stroški dela	507.670.218	108,5	133.365.285	14.348.642	25.233.620	94.201.627	129.282.412	110.726.047
Amortizacija	119.641.600	101,7	23.370.219	2.212.744	14.833.796	18.035.051	31.843.483	29.326.728
POSLOVNI IZID	77.082.288	176,8	12.211.436	1.689.830	14.075.619	21.583.457	8.771.898	20.274.343
FINANČNI IZID	-35.728.654	103,1	-12.264.210	-1.097.353	-4.195.141	-3.531.788	-8.555.320	-5.979.016

Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	77.082.288	176,8	12.211.436	1.689.830	14.075.619	21.583.457	8.771.898	20.274.343
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	223.010.247	117,6	43.480.894	4.166.899	32.110.030	41.769.505	44.162.155	58.820.764
Čisti dobiček	72.009.930	127,6	15.804.225	1.421.291	8.947.402	18.978.857	7.683.892	19.143.052
Čista izguba	38.205.494	83,2	17.559.798	636.552	355.032	3.202.669	7.366.864	7.416.191
Dodana vrednost (DV)	730.680.465	111,1	176.846.179	18.515.541	57.343.650	135.971.132	173.444.567	169.546.811
Zaloge	397.584.087	106,8	61.112.408	6.928.311	73.310.543	25.725.316	128.773.673	93.569.032
Kapital	914.926.555	103,1	207.947.785	13.432.442	101.507.159	106.690.357	262.622.939	226.985.833
Stopnja samofinanciranja (%)	37,30	99,9	35,10	25,80	32,80	38,60	40,20	40,90
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,56	99,6	1,66	2,79	2,03	1,49	1,38	1,35
Koeficient zadolženosti	0,59	99,8	0,60	0,71	0,67	0,58	0,56	0,56
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,90	104,7	7,20	7,90	4,50	12,30	9,60	9,10
Celotna gospodarnost	1,01	100,8	0,99	1,03	1,01	1,06	0,99	1,02
Dobičkovnost prodaje PM	0,04	66,6	0,04	0,04	0,02	0,07	0,03	0,04
Donosnost kapitala - ROE (%)	3,75	165,0	-0,85	5,71	8,60	15,72	0,12	5,20
Donosnost sredstev - ROA (%)	1,40	160,5	-0,30	1,58	2,76	5,94	0,05	2,14
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	121.073	106,6	99.024	82.524	749.229	68.672	83.267	126.115
Delež prodaje na tujih trgih (%)	55,10	103,6	51,40	57,80	64,00	41,40	60,80	52,40
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	21.114	103,3	21.364	21.504	25.879	18.717	22.112	21.031
Plače na zaposlenega (EUR)	15.462	103,4	15.744	16.002	19.299	13.659	16.147	15.275
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	30.390	105,8	28.329	27.749	58.810	27.016	29.666	32.204
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	69,50	97,6	75,40	77,50	44,00	69,30	74,50	65,30
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	2.995	121,5	2.532	2.130	9.176	3.771	1.314	3.636
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.589	79,3	2.813	954	364	636	1.260	1.409
Dnevi vezave zalog	51,80	105,1	37,80	52,30	37,10	29,90	101,40	53,60
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	76,10	101,3	97,90	65,80	46,10	78,20	93,20	75,50
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	74,60	110,6	97,40	103,40	28,20	84,80	95,80	76,60
Obračanje sredstev	1,20	107,8	1,00	1,10	2,30	1,30	0,70	1,20
Obračanje kapitala	3,10	110,8	2,90	3,80	7,20	3,40	1,80	2,90

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... "proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25)"

Proizvodnja kovinskih izdelkov tudi v letu 2011 beleži indekse rasti, praviloma večje od 100. Rast prihodkov je na ravni celotne SKD 25 višja za 12%. Največ prihodkov je ustvarila dejavnost 25.5 (Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin in prašna metalurgija), in sicer v višini 730,5 mio €, najmanj pa je "prispevala" dejavnost 25.2 (Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern), in sicer okoli 55 mio €.

Celoten izvoz dejavnosti se je povečal za 16% in je znašal 1,6 mlrd €, dobiček pred davki (EBIT) pa je zabeležil rast za visokih 76,8%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 30.390 € in je za 5,8% višja kot leta 2010. Najvišjo so imeli pri dejavnosti "kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin in prašna metalurgija (25.5)", in sicer je ta znašala 58.810 €, najnižjo pa v dejavnosti "površinska obdelava in prekrivanje kovin (SKD 25.6)", in sicer je tam znašala 27.016 €. Dobičkonosnost (ROE in ROA) sta v letu 2011 beležili rast (ROE 65%, ROA 60,5%). Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa se je zmanjšal za 2,4% in znaša 69,5%. Stroški dela na zaposlenega so se v letu 2011 povečali za 3,3% in dosegli vrednost 21.114 €.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov glede na ustvarjeni prihodek in dodano vrednost glede na velikostni razred družbe.

mikro družbe	
največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
ABV KOVINSKI IZDELKI, D.O.O.	BV LONCAR, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN STORITVE D.O.O.
AUTOCON, PROIZVODNJA KOVINSKIH KONSTRUKCIJ IN NADGRADENJ, D.O.O.	CENTER ISI INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O.
CLEANGRAD, PROIZVODNJA IN MONTAŽA LAHKIH GRADBENIH ELEMENTOV D.O.O.	CLEANGRAD, PROIZVODNJA IN MONTAŽA LAHKIH GRADBENIH ELEMENTOV D.O.O.
HALDER NORM+TECHNIK D.O.O.	DONEVI, SPLOŠNA MEHANIČNA DELA, D.O.O.
LIVAR STORITVE D.O.O.	KIG VAR PROIZVODNJA, TRGOVINA, INŽENIRING D.O.O.
MEDIOGRADNJA GRADBENIŠTVO IN TRGOVINA D.O.O.	LIVAR FMO, FINALIZACIJA IN MEHANSKA OBDELAVA D.O.O.
MELTAL IS, TRGOVINA, PROIZVODNJA IN STORITVE, D.O.O.	LIVAR STORITVE D.O.O.
RM-LH IZOLA, PROIZVODNJA, PROMET IN STORITVE, D.O.O.	RM-LH IZOLA, PROIZVODNJA, PROMET IN STORITVE, D.O.O.
SEMS, STROJNA OBDELAVA KOVIN D.O.O.	SEMS, STROJNA OBDELAVA KOVIN D.O.O.
TEHNOLOŠKI CENTER JAKL SPLOŠNA MEHANIČNA DELA D.O.O.	VAMAR MONTAŽA, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.

male družbe	
največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
BAUMULLER DRAVINJA PROIZVODNI OBRAT, D.O.O.	BAUMULLER DRAVINJA PROIZVODNI OBRAT, D.O.O.
BENTELER TRGOVINA, PODJETJE ZA NABAVO, PRODAJO IN DODELAVO KOVINSKIH CEVI, D.O.O.	CNC P&K PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
CNC P&K PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	GRIESHABER LOGISTIKA D.O.O.
INTEC MKD, KOVINSKE KONSTRUKCIJE, D.O.O.	INKOS DRUŽBA ZA INŽENIRING, KONSTRUKCIJE IN STROJEGRADNO D.O.O.
JAVNI GOSPODARSKI ZAVOD POHORJE MIRNA	ISKRA ISD - STRUGARSTVO OBDELAVA KOVIN D.O.O.
KAL PODJETJE ZA KOOPERACIJO, VZDRŽEVANJE, INŽENIRING IN MARKETING D.O.O.	KAČAR DRUŽBA ZA VARJENJE, MONTAŽO IN STROJNO OBDELAVO D.O.O.
NON FERRUM KRANJ, PROIZVODNJA IN TRGOVINA KOVINSKIH PRAHOV D.O.O.	KAL PODJETJE ZA KOOPERACIJO, VZDRŽEVANJE, INŽENIRING IN MARKETING D.O.O.

ŠTERN, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, D.O.O.	ORODJARNA & INŽENIRING ALBA ORODJARSTVO, INŽENIRING IN PROIZVODNJA D.O.O.
TOVARNA MERIL KOVINE PROIZVODNJA KOVINSKIH MERIL D.D.	TOVARNA MERIL KOVINE PROIZVODNJA KOVINSKIH MERIL D.D.
WILLY STADLER PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	WILLY STADLER PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O..

srednje družbe

največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
HOSPITEXO, PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O.	HOSPITEXO, PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O.
KOLEKTOR ORODJARNA NAČRTOVANJE IN IZDELAVA ORODIJ TER ORODJARSKÉ STORITVE D.O.O.	KOLEKTOR ORODJARNA NAČRTOVANJE IN IZDELAVA ORODIJ TER ORODJARSKÉ STORITVE D.O.O.
KOVINAR, KOVINSKOPREDELOVALNA INDUSTRIJA IN KOMUNALNA DEJAVNOST, D.O.O.	KOVINAR, KOVINSKOPREDELOVALNA INDUSTRIJA IN KOMUNALNA DEJAVNOST, D.O.O.
MDM PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN INŽENIRING, D.O.O.	MDM PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN INŽENIRING, D.O.O.
MEGA-METAL PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV, STROJEGRADNJA, DRUGA PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	MEGA-METAL PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV, STROJEGRADNJA, DRUGA PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
NOŽI RAVNE PODJETJE ZA PROIZVODNJO NOŽEV IN REZIL D.O.O.	NOŽI RAVNE PODJETJE ZA PROIZVODNJO NOŽEV IN REZIL D.O.O.
PALFINGER MARINE, PROIZVODNJA DVIGAL D.O.O.	PALFINGER MARINE, PROIZVODNJA DVIGAL D.O.O.
RONDAL PREDELAVA BARVNIH KOVIN D.O.O.	RONDAL PREDELAVA BARVNIH KOVIN D.O.O.
SILGAN KOVINSKA EMBALAŽA LJUBLJANA D.D.	SILGAN KOVINSKA EMBALAŽA LJUBLJANA D.D.
VALJI, PROIZVODNJA VALJEV IN ULITKOV D.O.O.	VALJI, PROIZVODNJA VALJEV IN ULITKOV D.O.O.

velike družbe

največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
AHA EMMI, PREDELAVA ALUMINIJA, D.O.O.	AHA EMMI, PREDELAVA ALUMINIJA, D.O.O.
ARCONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT D.D.	ARCONT, PROIZVODNJA BIVALNIH ENOT D.D.
IMPOL FOLIJE IN TRAKOVI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	IMPOL FOLIJE IN TRAKOVI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
IMPOL PALICE, CEVI IN PROFILI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	IMPOL PALICE, CEVI IN PROFILI, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
IMPOL, INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV, D.O.O.	IMPOL, INDUSTRIJA METALNIH POLIZDELKOV, D.O.O.
KOVINOPLASTIKA LOŽ INDUSTRIJA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV D.D.	KOVINOPLASTIKA LOŽ INDUSTRIJA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV D.D.
LAMA OKOVJA - MONTAŽNI SISTEMI - ORODJA - TRGOVINA, D.D.	LAMA OKOVJA - MONTAŽNI SISTEMI - ORODJA - TRGOVINA, D.D.
NIKO, KOVINARSKO PODJETJE, D.O.O.	NIKO, KOVINARSKO PODJETJE, D.O.O.
TRIMO INŽENIRING IN PROIZVODNJA MONTAŽNIH OBJEKTOV, D.D.	TRIMO INŽENIRING IN PROIZVODNJA MONTAŽNIH OBJEKTOV, D.D.
UNIOR KOVAŠKA INDUSTRIJA D.D.	UNIOR KOVAŠKA INDUSTRIJA D.D.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupne dejavnosti "proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25)" se je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2011 povečal za 16%. Največjo rast je imela dejavnost "površinska obdelava in prekrivanje kovin (SKD 25.6)", in sicer se je ta v primerjavi z letom 2010 povečala za 34,4%! Tudi ostale panoge so zabeležile dokaj visoko rast prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji izvoz ter največji delež prihodka ustvarjenega s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost "kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin ter prašna metalurgija (SKD 25.5)". Izvoz dejavnosti je dosegel 467,8 mio €, oziroma 64% delež celotne SKD 25. Celotna dejavnost 25 je imela 1,6 milijarde evrov prihodkov od prodaje na tujem trgu, delež prihodka ustvarjenega s prodajo na tujih trgih, pa je dosegel 55,1%.

Deleži izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	500,3
AVSTRIJA	248,6
ITALIJA	128,7
FRANCIJA	80,7
HRVAŠKA	55,9
ŠVICA	54,4
MADŽARSKA	51,2
ČEŠKA REPUBLIKA	45,5
SLOVAŠKA	38,0
POLJSKA	34,8
OSTALO	366,8
Skupaj izvoz dejavnosti 25	1.604,8

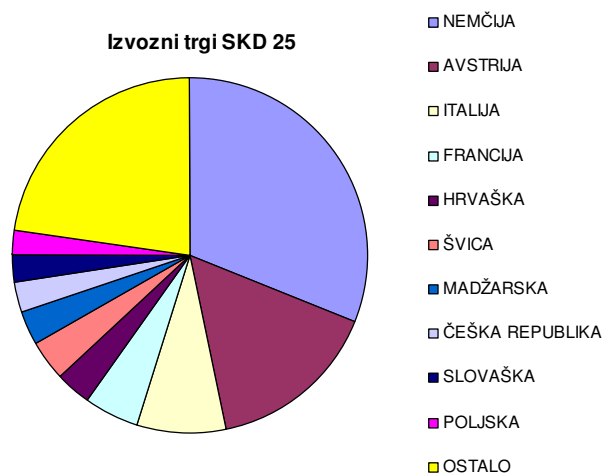

Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja kovinskih izdelkov" po državah

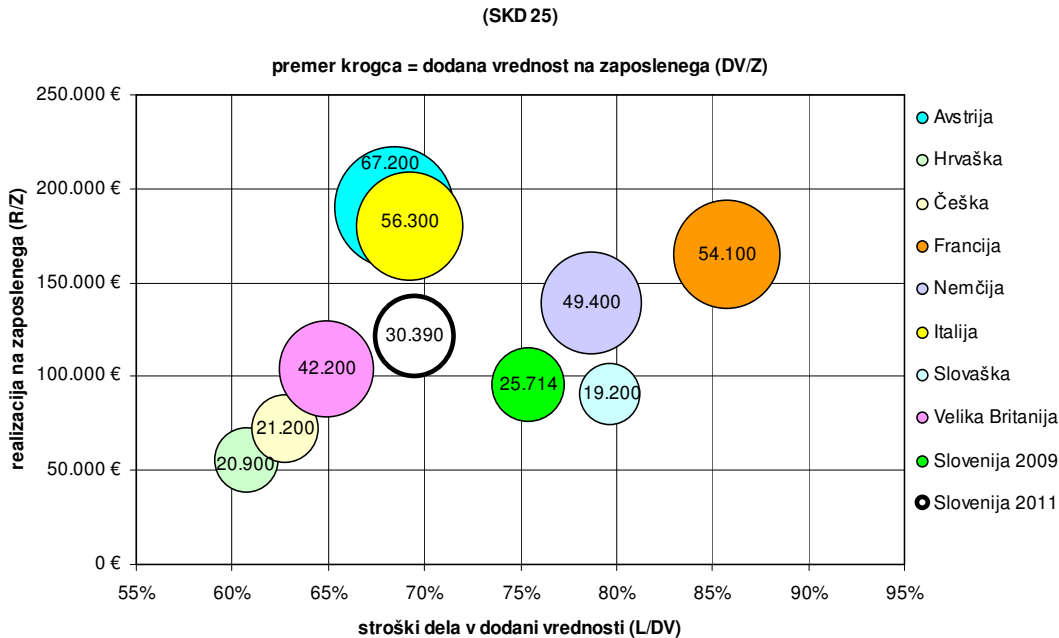
Pregled izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo, Francijo in Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidni iz tabele.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v drugem poglavju v točki produktivnost. Primerjava je izvedena za leto 2009, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novjših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2009 vključena »Slovenija (2011)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 12: Primerjava dejavnosti "proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Iz diagrama 12 - dejavnost "proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)" - je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2009 gibljejo med 50.000 € (Hrvaška) in 190.000 € (Avstrija). Slovenija v letu 2009 z realizacijo 95.478 € krepo zaostaja za skupino vodilnih. V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2009, so države razvrščene nekako v razponu med 60% in 90% (Slovenija dosega 75%). Najvišji stroški dela v dodani vrednosti so pri Franciji (85%). Pri ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega so tako, kot vsako leto v samem vrhu Italija, Avstrija Francija in Nemčija). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med 20.000€ in 70.000€, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, izstopa le Avstrija z 67.200 € dodane vrednosti na zaposlenega. Višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) za leto 2009 pri Sloveniji znaša le 25.714 €.

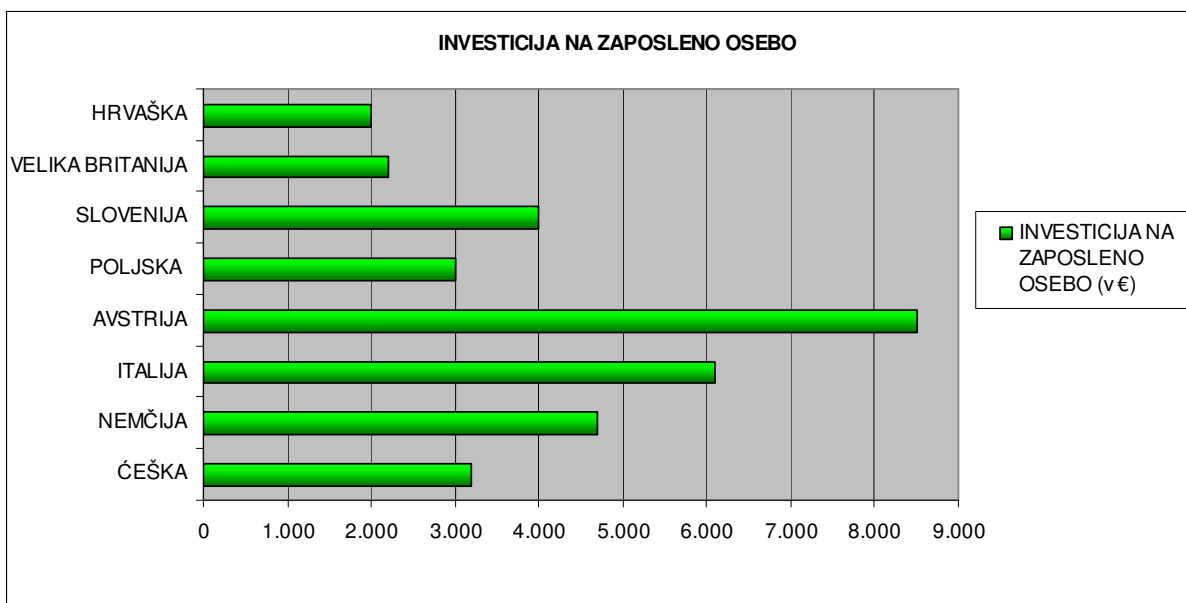
Slika Slovenije v letu 2011 glede na leto 2009 kaže na izboljšanje stanja v panogi. Vsi trije parametri so se izboljšali; dodana vrednost na zaposlenega za slabih pet tisoč €, realizacija na zaposlenega je višja za dobrih 25.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so se občutno znižali, in sicer za okoli 6%.

5.1.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	5,6%	3.200
	NEMČIJA	3,7%	4.700
	ITALIJA	4,9%	6.100
	AVSTRIJA	4,9%	8.500
	POLJSKA	5,9%	3.000
	SLOVENIJA	5,1%	4.000
	VELIKA BRITANIJA	2,3%	2.200
	HRVAŠKA	4,7%	2.000

Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25

Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka vloženega v investicijo dejavnosti giblje od 2,3% (Velika Britanija) do 5,9% (Poljska). Pri vseh državah delež vloženih sredstev ne presega 10%. Če to izrazimo v denarnih enotah lahko vidimo, da največ denarja vложи Avstrija (8.500€), medtem ko Slovenija za to nameni 4.000€.

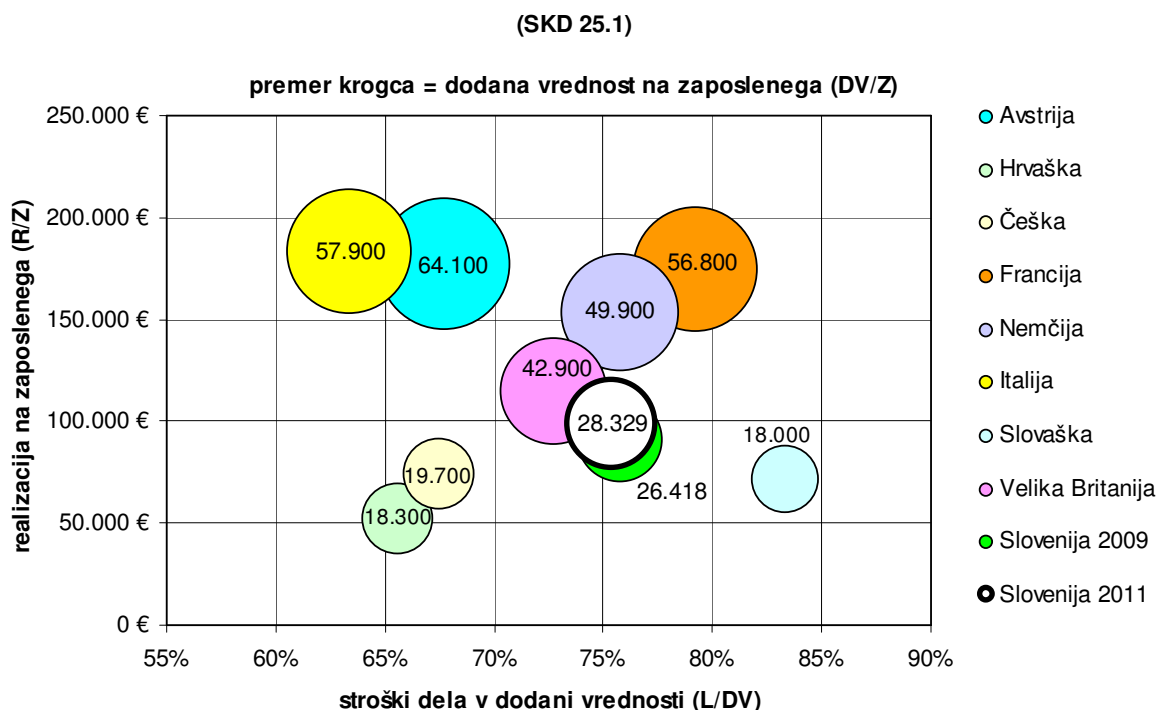

Graf 13: Investicije v panogi SKD 25

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave z posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 14: Primerjava dejavnosti "proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

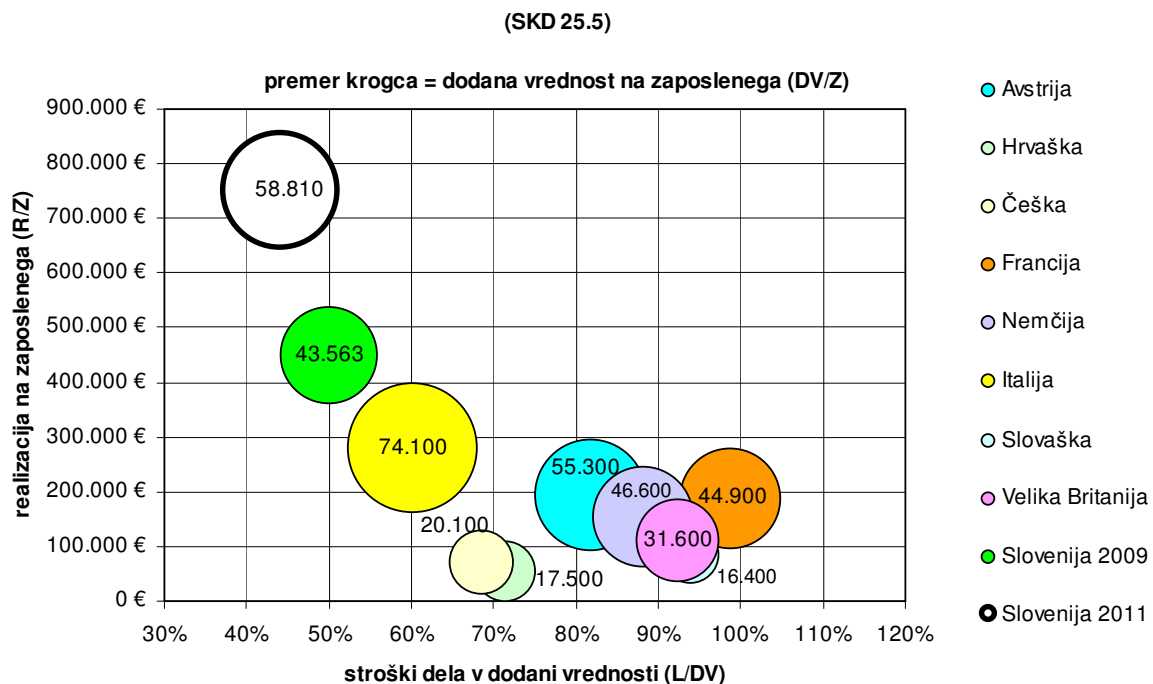
V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (diagram 14) je pri večjih proizvajalkah opazen večji razpon pri stroških dela v dodani vrednosti. Ta se giblje med 60% in 80% (Francija). Najnižje stroške dela v dodani vrednosti ima Italija, in sicer dobrih 63%, Slovenija se v letu 2009 z 75% uvršča bolj na začetje med vsemi izbranimi državami; pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) se države EU v letu 2009 gibljejo med 50.000€ in 185.000€; prednjači Italija z 183.341€. Slovenija s polovico slabšo realizacijo (90.377€) krepko zaostaja za skupino vodilnih proizvajalk.

Vrednosti dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se gibljejo med 18.000€ in 65.000€, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, najvišjo vrednost pa dosega Avstrija, in sicer z 64.100€. Slovenija je imela v letu 2009 ustvarjene 26.418€ dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter ostaja na nezavidljivem mestu.

Situacija za Slovenijo **v letu 2011** je dokaj podobna glede na leto 2009. Stroški dela v dodani vrednosti ter sama dodana vrednost sta se malenkostno spremenili, opaziti je le povečano realizacijo na zaposlenega, ki je višja za slabih 9.000 € in znaša 99.024 €.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD 25.5)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 15: Primerjava dejavnosti "kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Opomba: nepričakovana pozicija krožca Slovenija 2011 je posledica dejstva, da se je eno izmed nosilnih podjetij te dejavnosti v letu 2007 prestrukturiralo. Zgornji graf je tako kot ostali narejen na osnovi uradnih podatkov AJ PES za 2011; če izvzamemo zgoraj opredeljeno podjetje, je dodana vrednost (DV/Z) za panogo 32.757 €.

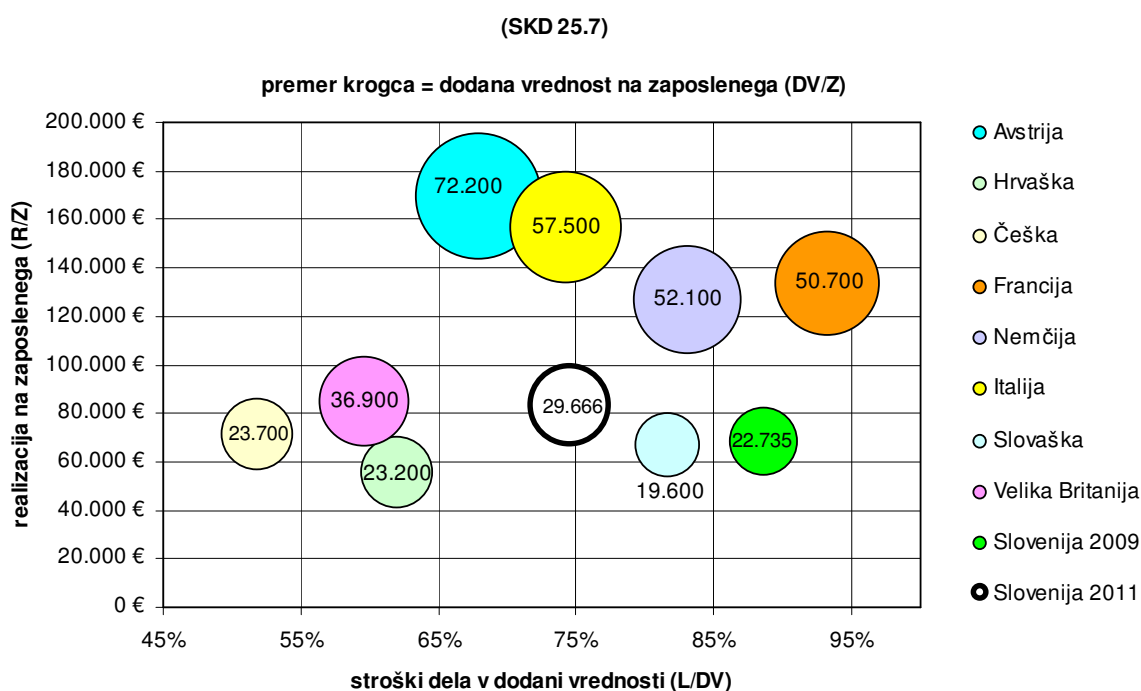
Pri kovanju, stiskanju, vtiskovanju in valjanju kovin ter prašni metalurgiji v letu 2009 od vseh »velikih« najboljši izstopa Italija, in sicer ima dodano vrednost na zaposlenega 74.100€, realizacijo na zaposlenega pa znaša slabih 280.000 €. Ostale večje države proizvajalke so grupirane bolj skupaj. To je najbolj vidno pri stroških dela v dodani vrednosti (L/DV). Ti se pri omenjenih državah gibljejo med 80% in 100%. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti gibljejo med 15.000 € in 75.000 €, kjer so najbolj razvite države precej izenačene (izjema je Italija).

Slovenija je imela tudi v letu 2009 najmanjše stroške dela glede na dodano vrednost od večine držav in celo najvišjo realizacijo na zaposlenega (skoraj 450 tisoč €), pri dodani vrednosti na zaposlenega pa se je dokaj približala nekaterim večjim proizvajalkam.

V letu 2011 pa ima Slovenija močno izboljšano sliko kot leta 2009. Realizacija na zaposlenega se je ustavila pri skoraj 750.000 €, dodana vrednost na zaposlenega je narasla na skoraj 59.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so celo najnižji med vsemi proizvajalkami in dosegajo le 44%. Vendar so ti podatki posledica dejstev, ki smo jih že navedli v zgornji opombi.

5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 16: Primerjava dejavnosti "proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

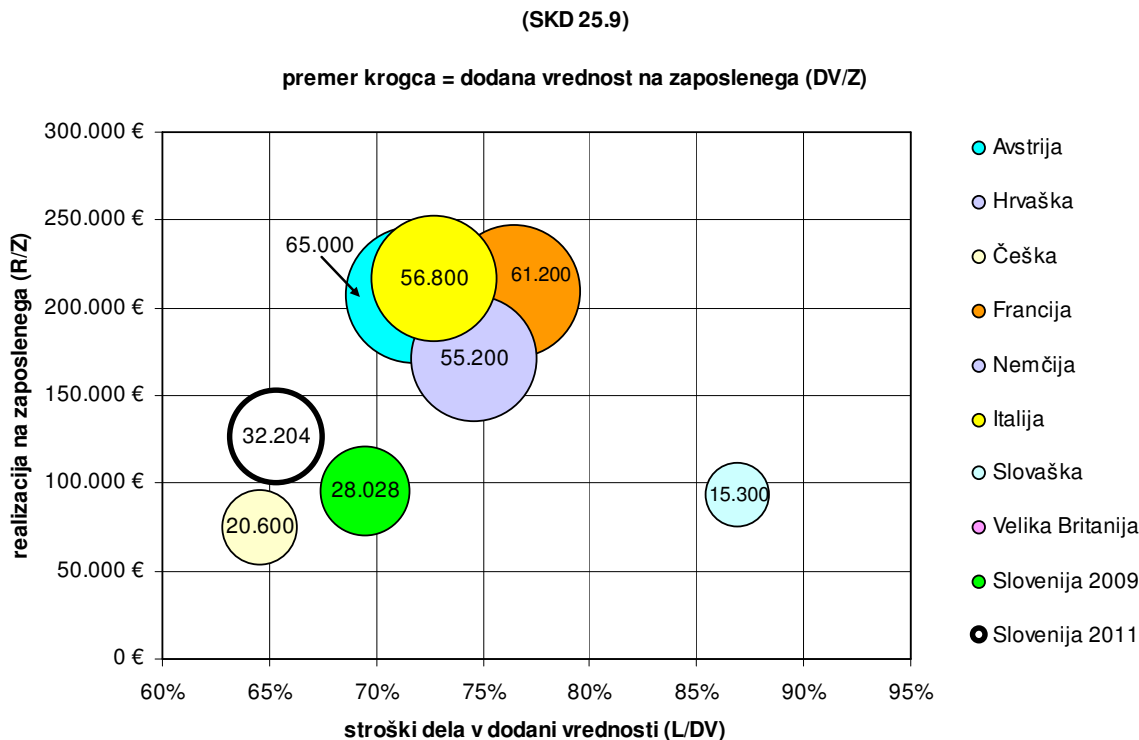
Pri "proizvodnji rezilnega in drugega orodja", Slovenija po realizaciji na zaposlenega ter sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Te države se pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2009 gibljejo med 100.000€ in 200.000€ (največ Avstrija s 170.000 €); Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 50.000€ in 73.000€. Lahko rečemo, da v letu 2009 najboljšo pozicijo izkazuje Avstrija in Italija.

Slovenija tudi v letu 2009 ostaja na nezavidljivem mestu, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami več kot dvakrat manjšo dodano vrednostjo na zaposlenega, nizko realizacijo na zaposlenega (67.840€) ter slabih 89% stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV).

V letu 2011 je slovenski "mehurček" dokaj napredoval. Vsi trije parametri so se krepko izboljšali. Realizacija na zaposlenega tako znaša 83.267 € in je za slabih 16.000 € višja kot leta 2009, ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega znaša 29.666 €, stroški dela na zaposlenega pa so tudi občutno nižji, in sicer za okoli 14% ter znašajo 74,54%.

5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 17: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Iz diagrama 17 - dejavnost "proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)" - je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2009 gibljejo med 50.000 € in 220.000 €; izstopa Italija z dobrimi 216.000 €. Slovenija z 95.507 € zaostaja za skupino vodilnih. Stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 65% in 90%, kjer ima Slovenija vrednost le-teh 69%.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 15.000€ in 65.000€, kjer so najbolj razvite države dokaj izenačene. Najvišjo vrednost dosega Avstrija z 65.000€, Slovenija pa ima v primerjavi z njo za več kot polovico nižjo dodano vrednost (28.028€). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi s Češko in Slovaško. Od večjih držav proizvajalk izstopajo že poznane države (Italija, Nemčija, Avstrija in Francija), tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale države pa močno zaostajajo za vodilnimi proizvajalkami.

Pozicijo "krogca" pri Sloveniji v letu 2011 v primerjavi z letom 2009 močno izboljšujejo vsi opazovani parametri. Dodana vrednost je tako znašala 32.204 € in je za skoraj 4.000 € višja kot v 2009, realizacija na zaposlenega je višja za dobrih 30.000 €, medtem ko so se stroški dela znižali za dobre 4-odstotke.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1- Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2- Proizvodnja drugih naprav za splošne namene¹
- 28.3- Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4- Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9- Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

⁽¹⁾Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 - Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 - Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2011.

	stroji in naprave		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011
Število družb	446	-	68	165	30	43	140
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	13.150	102,5	4.099	3.932	1.228	993	2.899
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	1.529.957.336	109,7	496.175.602	471.482.836	152.605.879	98.476.757	311.216.262
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	445.584.926	109,4	127.035.551	151.545.288	34.611.077	31.773.997	100.619.013
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.041.555.207	112,2	352.565.640	310.574.741	115.269.591	64.908.419	198.236.816
Odhodki	1.512.208.792	111,5	491.631.090	472.656.541	147.483.862	97.624.610	302.812.689
Stroški blaga, materiala in storitev	1.078.152.640	112,9	360.368.363	337.491.980	108.669.124	66.014.165	205.609.008
Stroški dela	305.982.028	105,9	89.779.865	92.904.715	26.472.559	24.860.622	71.964.267
Amortizacija	58.848.940	101,9	20.541.483	16.555.174	6.222.043	3.172.461	12.357.779
POSLOVNI IZID	41.222.113	86,2	7.062.771	14.583.195	5.128.221	2.810.324	11.637.602
FINANČNI IZID	-22.760.171	141,3	-4.291.800	-14.797.776	-1.830.199	-923.852	-916.544
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	41.222.113	86,2	7.062.771	14.583.195	5.128.221	2.810.324	11.637.602
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	111.969.329	96,0	30.017.630	34.704.352	12.521.186	6.416.720	28.309.441
Čisti dobiček	48.034.975	105,8	16.322.201	11.885.259	3.897.590	1.932.071	13.997.854
Čista izguba	32.993.699	226,6	15.624.909	12.040.074	890.133	126.956	4.311.627
Dodana vrednost (DV)	417.951.357	103,1	119.797.495	127.609.067	38.993.745	31.277.342	100.273.708
Zaloge	277.822.260	110,1	80.535.805	75.657.328	39.992.507	21.903.201	59.733.419
Kapital	494.188.161	105,5	180.510.223	137.212.878	35.787.619	30.945.842	109.731.599
Stopnja samofinanciranja (%)	36,30	100,1	39,10	33,50	30,50	35,20	38,40
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,57	98,6	1,39	1,76	1,98	1,70	1,47
Koeficient zadolženosti	0,58	98,9	0,54	0,61	0,65	0,61	0,56
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,50	86,3	6,30	7,50	8,40	6,60	9,50
Celotna gospodarnost	1,01	98,4	1,01	1,00	1,03	1,01	1,03

Dobičkovnost prodaje PM	0,04	53,9	0,05	0,04	0,04	0,03	0,06
Donosnost kapitala - ROE (%)	3,13	46,1	0,39	-0,11	8,73	6,00	9,34
Donosnost sredstev - ROA (%)	1,13	46,1	0,15	-0,04	2,59	2,13	3,50
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	116.346	107,1	121.055	119.911	124.264	99.202	107.366
Delež prodaje na tujih trgih (%)	68,10	102,2	71,10	65,90	75,50	65,90	63,70
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	23.268	103,4	21.904	23.628	21.556	25.044	24.827
Plače na zaposlenega (EUR)	17.063	105,1	16.043	17.045	15.870	18.803	18.438
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	31.783	100,6	29.228	32.454	31.752	31.508	34.593
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	73,20	102,8	74,90	72,80	67,90	79,50	71,80
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.653	103,2	3.982	3.023	3.174	1.946	4.829
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	2.509	221,2	3.812	3.062	725	128	1.487
Dnevi vezave zalog	67,90	98,8	62,90	58,20	104,10	77,90	70,10
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	76,20	97,0	79,90	71,30	55,50	75,80	88,40
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	85,80	103,6	76,40	90,20	75,80	106,90	92,20
Obračanje sredstev	1,10	105,0	1,10	1,20	1,30	1,10	1,10
Obračanje kapitala	3,10	105,2	2,70	3,40	4,40	3,20	2,90
	stroji in naprave		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011

Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... "proizvodnja strojev in naprav (SKD 28)"

Tudi dejavnost "proizvodnja strojev in naprav (SKD 28)" v letu 2011 večinoma beleži indekse rasti. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 višji za 9,7% in znaša 1,53 mlrd. €. Največ prihodka je ustvarila dejavnost "proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28)", in sicer v višini 493,1 mio €, blizu je dejavnost "proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)", ki je imela 471,5 mio € prihodkov, dejavnost "proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)" pa je ustvarila dobrih 311 mio € prihodkov v letu 2011.

Izvoz v celotni dejavnosti 28 se je povečal za 12,2%, dobiček pred davki (EBIT) pa je padel za 13,8%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 31.783 € in je minimalno višja (0,6%) kot leto poprej. Dobičkonosnost ROE (indeks) 46,1 in ROA (indeks 46,1) sta občutno padla v primerjavi z letom poprej, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je za 2,8% višji kot leta 2010 in znaša 73,20. Stroški dela na zaposlenega so nekoliko višji (indeks 103,4) in znašajo 23.268 € na zaposlenega.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeni prihodek in dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe	
največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
ALEMO STROJEGRADNJA D.O.O.	CESTEL CESTNI INŽENIRING D.O.O.
ELPA, OKOLJSKI MANAGEMENT IN TRIBOTEHNOLOGIJA, D.O.O.	ELPA, OKOLJSKI MANAGEMENT IN TRIBOTEHNOLOGIJA, D.O.O.
ELTRAS TRANSPORTNA OPREMA IN TRGOVINA D.O.O.	GAIO GORENJE AVTOMATIZACIJA IN INDUSTRIJSKA OPREMA, D.O.O.
GAIO GORENJE AVTOMATIZACIJA IN INDUSTRIJSKA OPREMA, D.O.O.	ISKRA PRO, PODJETJE ZA ROBOTIZACIJO IN AVTOMATIZACIJO, KRANJ, D.O.O.
ROBOTEH AVTOMATIZACIJA IN ROBOTIZACIJA D.O.O.	LIV NOVA, PROIZVODNJA, PREDELAVA IN TRGOVINA, D.O.O.
ROTIS DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO NA DEBELO IN DROBNO Z MEŠANIM BLAGOM D.O.O.	MONTER DRAVOGRAD STORITVE PODJETJE ZA USPOSABLJANJE IN ZAPOSLOVANJE INVALIDOV D.O.O.
TERMO SHOP D.O.O., TRGOVINA IN INŽENIRING ZA TOPLOTNO IN HLADILNO TEHNIKO	PLAMA-G.E.O. IZDELOVANJE GALVANSKIH, ČISTILNIH IN DRUGIH NAPRAV TER OPREME IZ PLASTIČNIH MATERIALOV, D.O.O.
TPS IMP TOPLOTNI PRENOSNIKI - INVESTICIJE, MONTAŽA, PRODAJA D.O.O.	PROTOTIP CC, IZDELAVA STROJEV IN NAPRAV, D.O.O.
WEBER, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN GOSTINSTVO, D.O.O.	ROTIS DRUŽBA ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO NA DEBELO IN DROBNO Z MEŠANIM BLAGOM D.O.O.
WRAVOR, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN TRANSPORT D.O.O.	WEBER, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN GOSTINSTVO, D.O.O.

male družbe	
največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
ANDINO-HYDROPOWER ENGINEERING INŽENIRING PODJETJE D.O.O.	ANDINO-HYDROPOWER ENGINEERING INŽENIRING PODJETJE D.O.O.
GOSTOL TST TOLMINSE STROJNE TOVARNE D.O.O.	ECOM RUŠE- INŽENIRING, PROIZVODNJA, STORITVE IN TRGOVINA D.O.O.
RIKO RIBNICA D.O.O. RIBNIŠKA INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME	GOSTOL TST TOLMINSE STROJNE TOVARNE D.O.O.
TA - REGULATOR PROIZVODNJA REGULACIJSKIH VENTILOV D.O.O.	HYPOS MUTA PODJETJE ZA HIDRAVLIKO IN PNEVMATIKO D.O.O.
TERMO-TEHNIKA HLADILNI, OGREVALNI IN ENERGETSKI SISTEMI, D.O.O.	PLURIFILTER, PROIZVODNJA, RAZVOJ IN PRODAJA, D.O.O.
TIPS D.O.O. PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE	RIKO KOR KOVINSKA INDUSTRIJA, D.O.O.
TRANSPAK, PODJETJE ZA INŽENIRING, PROCESNO OPREMO IN ZASTOPSTVA D.O.O.	TA - REGULATOR PROIZVODNJA REGULACIJSKIH VENTILOV D.O.O.
UNIFOREST PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.	TEHNIKA-SET INŽENIRING, PROIZVODNJA IN STORITVE D.D.
VIRO PAKIRNI STROJI D.O.O.	TIPS D.O.O. PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE

YASKAWA RISTRO, PODJETJE ZA GRADNJO STROJEV IN
NAPRAV D.O.O..

TRANSPAK, PODJETJE ZA INŽENIRING, PROCESNO
OPREMO IN ZASTOPSTVA D.O.O.

YASKAWA RISTRO, PODJETJE ZA GRADNJO STROJEV IN
NAPRAV D.O.O.

srednje družbe

največjih deset po prihodku

največjih deset po dodani vrednosti

EHO ELEKTRIKA, HLADILNIŠTVO, OGREVANJE D.O.O.

BRINOX INŽENIRING D.O.O.

FARMTECH, PROIZVODNJA KMETIJSKIH STROJEV,
OKOLJSKE TEHNIKE IN OPREME TER TRGOVINA D.O.O.

FARMTECH, PROIZVODNJA KMETIJSKIH STROJEV,
OKOLJSKE TEHNIKE IN OPREME TER TRGOVINA D.O.O.

HERZ, KOVINSKO PREDLOVALNO PODJETJE D.D.

HERZ, KOVINSKO PREDLOVALNO PODJETJE D.D.

K.K. KRAS KABINE, PROIZVODNJA KABIN D.O.O.

KLADIVAR, TOVARNA ELEMENTOV ZA FLUIDNO TEHNIKO
ŽIRI, D.O.O.

KLADIVAR, TOVARNA ELEMENTOV ZA FLUIDNO TEHNIKO
ŽIRI, D.O.O.

LESTRO-LEDINEK PODJETJE ZA PROIZVODNJO LESNO
OBDELOVALNIH STROJEV IN ORODIJ D.O.O.

LEDINEK ENGINEERING, DRUŽBA ZA
LESNOOBDELOVALNI INŽENIRING, PROIZVODNJO,
TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, PROIZVODNJA, PREDELAVA
IN TRGOVINA, D.O.O.

LIV HIDRAVLIKA IN KOLESA, PROIZVODNJA, PREDELAVA
IN TRGOVINA, D.O.O.

LPKF LASER & ELEKTRONIKA D.O.O.

SIP STROJNA INDUSTRIJA, D.D.

PIŠEK - VITLI KRAPAN PROIZVODNJA KMETIJSKIH IN
GOZDARSKIH STROJEV, D.O.O.

SISTEMSKA TEHNIKA PODJETJE ZA PROIZVODNJO
NAMENSKIH PROIZVODOV IN TEHNOLOŠKO STROJNE
OPREME D.O.O.

SIP STROJNA INDUSTRIJA, D.D.

TOVARNA KOVINSKE OPREME D.O.O.

TOVARNA KOVINSKE OPREME D.O.O.

velike družbe

največjih deset po prihodku

največjih deset po dodani vrednosti

ADK PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO,
PROJEKTANTSKE, INŽENIRING STORITVE, TURIZEM,
GOSTINSTVO IN NAJEME D.O.O.

ADK PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO,
PROJEKTANTSKE, INŽENIRING STORITVE, TURIZEM,
GOSTINSTVO IN NAJEME D.O.O.

AGROMEHANIKA, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, KRANJ,
D.D.

AGROMEHANIKA, PROIZVODNJA IN TRGOVINA, KRANJ,
D.D.

GKN DRIVELINE SLOVENIJA D.O.O

GKN DRIVELINE SLOVENIJA, , D.O.O.

GOSTOL-GOPAN PROIZVODNJA PREHRAMBENE
OPREME IN OPREME ZA KEMIJ- SKO INDUSTRIJO D.O.O.

GOSTOL-GOPAN PROIZVODNJA PREHRAMBENE
OPREME IN OPREME ZA KEMIJ- SKO INDUSTRIJO D.O.O.

HIDRIA IMP KLIMA PROIZVODNJA KLIMA SISTEMOV
D.O.O.

HIDRIA IMP KLIMA PROIZVODNJA KLIMA SISTEMOV
D.O.O.

LITOSTROJ POWER,,D.O.O.

LITOSTROJ POWER, D.O.O.

MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR D.D.

MARIBORSKA LIVARNA MARIBOR D.D.

PALFINGER PROIZVODNJA D.O.O.

PALFINGER PROIZVODNJA D.O.O.

SECOP KOMPRESORJI, PODJETJE ZA PROIZVODNJO
KOMPRESORJEV D.O.O.

SECOP KOMPRESORJI, PODJETJE ZA PROIZVODNJO
KOMPRESORJEV D.O.O.

TAJFUN PLANINA PROIZVODNJA STROJEV, D.O.O.

TAJFUN PLANINA PROIZVODNJA STROJEV, D.O.O.

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti "proizvodnja strojev in naprav (SKD 28)" je bil v letu 2011 čisti prihodek od prodaje na tujem trgu 1.041,6 mio €. To pomeni 12,2% povečanje, glede na leto 2010. Največ je izvozila dejavnost "proizvodnja strojev za splošne namene (28.1)", ki je v letu 2011 ustvarila 352,5 mio € prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti "proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev (SKD 28.3)", in sicer 75,5% delež ter "proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)", in sicer 71,1% delež.

Deleži izvoza proizvodnje strojev in naprav po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	285,1
AVSTRIJA	166,8
ITALIJA	65,6
FRANCIJA	59,2
RUSKA FEDERACIJA	37,2
POLJSKA	34,2
HRVAŠKA	33,3
BOSNA IN HERCEGOVINA	32,1
SRBIJA	27,1
TURČIJA	21,9
OSTALO	278,9
Skupaj izvoz dejavnosti 28	1.041,6

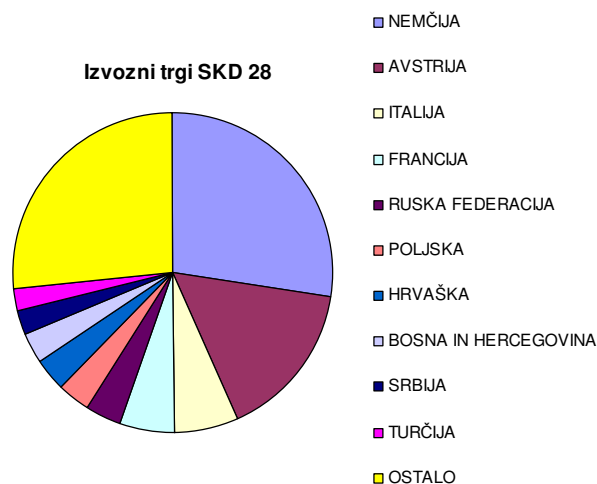

Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja strojev in naprav" po državah

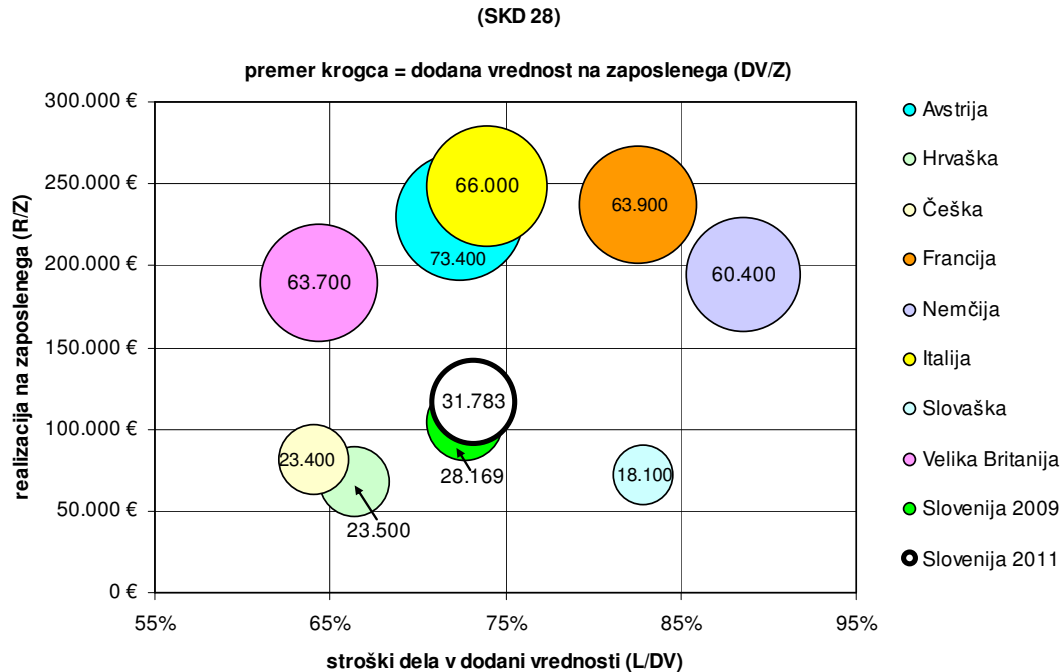
Pregled izvoza proizvodnje kovinskih izdelkov pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (285,1 mio €), Avstrijo (166,8 mio €), Italijo (65,6 mio €) in Francijo (59,2 mio €). Deleži izvoza v posamezne države so razvidni iz grafa.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v drugem poglavju v točki produktivnost. Primerjava je izvedena za leto 2009, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2009 vključena »Slovenija (2011)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 18: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Na diagramu 18 pri panogi "proizvodnja strojev in naprav (SKD 28)", pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (največjo ima Avstrija), realizacija na zaposlenega pa se pri teh državah giblje med 180.000€ in 250.000€. Malo večja odstopanja so le pri stroških na zaposlenega glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki se gibljejo med 60% in 90%. Izmed večjih držav ima najvišje stroške dela v dodani vrednosti Nemčija, in sicer znašajo 89%. Slovenija v letu 2009 pri stroških dela dosega 72% in je nekje na sredini v primerjavi z ostalimi državami, kot vsako leto pa zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti ter realizaciji na zaposlenega (2 do 3-krat manj od ostalih).

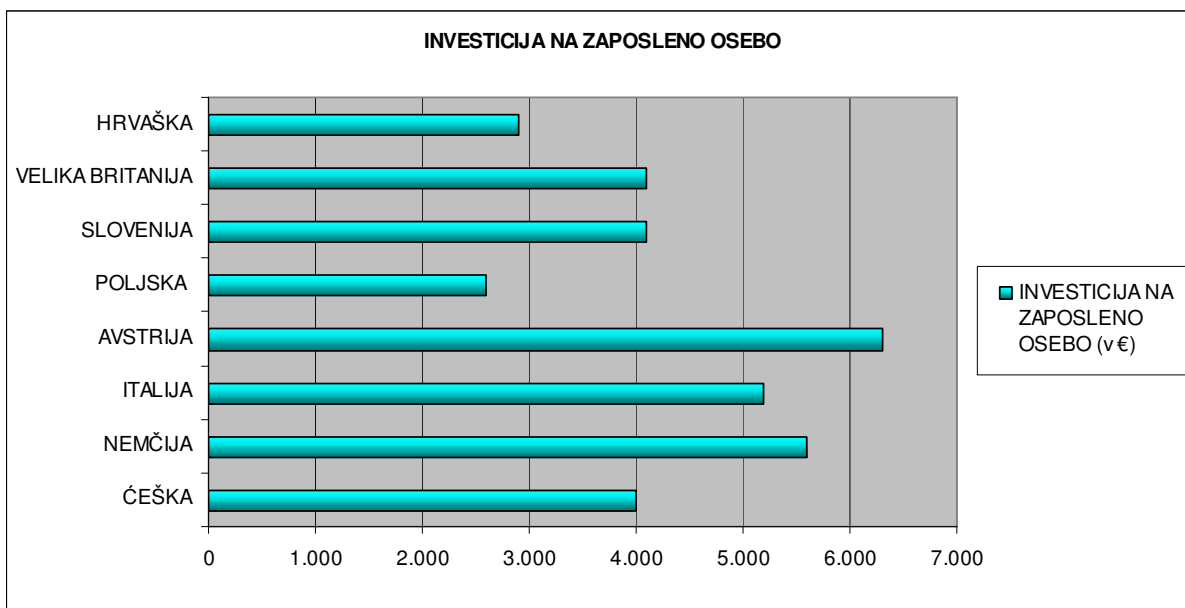
Leto 2011 je za Slovenijo kaže dokaj podobno situacijo kot v letu 2009. Dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta se nekoliko izboljšali, le stroški dela na zaposlenega so za odtenek zrasli, in sicer za manj kot odstotek.

5.2.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	5,2%	4.000
	NEMČIJA	3,0%	5.600
	ITALIJA	2,7%	5.200
	AVSTRIJA	2,9%	6.300
	POLJSKA	4,1%	2.600
	SLOVENIJA	4,5%	4.100
	VELIKA BRITANIJA	2,3%	4.100
	HRVAŠKA	5,3%	2.900

Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28

Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) je slika dokaj podobna. Vidimo lahko, da se delež prihodka vloženega v investicijo dejavnosti giblje od 2,3% v Veliki Britaniji do 5,3% na Hrvaškem. Tudi pri tej dejavnosti vse države ne presegajo 10 - odstotnega deleža prihodka, ki se nameni za investicijo dejavnosti. V Sloveniji je delež prihodka 4,5% oz. 4.100 €, izraženo v denarju. Tudi tukaj največ denarnih sredstev nameni Avstrija, in sicer 6.300 €.

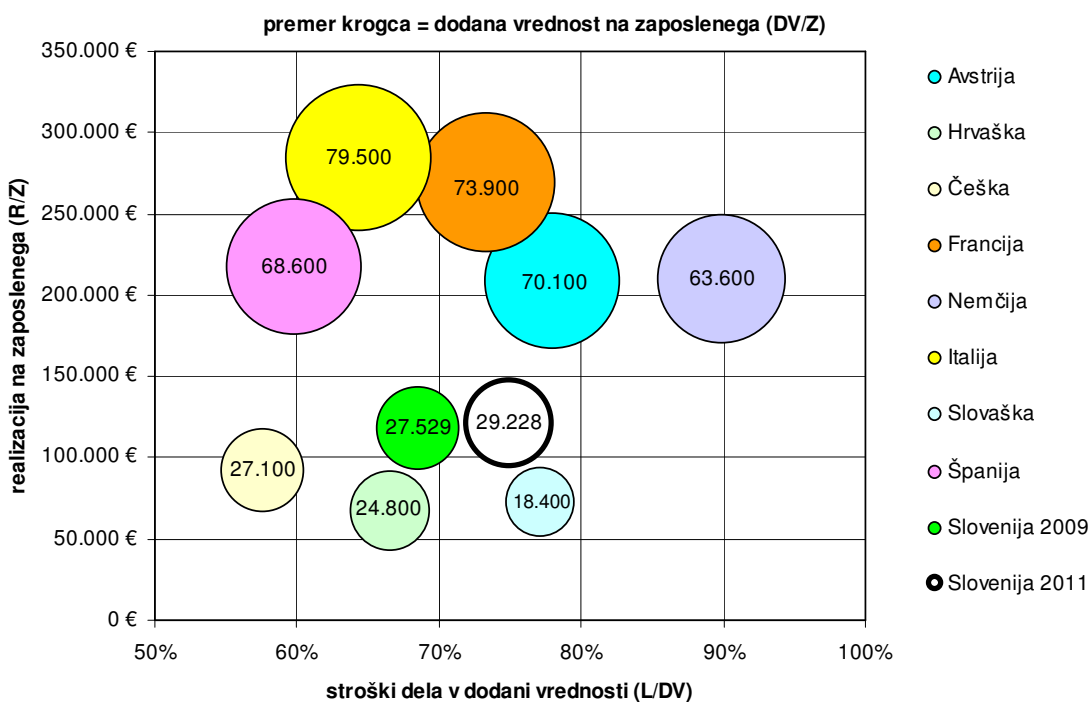

Graf 19: Investicije v panogi SKD 28

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

(SKD 28.1)

Graf 20: Primerjava dejavnosti "proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

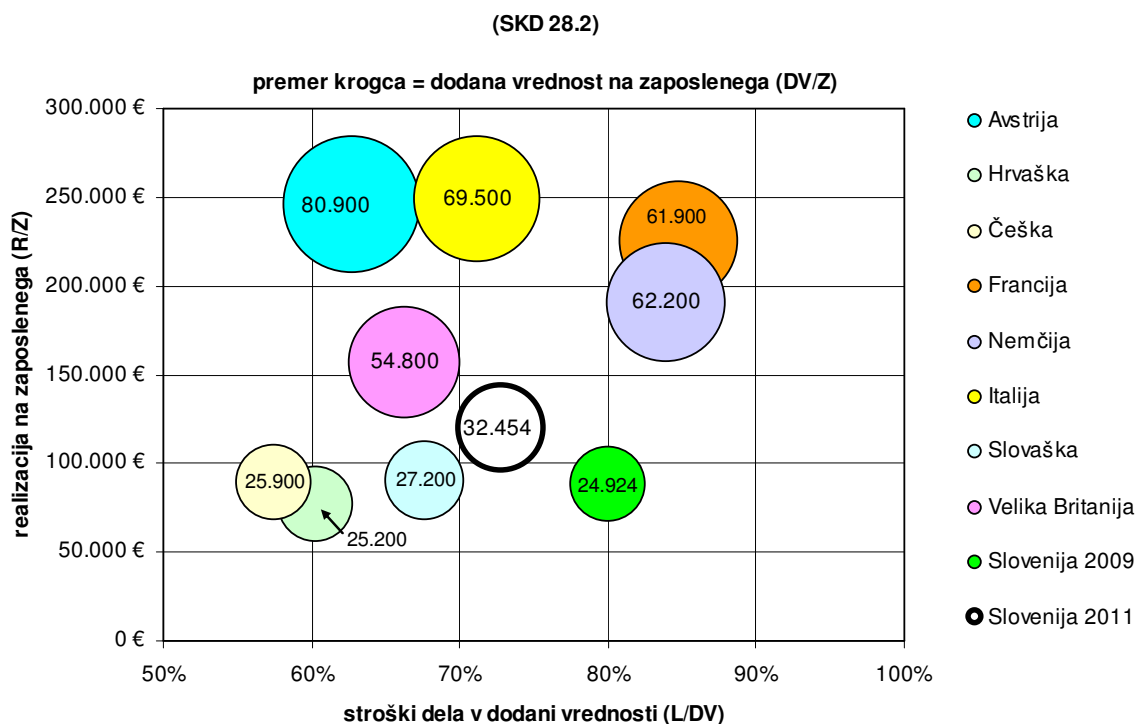
Na grafu vidimo podobno situacijo kot velikokrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako razporejene v zgornjem delu grafa. Ločijo se predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti. Ti se nahajajo v razponu med 60% in 90%, za vsemi »capljajo« le skromni Estonci. Če izpostavimo najboljše, sta to Italija in Francija, blizu pa je tudi Avstrija. Manjše proizvajalke zasedajo nižjo pozicijo na grafu.

Pri Sloveniji (2009) je pozicija glede stroškov dela, kot ponavadi nekje v sredini med zgornjimi proizvajalkami, vendar pa sta ustvarjena dodana vrednost in realizacija na zaposlenega zanemarljiva v primerjavi z našo največjo konkurenco.

V letu 2011 sta si "mehurčka" dokaj podobna, saj je imela Slovenija glede na leto 2009 le nekoliko višjo realizacijo in dodano vrednost na zaposlenega. Povišali so se le stroški dela, saj so višji za dobrih 6% in znašajo skoraj 75% stroškov v dodani vrednosti.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 21: Primerjava dejavnosti "druge naprave za splošne namene (SKD 28.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost "proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)" glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega, dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Nemčiji in Franciji. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Francija (84%).

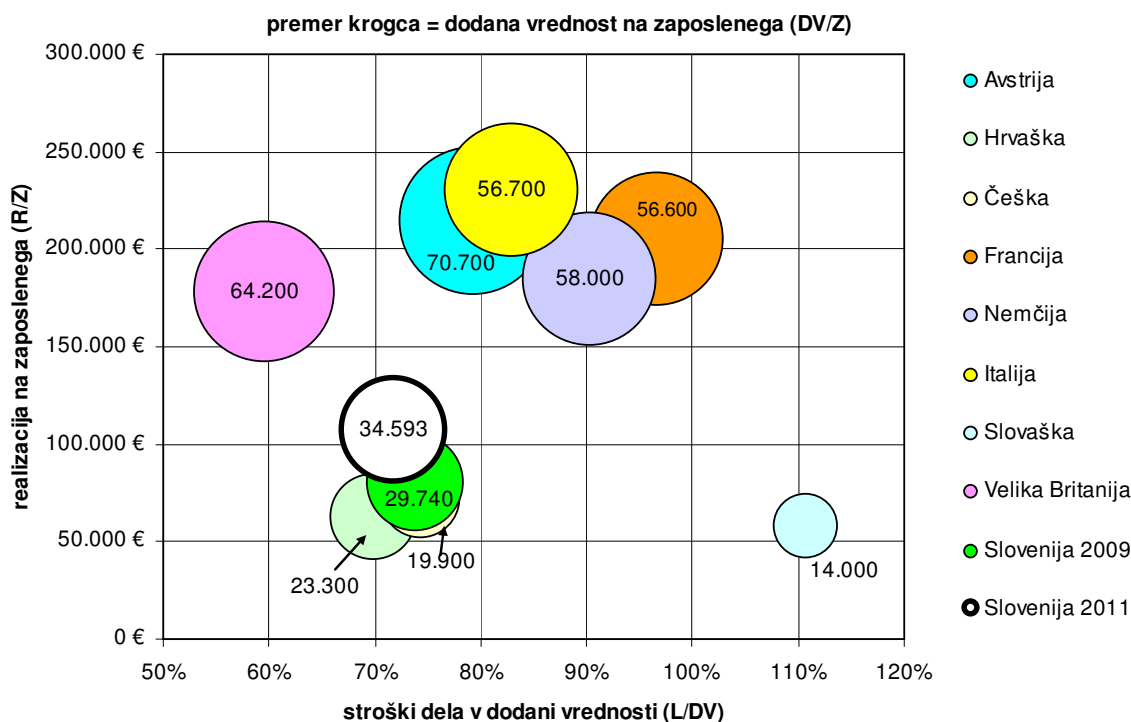
Slovenija (2009) ima kot vedno oba parametra, tako dodano vrednost kot realizacijo na zaposlenega, približno dvakrat manjšo v primerjavi z ostalimi večjimi proizvajalkami.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila **v letu 2011** višja za dobrih 8.000€ kot v 2009, stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za skoraj 8%. Realizacija na zaposlenega (R/Z) pa se je povišala za dobrih 30.000€, kar kaže na velik napredek panoge v obravnavanem obdobju.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU (za leto 2009) za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

(SKD 28.9)

Graf 22: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Iz diagrama 22 "proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)", ponovno opazimo zaostanek Slovenije (2009) za ostalimi državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta 2 do 3-krat manjši od naših zahodnih sosed. Države so nekako »razpršene« glede na stroške dela na zaposlenega. Najnižje ima Velika Britanija, in sicer ti znašajo slabih 60%, prav tako pa zaseda najboljši položaj tako pri ustvarjeni dodani vrednosti ter realizaciji na zaposlenega. Sledita ji Avstrija in Italija.

Kot je vidno na zgornjem grafu, pri Sloveniji **v letu 2011** opazimo segment "naraščanja" v vseh parametrih. Tukaj bi izpostavili predvsem realizacijo na zaposlenega, ki se je povečala za skoraj 27.000€, prav tako se je povečala dodana vrednost na zaposlenega, in sicer za okoli 5.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so ostali na približno enaki ravni izpred dveh let, in sicer so se zmanjšali za slaba 2 odstotka.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1- Proizvodnja motornih vozil
- 29.2- Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3- Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 - Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvzete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011
Število družb	102	-	12	30	60
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	8.970	100,5	2.448	1.172	5.350
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.480.408.265	98,3	1.158.165.935	345.550.166	976.692.164
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	302.797.955	93,8	33.458.357	17.010.417	252.329.181
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.135.707.079	98,8	1.111.536.672	322.234.860	701.935.547
Odhodki	2.421.186.281	97,5	1.135.150.412	331.053.426	954.982.443
Stroški blaga, materiala in storitev	2.061.287.154	97,3	1.005.443.557	290.599.768	765.243.829
Stroški dela	205.962.588	101,9	59.654.495	28.729.833	117.578.260
Amortizacija	112.971.960	95,3	64.894.574	3.424.978	44.652.408
POSLOVNI IZID	75.411.733	109,4	20.195.581	15.259.782	39.956.370
FINANČNI IZID	-19.856.993	74,0	445.754	-2.372.937	-17.929.810
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	75.411.733	109,4	20.195.581	15.259.782	39.956.370
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	192.615.928	101,5	85.833.513	20.668.421	86.113.994
Čisti dobiček	47.604.314	117,3	14.842.456	12.421.309	20.340.549
Čista izguba	1.393.441	31,0	251.376	410.447	731.618
Dodana vrednost (DV)	398.578.516	101,7	145.488.008	49.398.254	203.692.254
Zaloge	143.833.994	95,1	14.145.746	47.752.867	81.935.381
Kapital	538.386.060	107,1	224.368.344	71.272.837	242.744.879
Stopnja samofinanciranja (%)	36,50	109,0	57,10	37,30	27,30
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,59	87,2	0,69	1,21	2,56
Koeficient zadolženosti	0,59	95,3	0,35	0,52	0,71
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,90	103,4	7,50	6,10	9,00
Celotna gospodarnost	1,02	100,8	1,02	1,04	1,02
Dobičkovnost prodaje PM	0,03	75,5	0,02	0,05	0,04
Donosnost kapitala - ROE (%)	8,88	125,0	6,72	17,16	8,40
Donosnost sredstev - ROA (%)	3,11	129,0	3,41	6,66	2,23
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	276.521	97,8	473.099	294.841	182.558
Delež prodaje na tujih trgih (%)	86,10	100,5	96,00	93,30	71,90
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	22.961	101,4	24.368	24.514	21.977

Plače na zaposlenega (EUR)	16.605	102,1	18.463	17.752	15.503
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	44.434	101,2	59.430	42.149	38.073
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	51,70	100,2	41,00	58,20	57,70
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	5.307	116,8	6.063	10.598	3.802
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	155	30,8	103	350	137
Dnevi vezave zalog	23,40	111,9	7,00	51,30	33,10
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	47,60	115,2	18,80	60,70	77,50
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	71,60	113,3	58,50	61,90	91,00
Obračanje sredstev	1,60	98,8	2,70	1,90	1,10
Obračanje kapitala	4,70	95,8	5,30	4,80	4,10
	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... "proizvodnja mot. vozil, prikolic in polprik. (SKD 29)"

Dejavnost »proizvodnja motornih vozil in prikolic« v letu 2011 beleži mešane indekse rasti nad in pod 100. Indeks prihodka je na ravni celotne SKD 29 v letu 2011 nižji in znaša 98,3. Najvišje prihodke sta imeli dejavnosti proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1), in sicer v višini 1,16 mlrd € ter dejavnost SKD 29.3 - proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, ki je zabeležila prihodke v višini 976,7 mio €. V proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) pa so v letu 2011 imeli dobrih 345 mio € prihodka.

Izvoz v celotni dejavnosti 29 se je zmanjšal za 1,2%, dobiček pred davki (EBIT) pa je višji za 9,4%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 44.434 € in je za 1,2% višja kot leto poprej. Dobičkonosnost (ROE (8,88) in ROA (3,11)) sta se dokaj popravili; indeks ROE znaša 125, indeks ROA pa 129. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti se je minimalno povečal, saj vrednost indeksa znaša 100,2, stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 1,4% in znašajo 22.961 € na zaposlenega.

Najvišji stroški dela na zaposlenega so beležimo v proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2), in sicer se ti ustavijo pri vrednosti znašajo 24.514 €, najnižji pa v dejavnosti SKD 29.3 - Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, saj le-ti znašajo 21.977 € na zaposlenega.

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeni prihodek in dodano vrednost, urejeno po velikostnih razredih družb.

mikro družbe	
največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
CERJAK, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.	CERJAK, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
EURO GV, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.	EURO GV, PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.
GASILSKA VOZILA PUŠNIK, PROIZVODNJA, POSREDNIŠTVO, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.	GASILSKA VOZILA PUŠNIK, PROIZVODNJA, POSREDNIŠTVO, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.
HOLDING UNITEHNA D.O.O., DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN DRUGE STORITVE	KAROSERIST, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.
HTT PROIZVODNJA SPECIALNIH PRIKLOPNIH VOZIL IN	KOVINARSKA VRHNIKA D.O.O.

KAMIONSKIH NADGRADENJ D.O.O.

KAROSERIST, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE,
D.O.O.

KUTSENITS INTERNATIONAL, DRUŽBA ZA PROIZVODNJO
VOZIL, MURSKA SOBOTA, D.O.O.

MECOM ELEMENTI, PODJETJE ZA STORITVE, TRGOVINO
IN PROIZVODNJO, D.O.O.

S.H. WELZ PROIZVODNO PODJETJE D.O.O.

SVIT - ZOLAR, SERVIS VOZIL, TEHNIKE, TRGOVINA IN
DRUGE STORITVE, D.O.O.

KUTSENITS INTERNATIONAL, DRUŽBA ZA
PROIZVODNJO VOZIL, MURSKA SOBOTA, D.O.O.

MECOM ELEMENTI, PODJETJE ZA STORITVE,
TRGOVINO IN PROIZVODNJO, D.O.O.

S.H. WELZ PROIZVODNO PODJETJE D.O.O.

SVIT - ZOLAR, SERVIS VOZIL, TEHNIKE, TRGOVINA IN
DRUGE STORITVE, D.O.O.

UNIVERZAL PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE
D.O.O.

male družbe	
največjih deset po prihodku	največjih deset po dodani vrednosti
AS DOMŽALE, PROIZVODNJA IN POPRAVILO AVTOBUSOV D.O.O.	AS DOMŽALE, PROIZVODNJA IN POPRAVILO AVTOBUSOV D.O.O.
ATRIK DRUŽBA ZA PROIZVODNJO KOMUNALNE OPREME D.O.O.	EM PK, PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, D.O.O.
EM PK, PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, D.O.O.	INDOP, PROJEKTIRANJE, PROIZVODNJA IN TRŽENJE INDUSTRIJSKE OPREME, D.O.O.
INDOP, PROJEKTIRANJE, PROIZVODNJA IN TRŽENJE INDUSTRIJSKE OPREME, D.O.O.	INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME - CISTERNE, AVTOMEŠALCI, SILOSI, D.O.O.
INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME - CISTERNE, AVTOMEŠALCI, SILOSI, D.O.O.	LITOSTROJ - LITOSTROJSKO INVALIDSKO PODJETJE D.O.O.
LITOSTROJ - LITOSTROJSKO INVALIDSKO PODJETJE D.O.O.	METTIS INTERNATIONAL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
METTIS INTERNATIONAL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.	NOVAK, IZPUŠNI SISTEMI, D.O.O.
NOVAK, IZPUŠNI SISTEMI, D.O.O.	SINTER PROIZVODNJA IN TRGOVINA LJUBLJANA D.O.O.
TPV PRIKOLICE, TOVARNA PRIKOLIC D.O.O.	TPV PRIKOLICE, TOVARNA PRIKOLIC D.O.O.
VAR PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.	VAR PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE, G. RADGONA D.O.O.

srednje družbe	
največjih deset po prihodku	največjih deset po dodani vrednosti
AD PLASTIK PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE D.O.O. NOVO MESTO	AD PLASTIK D.O.O. NOVO MESTO
AGIS ZAVORE DRUŽBA ZA PROIZVODNJO DELOV ZA VOZILA D.D.	AGIS ZAVORE DRUŽBA ZA PROIZVODNJO DELOV ZA VOZILA D.D.
ARSED PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE KOVINSKE OPREME D.O.O.	ARSED PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE KOVINSKE OPREME D.O.O.
CARTHAGO PROIZVODNJA AVTODOMOV D.O.O.	CARTHAGO PROIZVODNJA AVTODOMOV D.O.O.

KLS LJUBNO D.D.	KLS LJUBNO D.D.,
MAROV T PROIZVODNO IZVOZNO UVOZNO PODJETJE, D.O.O.	MAROV T PROIZVODNO IZVOZNO UVOZNO PODJETJE, D.O.O.
SOGEFI FILTRATION, PODJETJE ZA PROIZVODNJO FILTROV, D.O.O.	SOGEFI FILTRATION, PODJETJE ZA PROIZVODNJO FILTROV, D.O.O.
STARKOM, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	STARKOM, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
TPV JOHNSON CONTROLS PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE NOTRANJE OPREME ZA AVTOMOBILE, D.O.O.	TPV JOHNSON CONTROLS PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRŽENJE NOTRANJE OPREME ZA AVTOMOBILE, D.O.O.
ZORNIK PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O..	ZORNIK PROIZVODNJA IN STORITVE D.O.O.

velike družbe

največjih deset po prihodku

največjih deset po dodani vrednosti

ADRIA MOBIL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.	ADRIA MOBIL PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O. NOVO MESTO
AKRAPOVIČ, PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE, D.D.	AKRAPOVIČ, PODJETJE ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE, D.D.
CIMOS D.D.	CIMOS D.D.
CIMOS TAM AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA, D.O.O.	CIMOS TAM AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA, D.O.O.
ODELO SLOVENIJA, PODJETJE ZA RAZVOJ, PROIZVODNJO IN TRŽENJE AVTOMOBILSKIH DELOV, D.O.O.	ODELO SLOVENIJA, PODJETJE ZA RAZVOJ, PROIZVODNJO IN TRŽENJE AVTOMOBILSKIH DELOV, D.O.O.
REVOZ PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN KOMERCIALIZACIJO AVTOMOBILOV D.D.	REVOZ PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN KOMERCIALIZACIJO AVTOMOBILOV D.D.
TBP TOVARNA BOVDENOV IN PLASTIKE D.D.	TBP TOVARNA BOVDENOV IN PLASTIKE D.D.
TPV TRŽENJE IN PROIZVODNJA OPREME VOZIL D.D.	TPV TRŽENJE IN PROIZVODNJA OPREME VOZIL D.D.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 (proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic) je bil v letu 2011 za 1,2% nižji, glede na leto poprej. Največ je "izvozila" dejavnost "proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)", in sicer so zabeležili 1,11 mlrd € prodaje na tujih trgih. Tudi dejavnost "proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (29.3-)" je v letu 2011 izvozila za dobrih 700 mio € izdelkov, prihodek na tujih trgih pa je pri dejavnosti "proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2)" znašal 322,2 mio €.

Dejavnost "proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)" predstavlja skoraj polovico izvoza celotne panoge 29. Celoten delež prodaje na tujih trgih pri panogi 29 je v letu 2011 znašal 86,1 in je za 0,5% višji kot leta 2010. Pri posameznih panogah pa je delež znašal, in sicer 96,0 (SKD 29.1), 93,3 (SKD 29.2) in 71,9 (SKD 29.3).

Deleži izvoza proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah

država namena	Izvoz v mio €
FRANCIJA	656,2
NEMČIJA	573,5
VELIKA BRITANIJA	118,9
ITALIJA	117,3
NIZOZEMSKA	111,3
ŠVEDSKA	60,0
ROMUNIJA	56,1
AVSTRIJA	44,6
ŠPANIJA	42,0
BELGIJA	34,5
OSTALO	321,3
Skupaj izvoz dejavnosti 29	2.135,7

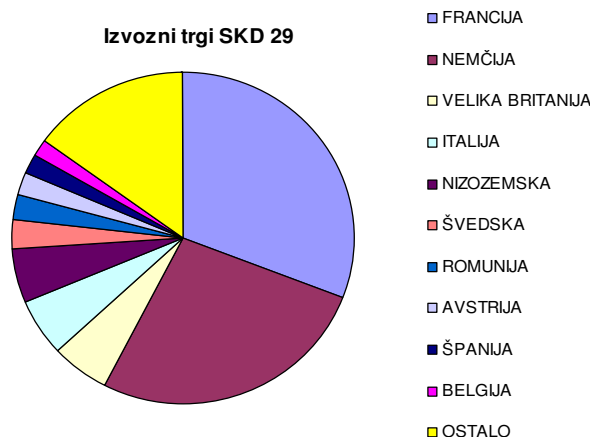

Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic" po državah

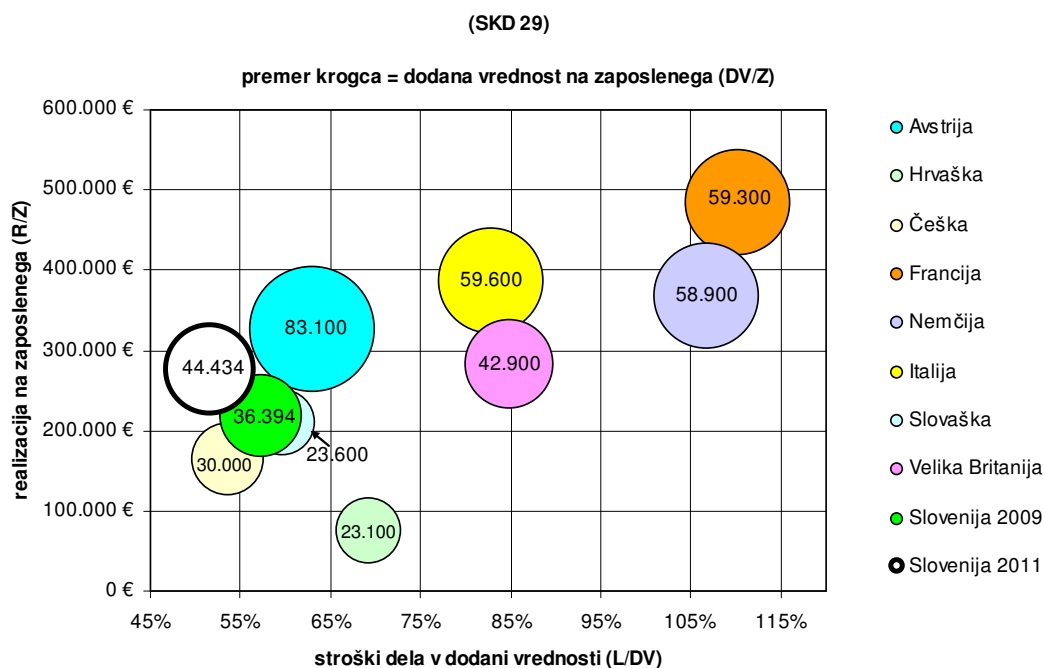
Pregled izvoza proizvodnje motornih vozil in prikolic pokaže, da se največ izvozi v Francijo (656,2 mio €), Nemčijo (573,5 mio €), Veliko Britanijo (118,9 mio €) in Italijo (117,3 mio €), kar je razvidno iz zgornje tabele.

5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti. Primerjava je izvedena za leto 2009, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2009 vključena »Slovenija (2011)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 23: Primerjava dejavnosti "proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje dokaj razpršeno sliko. V najboljši poziciji sta Avstrija in Velika Britanija, ostale države pa malo zaostajajo. Še najbližje po dodani vrednosti in realizaciji na zaposlenega je Nemčija, vendar ima slednja zelo visoke stroške dela na zaposlenega (84%), medtem ko le-ti pri Avstriji dosegajo 55%. Slovenija ima v letu 2009 v primerjavi z ostalimi državami dokaj nizke stroške dela v dodani vrednosti, in sicer le - ti dosegajo nekaj več kot 53%. Žal pa se ne moremo pohvaliti z ustvarjeno dodano vrednostjo, saj je le - ta skoraj 3-krat manjša kot v Avstriji, sama realizacija na zaposlenega pa je skoraj dvakrat manjša, v primerjavi z najboljšimi.

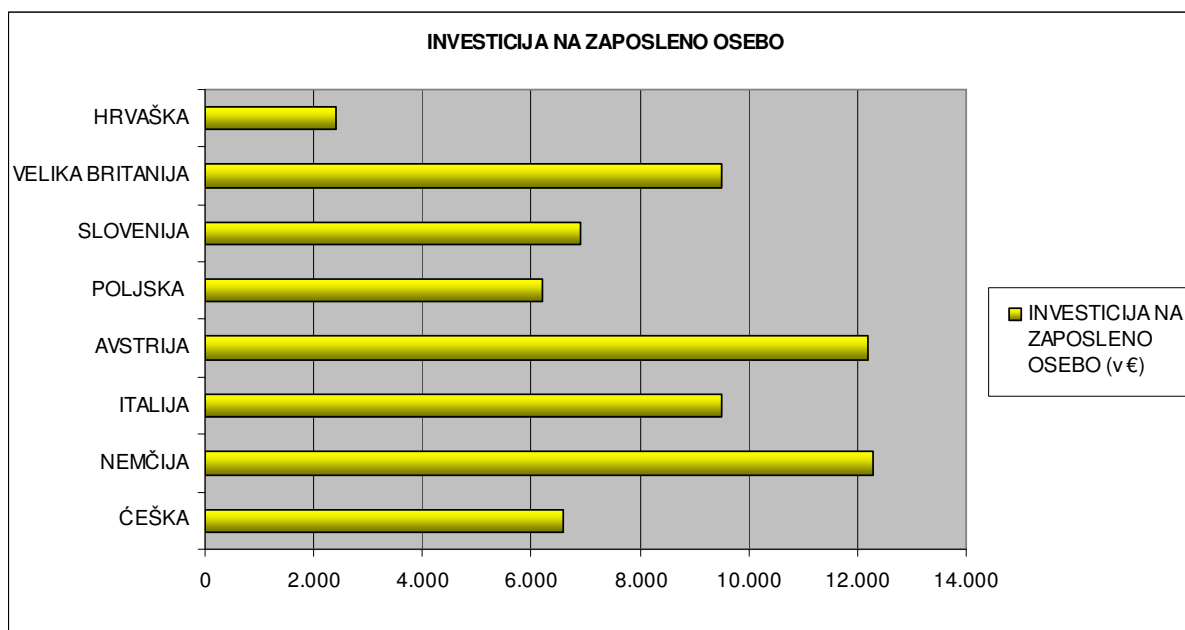
V letu 2011 je Slovenija glede na 2009 v dokaj boljši poziciji. Stanje izboljšujejo vsi obravnavani parametri. Realizacija na zaposlenega znaša 276.000 € in je višja skoraj 60.000 € kot v letu 2009, dodana vrednost na zaposlenega pa za dobrih 8.000 € in je v letu 2011 znašala 44.434 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za okoli 6 odstotkov (51%).

5.3.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA MOTORNH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,1%	6.600
	NEMČIJA	3,4%	12.300
	ITALIJA	3,4%	9.500
	AVSTRIJA	3,8%	12.200
	POLJSKA	4,4%	6.200
	SLOVENIJA	3,5%	6.900
	VELIKA BRITANIJA	3,5%	9.500
	HRVAŠKA	4,3%	2.400

Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29

Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) so največji delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti namenili na Poljskem, in sicer 4,4%. Ostale proizvajalke imajo delež med 3,4% in 4,3% (Hrvaška). Največ denarja vložijo Nemčija (12.300 €), Avstrija (12.200 €) ter Italija in Velika Britanija, ki imata enak delež (9.500 €). Delež denarja, ki ga namenijo ostale države, je nekoliko manjši od prej omenjenih. Pri Sloveniji znaša delež prihodka, ki se vlaga v investicijo dejavnosti 3,5% oz. v denarju to znaša 6.900 €.

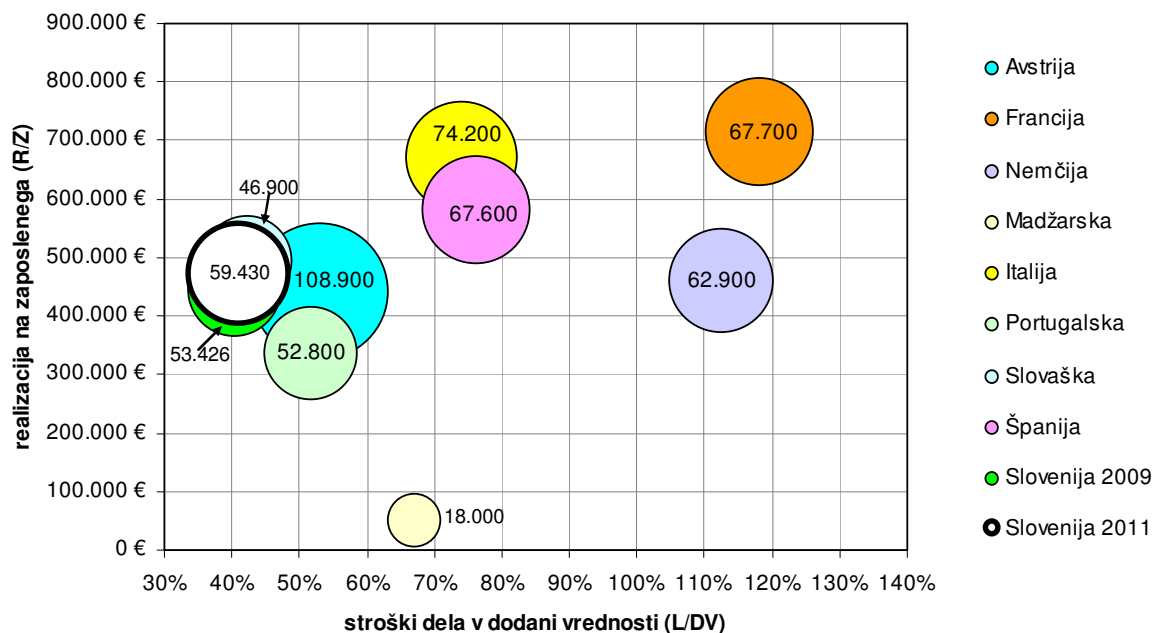
Graf 24: Investicije v panogi SKD 29

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

(SKD 29.1)

premer kroga = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)

Graf 25: Primerjava dejavnosti "proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Graf "proizvodnje motornih vozil (SKD 29.1)" je podoben grafu za "celotno proizvodnjo motornih vozil (SKD 29)". V najboljši poziciji je ponovno Avstrija, vendar ima dokaj nižjo realizacijo na zaposlenega v primerjavi z Italijo in Francijo. Nemčija (112%) in Francija (18%) sta v najbolj neugodnem položaju glede samih stroškov dela v dodani vrednosti, vendar ima Francija dokaj visoko realizacijo na zaposlenega.

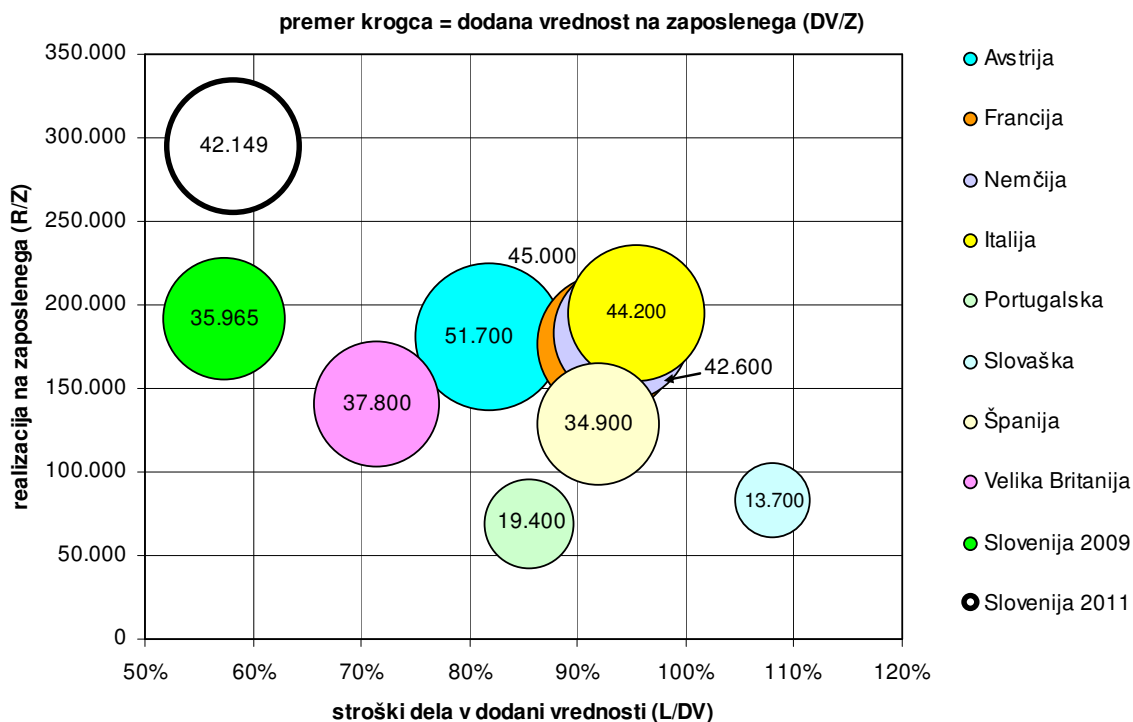
Slovenija je v letu 2009 ustvarila dobrih 53.000 € dodane vrednosti na zaposlenega in imela realizacijo dobrih 445.000 € na zaposlenega. Če bi gledali samo po stroških dela na zaposlenega lahko vidimo, da so le - ti najnižji od vseh primerjanih subjektov (40%). Madžarska ostaja globoko na dnu in daleč od konkurence, medtem ko ima Avstrija najvišjo dodano vrednost na zaposlenega (108.900 €).

Pri tej dejavnosti obravnavani parametri kažejo podobne, a boljše rezultate glede na obdobje izpred dveh let. **V letu 2011** je bila realizacija na zaposlenega (R/Z) višja za cca 30.000€, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) se je povečala za slabih 6.000€, le stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) so se malenkostno povišali, in sicer za manj kot 1%.

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

(SKD 29.2)

Graf 26: Primerjava dejavnosti "proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

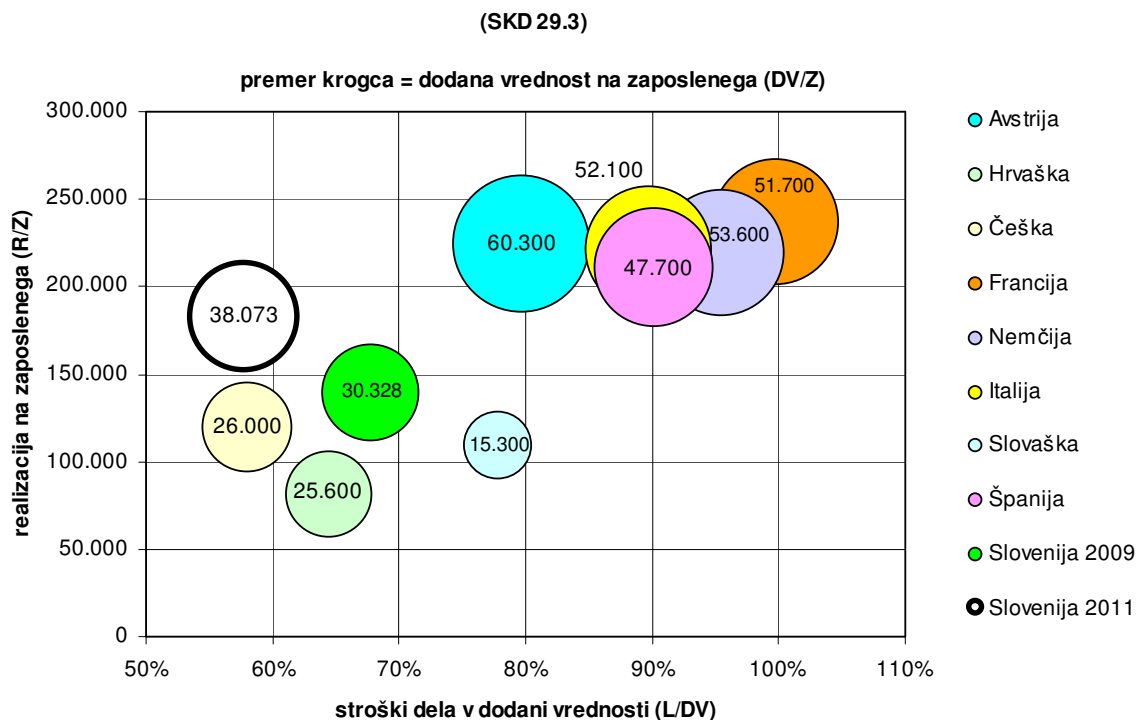
Dejavnost "proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2)" je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v letu 2009 glede realizacije na zaposlenega dokaj podobna z ostalimi državami s to razliko, da smo imeli najnižje stroške dela v dodani vrednosti, ki so se gibali nekje okoli 57%. Slabša je le ustvarjena dodana vrednost, ki je znašala slabih 36.000€. Najvišjo ima ponovno Avstrija, in sicer skoraj 52.000 €.

V letu 2011 pri dejavnosti "proizvodnja karoserij za vozila" na grafu vidimo velik skok. Dodana vrednost (42,149 €) in realizacija na zaposlenega (294.841 €) sta se krepko povečali in sta se približali evropskim proizvajalcem. Posebej realizacija na zaposlenega je imela občutno in krepko rast, saj se je povišala za več kot 100.000 €! na zaposlenega.

Medtem so sami stroški dela v dodani vrednosti ostali podobni tistim iz 2009, in sicer so se malenkostno povišali (dober odstotek). Rezultatsko lahko omenimo, da se Slovenija nahaja v "skupini" preostalih držav proizvajalk, pri čemer izstopata tako realizacija, kot dodana vrednost na zaposlenega.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 27: Primerjava dejavnosti "proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Najboljše rezultate pri "proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila (SKD 29.3)" so ponovno imeli v Avstriji, le realizacijo na zaposlenega R/Z je imela za malenkost boljše Francija (237.061€), vendar svojo močno konkurenčnost Avstriji izkazujejo predvsem v dodani vrednosti (60.300€).

Slovenija je pri tej panogi v letu 2009 bila »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (68%), vendar pa v primerjavi z drugimi ponovno zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček **za leto 2011** kaže dokaj lepo sliko. Vsi parametri so se izboljšali v primerjavi z letom 2009. Stroški dela v dodani vrednosti so nižji za okoli 10% in so najnižji med vsemi obravnavanimi subjekti, realizacija na zaposlenega (182.558 €) je višja za okoli 40.000 € in skoraj dosega evropsko povprečje. Dodana vrednost na zaposlenega je sicer višja za več kot 8.000 € kot leta 2009, a vseeno še vedno dokaj zaostajamo za vsemi analiziranimi državami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1 - Gradnja ladij in čolnov
- 30.2 - Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3 - Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4 - Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9 - Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	druga vozila, plovila		30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011
Število družb	68	-	38	3	17	10
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	478	88,3	190	89	116	82
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	84.915.423	92,2	40.408.597	22.728.479	12.624.168	9.154.179
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	16.501.026	106,7	7.829.869	1.774.159	2.651.156	4.245.842
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	61.548.578	95,6	27.993.277	20.742.184	8.299.132	4.513.985
Odhodki	83.590.602	93,0	38.825.080	21.749.662	11.765.488	11.250.372
Stroški blaga, materiala in storitev	62.557.408	90,8	29.474.386	18.032.016	7.268.480	7.782.526
Stroški dela	12.355.171	92,1	4.768.765	2.440.642	3.121.178	2.024.586
Amortizacija	4.641.299	115,8	2.689.392	825.778	914.514	211.615
POSLOVNI IZID	-1.359.120	-30,1	-2.848.641	1.540.357	1.279.020	-1.329.856
FINANČNI IZID	-2.161.106	131,8	-775.342	-337.249	-213.144	-835.371
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	-1.359.120	-30,1	-2.848.641	1.540.357	1.279.020	-1.329.856
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	3.701.060	42,0	129.898	2.383.058	2.218.155	-1.030.051
Čisti dobiček	2.491.293	70,4	246.158	1.149.512	1.005.237	90.386
Čista izguba	4.786.612	568,4	2.909.261	5.184	70.780	1.801.387
Dodana vrednost (DV)	16.056.231	72,3	4.898.663	4.823.700	5.339.333	994.535
Zaloge	21.662.953	81,5	12.776.938	3.229.700	1.967.107	3.689.208
Kapital	10.914.006	78,7	8.614.707	5.750.086	4.347.418	-7.798.205
Stopnja samofinanciranja (%)	10,60	74,1	13,70	30,00	36,50	-88,10
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	3,60	61,7	2,19	2,33	1,67	-2,17
Koeficient zadolženosti	0,76	90,6	0,67	0,68	0,52	1,85
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	4,70	43,0	0,40	10,60	20,30	-11,80
Celotna gospodarnost	1,02	99,1	1,04	1,05	1,07	0,81
Dobičkovnost prodaje PM	0,05	48,6	0,01	0,07	0,12	0,02
Donosnost kapitala - ROE (%)	-18,52	-92,9	-26,03	22,12	24,10	24,85
Donosnost sredstev - ROA (%)	-2,30	-75,6	-4,35	6,65	8,44	-16,81
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	177.737,00	104,4	212.509,00	254.091,00	108.688,00	111.623,00

Delež prodaje na tujih trgih (%)	72,50 _{103,7}	69,30	91,30	65,70	49,30
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	25.861,00 _{104,3}	25.079,00	27.285,00	26.872,00	24.687,00
Plače na zaposlenega (EUR)	19.426,00 _{105,3}	18.636,00	20.687,00	20.473,00	18.397,00
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	33.607,00 _{81,8}	25.762,00	53.926,00	45.969,00	12.127,00
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	76,90 _{127,5}	97,30	50,60	58,50	203,60
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	5.215,00 _{79,7}	1.295,00	12.851,00	8.655,00	1.102,00
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	10.019,00 _{643,8}	15.300,00	58,00	609,00	21.965,00
Dnevi vezave zalog	115,20 _{116,8}	157,30	50,50	64,70	156,00
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	89,10 _{140,8}	96,40	67,90	49,20	162,90
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	168,30 _{136,5}	255,80	70,30	89,00	152,10
Obračanje sredstev	0,80 _{86,8}	0,60	1,30	1,00	0,90
Obračanje kapitala	6,30 _{106,7}	3,50	4,40	2,80	-1,30
	druga vozila, plovila	30.1.	30.2.	30.3.	30.9.
	Vrednost 2011 _{Index 11/10}	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011	Vrednost 2011

Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... "proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)"

Pri dejavnosti proizvodnja drugih vozil in plovil v letu 2011 beleži mešane indekse; višje in nižje od 100. Prihodek je na ravni celotne dejavnosti SKD 30 nižji za 7,8%. Najvišje prihodke ima dejavnost "proizvodnja motornih vozil (SKD 30.1)", in sicer v višini okoli 40 mio €, najmanjšega pa dejavnost "proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)", in sicer je bila ta ustvarjen v višini dobrih 9 mio €.

Izvoz se je znižal za 4,4%, dobiček pred davki (EBIT) pa je negativen (- 30,1). Dodana vrednost na zaposlenega dosega 33.607 € in je za 18,2% nižja kot v letu 2010. ROE in ROA sta negativna (-18,52 in -2,30), delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa znaša 76,9% in so za 27,5% višji glede na leto 2010. Stroški dela na zaposlenega so ponovno višji kot leto poprej (indeks 104,3) in znašajo 25.861 € na vsakega zaposlenega. Čista izguba panoge je bila višja za enormnih 470% in je znašala 4,8 milijona evrov.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil", glede na ustvarjeni prihodek in dodano vrednost, urejeno po velikostnih razredih družb.

mikro in srednje družbe	
največjih deset po prihodu	največjih deset po dodani vrednosti
ALBASTAR IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL D.O.O.	ALBASTAR IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL D.O.O.
ALBATROSS FLY, IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL, RADOVLJICA, D.O.O.	ALBATROSS FLY, IZDELAVA IN SERVISIRANJE LETAL, RADOVLJICA, D.O.O.
ATAIR, RAZVOJ IN PROIZVODNJA LAHKIH LETALSKIH NAPRAV, D.O.O.	ATAIR, RAZVOJ IN PROIZVODNJA LAHKIH LETALSKIH NAPRAV, D.O.O.
BNC, PROIZVODNJA, PRODAJA IN SERVIS MOTORNIH PLOVIL D.O.O.	BNC, PROIZVODNJA, PRODAJA IN SERVIS MOTORNIH PLOVIL D.O.O.
CYCLE PROJECT PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.	CYCLE PROJECT PROIZVODNJA IN TRGOVINA D.O.O.
GS TRGOVINA IN PROIZVODNJA D.O.O.	KOVIS PROIZVODNA DRUŽBA D.O.O.

KOVIS PROIZVODNA DRUŽBA D.O.O.

LADJEDELNICA, GRADNJA IN POPRAVILO LADIJ D.O.O.

PIPISTREL PODJETJE ZA ALTERNATIVNO LETALSTVO D.O.O.

NOVOVAR GRADNJA IN POPRAVILO LADIJ D.O.O.

RTM, PROIZVODNJA PLOVIL, D.O.O.

PIPISTREL PODJETJE ZA ALTERNATIVNO LETALSTVO D.O.O.

SEAWAY GROUP, NAVTIČNO PODJETJE, D.O.O.

SEAWAY GROUP, NAVTIČNO PODJETJE, D.O.O.

TOMOS D.O.O.

TOMOS D.O.O.

VALY, PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO S
ŠPORTNO OPREMO, D.O.O.

VALY, PODJETJE ZA PROIZVODNJO IN TRGOVINO S
ŠPORTNO OPREMO, D.O.O.

VIZIJA SPORT D.O.O.

VIZIJA SPORT D.O.O.

VSR LAB RAZVOJ PLOVIL D.O.O.

VSR LAB RAZVOJ PLOVIL D.O.O.

5.4.3. Izvoz

V celotni dejavnosti "drugih vozil in plovil (SKD 30)" je bil prihodek od prodaje na tujih trgih za 4,4% nižji kot leta 2010. Skupni prihodki so znašali 61,5 mio €. Največ prihodkov od prodaje na tujem trgu je ustvarila dejavnost "gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)", in sicer dobrih 40 mio €, najmanj pa dejavnost "proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)", in sicer je prihodek znašal dobrih 9 mio €.

Pri deležu prodaje na tujih trgih za celotno dejavnost SKD 30, največji del predstavlja "proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)" z deležem 91,3%, "gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)" pa je imela 69,3% delež. Najnižji delež je imela dejavnost "proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)", in sicer je ta znašal 49,3%.

Deleži izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil po državah

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	6,2
NIZOZEMSKA	5,7
ČEŠKA REPUBLIKA	5,3
POLJSKA	5,3
FRANCIJA	4,8
SRBIJA	4,5
KAJMANSKI OTOKI	3,6
HRVAŠKA	3,4
NORVEŠKA	2,9
SLOVAŠKA	2,6
OSTALO	17,3
Skupaj izvoz dejavnosti 30	61,5

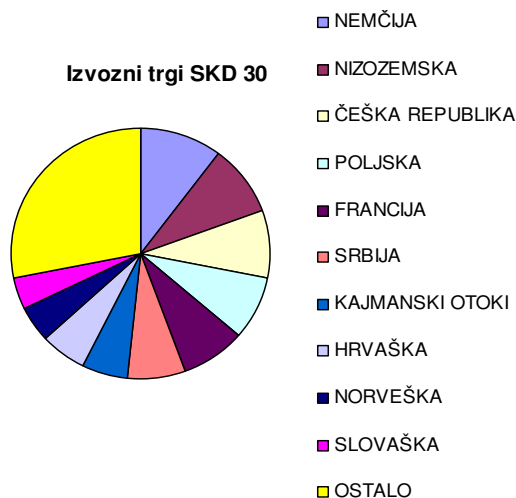

Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil" po državah

Pregled izvoza proizvodnje drugih vozil in plovil kaže, da se največ izvozi v Nemčijo (6,2 mio €), na Nizozemsko (5,7 mio €), Češko in Poljsko (5,3 mio €) ter Francijo (4,8 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidni na zgornji tabeli.

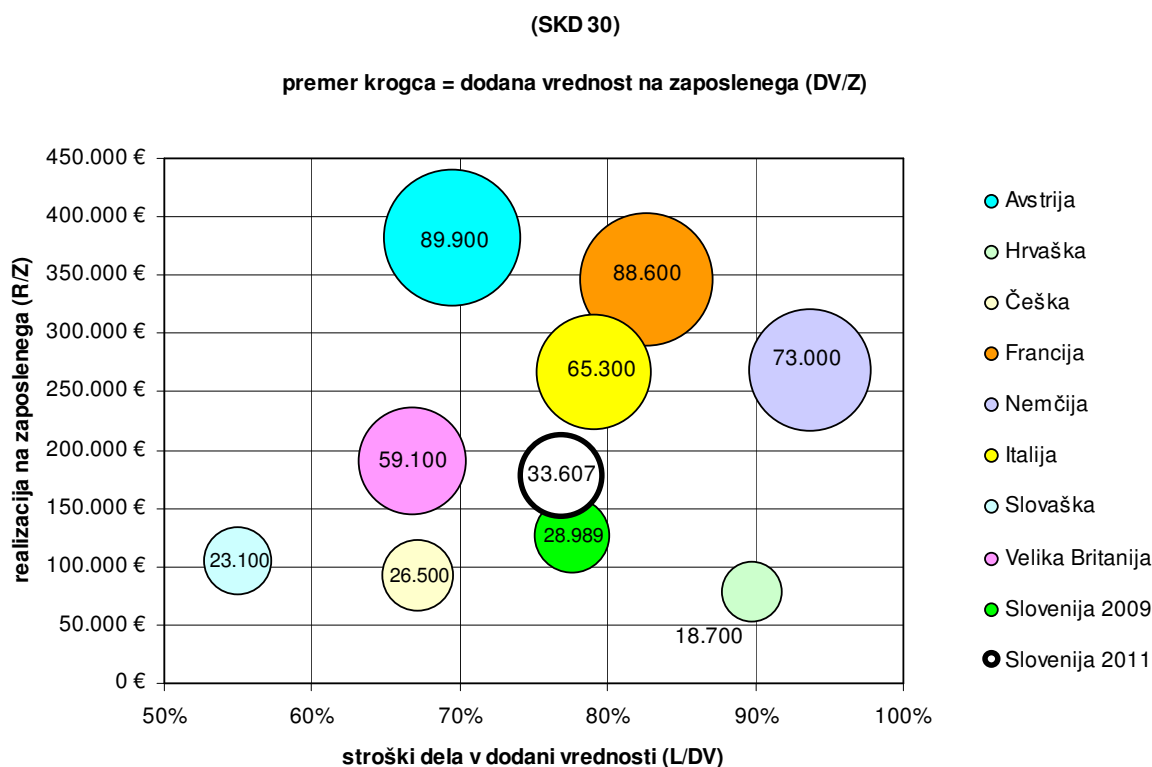
5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v poglavju 1.3 (konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije).

Primerjava je izvedena za leto 2009, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2009 vključena »Slovenija (2011)«.

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 28: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)" po R/Z, L/DV, DV/Z -EU

Na diagramu vidimo določeno razpršenost v panogi. Največjo dodano vrednost in realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosegajo največje države proizvajalke. Delež stroškov dela v dodani vrednosti je pri vseh državah v razponu med 50% in 95%.

Najvišjo realizacijo na zaposlenega (382.000 €) in dodano vrednost (89.900 €!) ima Avstrija. Francija ima nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega (345.000 €), vendar ima podobno dodano vrednost kot Avstrija, in sicer skoraj 89.000 €.

Velika Britanija je od večjih proizvajalk bila najbolj učinkovita pri stroških dela v dodani vrednosti, in sicer so ti znašali dobrih 66%. Slovenija je v letu 2009 v tej panogi dosegla zelo nizko realizacijo (126.684 €) in dodano vrednost na zaposlenega (28.989 €), stroški dela pa so dosegli 78% ustvarjene dodane vrednosti.

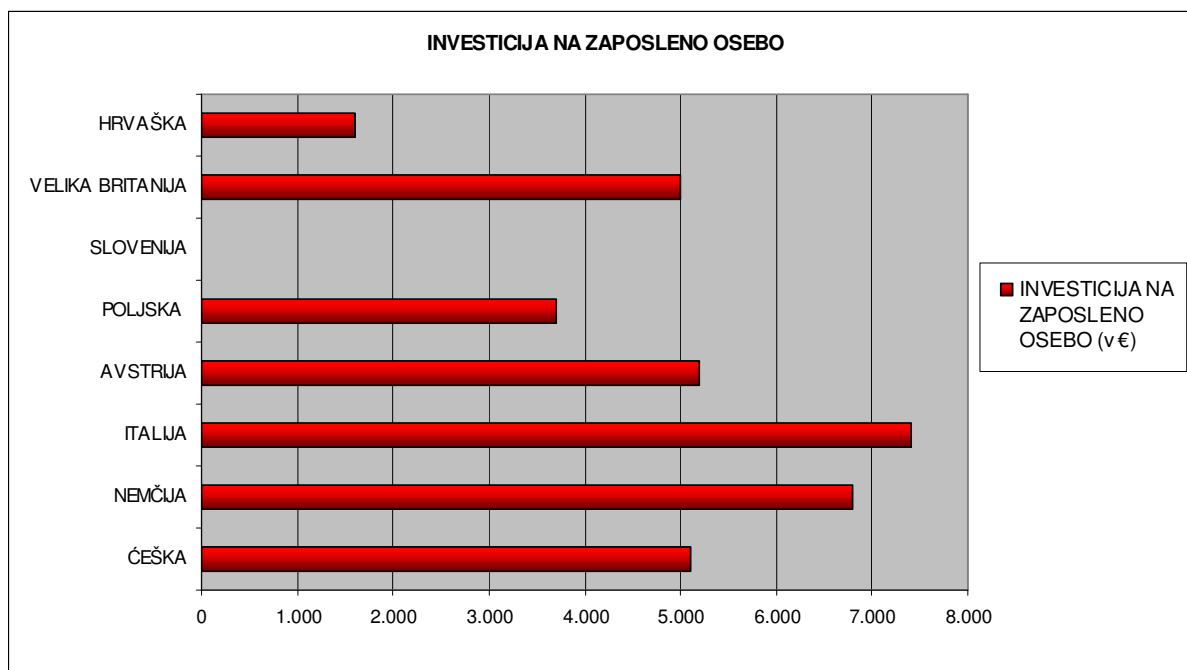
V letu 2011 je Slovenija pri dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil", glede na leto 2009 zabeležila rast tako pri realizaciji na zaposlenega (R/Z), ki je porasla za dobrih 60.000€, kot pri dodani vrednosti (višja za okoli 5.000 €!). Stroški dela v dodani vrednosti na zaposlenega so se sicer zmanjšali, vendar manj kot za odstotek (iz 77,6% na 76,9%).

5.4.4.1. Investicije v panogi

PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL (SKD 30)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	5,7%	5.100
	NEMČIJA	2,6%	6.800
	ITALIJA	3,5%	7.400
	AVSTRIJA	1,4%	5.200
	POLJSKA	6,4%	3.700
	SLOVENIJA	0	0
	VELIKA BRITANIJA	2,7%	5.000
	HRVAŠKA	2,5%	1.600

Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30

Pri "proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30)" lahko vidimo, da se delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti pri vseh državah giblje med 1,4% in 6,4%. Največji delež prihodka vložnega v investicijo dejavnosti ima Poljska (6,4%), največ denarja na zaposlenega pa nameni Italija, in sicer 7.200 €. Podatkov za Slovenijo pri tej dejavnosti ni bilo.

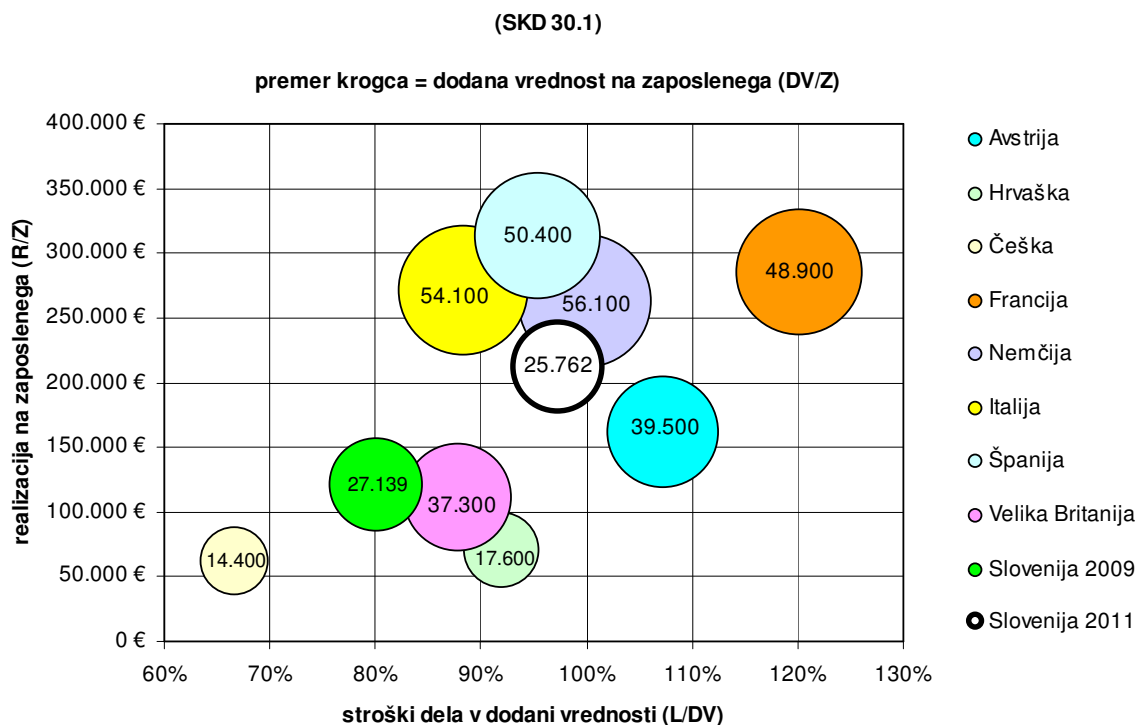

Graf 29: Investicije v panogi SKD 30

Za tri pod-razrede dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil", ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave z posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovjši popolni podatki za leto 2009

Graf 30: Primerjava dejavnosti "gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

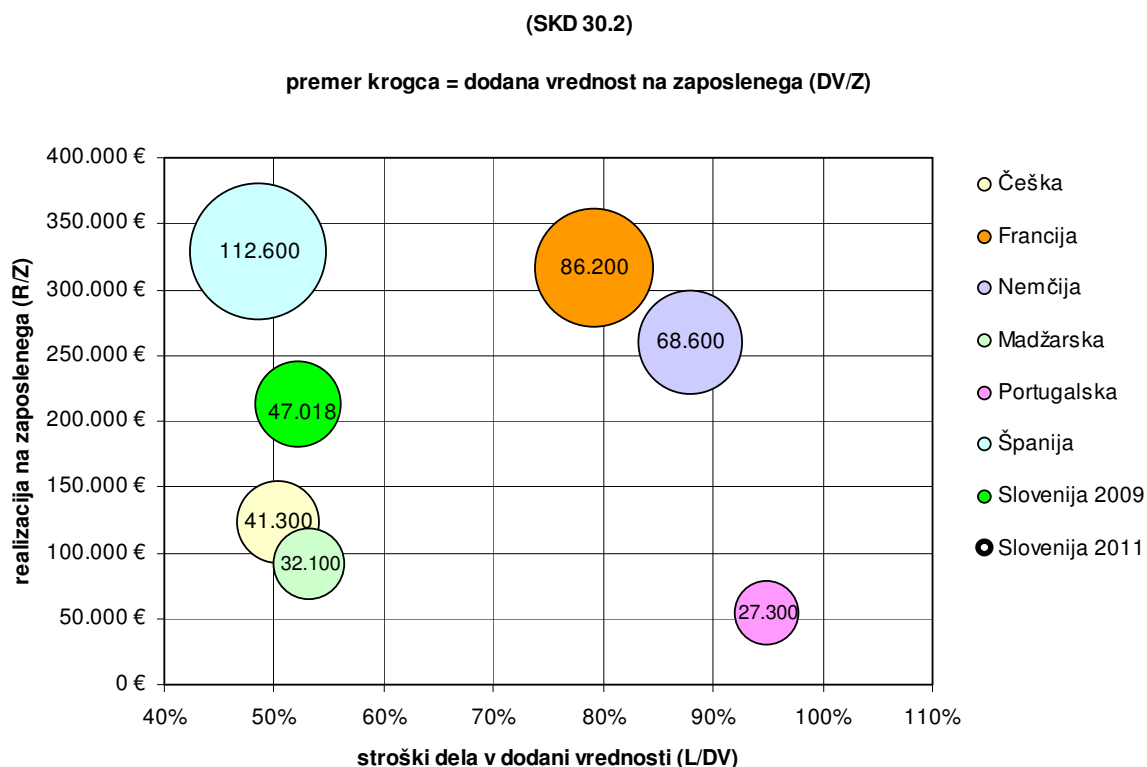
Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost, imajo v tej panogi najboljšo pozicijo Nemčija, Italija in Španija. Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Španija (313 .000 €), najnižje stroške dela pri večjih proizvajalkah pa je imela Italija, vendar so tudi ti dokaj visoki, in sicer znašajo 88%!

Slovenija je v letu 2009 imela dokaj slabe rezultate. Poleg visokih stroškov dela v dodani vrednosti (80%), je imela še nizko dodano vrednost, približno dvakrat manjša od ostalih proizvajalk (27.139 €), realizacijo na zaposlenega pa je bila okrog 120 tisoč €.

V letu 2011 je Slovenija pri dejavnosti "gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)" glede na leto 2009 v segmentu realizacije na zaposlenega, močno izboljšala rezultat izpred dveh let (R/Z višja za dobrih 90.000 €!). Dodana vrednost na zaposlenega se je v nasprotju s prejšnjimi dejavnostmi zmanjšala, in sicer za okoli 1.300 €. Krepko pa so se povišali stroški dela, in sicer za 17%. V letu 2009 so se ti gibali pri 80%, v letu 2011 pa so le-ti znašali že 97%!

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 31: Primerjava dejavnosti "proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

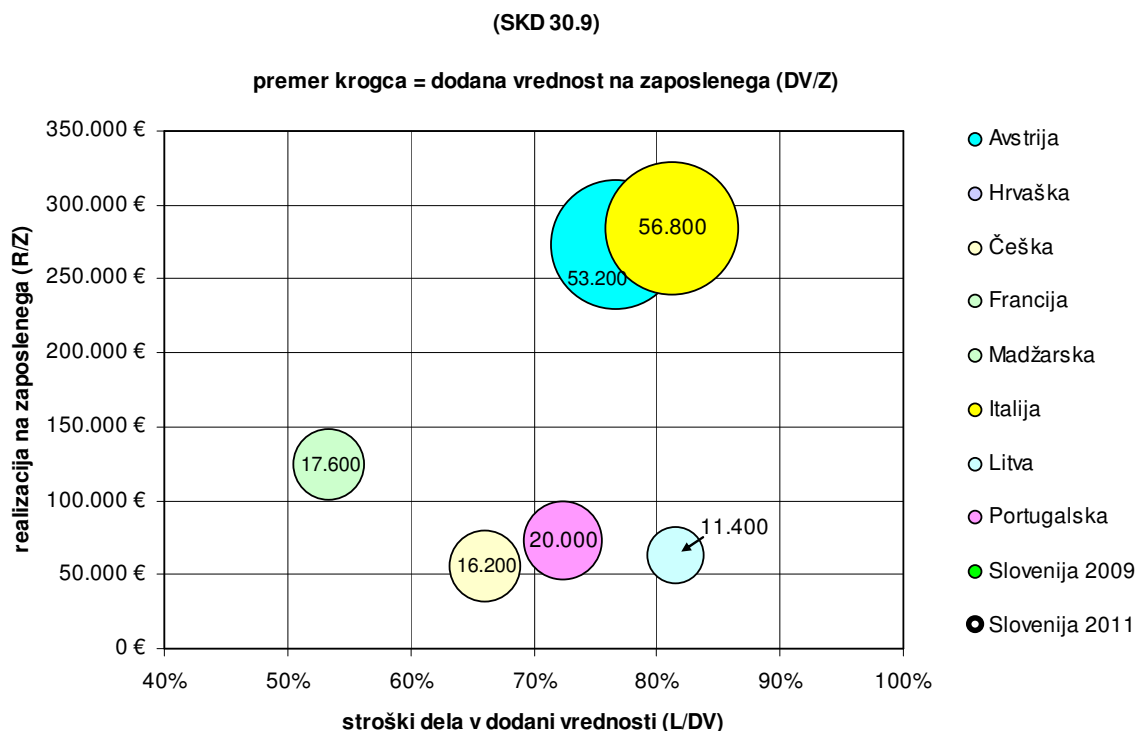
Slovenija pri "proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil" zaostaja za večjimi proizvajalkami, predvsem z nizko dodano vrednostjo (47.018 €), malo manj pa z realizacijo na zaposlenega (212.424 €), stroški dela v dodani vrednosti, ki znašajo 52% pa uvrščajo Slovenijo v leto 2009 bolj v ospredje panoge.

Graf izkazuje, da so proizvajalci, ki najbolj izstopajo v panogi Španija, Francija in Nemčija. Stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega, če povzamemo vse države skupaj, se gibljejo nekje med 45% in 90%.

Na sliki ni opaziti belega odebeljenega kroga za leto 2011. Ker je iz agregata mogoče sklepati na individualnost podatka in s tem identifikacijo poslovnega subjekta, le-tega za leto 2011 ni možno objaviti!

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 32: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Pri "proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide" lahko opazimo, da imata najboljše rezultate Avstrija in Italija. Ostale države so razporejene bolj na dno grafa. Kar zadeva same stroške dela v dodani vrednosti, imajo najnižje glede na ustvarjeno dodano vrednost na Madžarskem (53%).

Slovenije za leto 2009 v tej panogi ni na sliki zaradi visokih stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ti znašajo kar 177%! Ima pa tudi nizko dodano vrednost (12.384 €) ter realizacijo na zaposlenega (118.000 €).

V letu 2011 je imela panoga podobno oz. še slabšo pozicijo, kot leta 2009. Vsi parametri so se poslabšali. Obeh krogcev za Slovenijo, tako za leto 2009 kot za leto 2011 ni na sliki zaradi visokih stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer so le-ti **v letu 2009 znašali 177%, v letu 2011 pa so se ustavili pri kar 203%!** Panoga ima tudi nizko dodano vrednost (12.127 €) in realizacijo na zaposlenega (111.623 €).

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1- Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (**brez 33.130, 33.140 in 33.190** - tako so znotraj 33.1 kot v celotni panogi 33 **vrednosti, ki jih imajo 33.130, 33.140 33.190 odvzete**)
- 33.2- Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavitvijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oz. panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje pod-dejavnosti:

33.1	Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
33.11	Popravila kovinskih izdelkov
33.12	Popravila strojev in naprav
33.13	Popravila elektronskih in optičnih naprav
33.14	Popravila električnih naprav
33.15	Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
33.16	Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
33.17	Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
33.19	Popravila drugih naprav
33.2	Montaža industrijskih strojev in naprav
33.20	Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge popravila in montaža strojev in naprav

Obrazložitev metodologije, ki se uporablja pri izračunih indeksov rasti tekoče leto glede na predhodno leto (npr. 2011/2010).

Institucije kot AJPES, SURS, GV-IN in tudi GZS pri izračunu indeksov rasti upoštevajo finančne podatke družb, ki so za 2010 oddale letna poročila ter se le za ta ista podjetja primerjajo s finančnimi podatki za leto 2009 (ki so jih podjetja oddala na istem obrazcu).

	popravila in montaža strojev		33.1.	33.2.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011
Število družb	422	-	232	190
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	4.736	117,6	2.970	1.766
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	394.547.958	134,8	203.354.758	191.193.200
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	209.335.569	123,2	155.677.902	53.657.667
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	157.659.546	149,6	28.422.808	129.236.738
Odhodki	374.499.297	133,2	206.889.387	167.609.910
Stroški blaga, materiala in storitev	223.906.790	139,8	102.947.675	120.959.115
Stroški dela	120.103.296	123,3	84.087.771	36.015.525
Amortizacija	13.119.407	112,9	7.467.865	5.651.542
POSLOVNI IZID	17.645.338	142,2	-223.238	17.868.576
FINANČNI IZID	-1.948.217	231,4	-1.421.376	-526.841
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	17.645.338	142,2	-223.238	17.868.576
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	36.585.463	121,1	12.076.790	24.508.673
Čisti dobiček	18.289.377	111,1	3.579.247	14.710.130
Čista izguba	6.436.921	77,3	5.813.763	623.158
Dodana vrednost (DV)	156.688.759	122,8	96.164.561	60.524.198
Zaloge	40.451.729	123,4	21.973.167	18.478.562
Kapital	129.493.625	101,0	65.560.782	63.932.843
Stopnja samofinanciranja (%)	34,70	71,2	36,30	33,10
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,45	179,6	1,10	1,91

Koeficient zadolženosti	0,57	133,6	0,50	0,64
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,00	90,8	6,60	13,40
Celotna gospodarnost	1,05	101,2	0,98	1,14
Dobičkovnost prodaje PM	0,06	30,3	0,03	0,10
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,20	86,1	-3,31	22,98
Donosnost sredstev - ROA (%)	3,72	71,5	-1,33	9,38
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	83.306	114,6	68.474	108.245
Delež prodaje na tujih trgih (%)	40,00	111,0	14,00	67,60
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	25.359	104,9	28.314	20.390
Plače na zaposlenega (EUR)	18.548	107,2	20.271	15.651
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	33.084	104,4	32.381	34.266
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	76,70	100,4	87,40	59,50
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.862	94,5	1.205	8.328
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.359	65,7	1.958	353
Dnevi vezave zalog	37,50	106,5	39,20	35,50
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih terjatev	109,00	117,4	91,70	126,30
Dnevi vezave kratkoročnih poslovnih obveznosti	78,20	107,6	83,60	71,70
Obračanje sredstev	1,20	103,5	1,10	1,20
Obračanje kapitala	2,80	124,5	2,70	3,00
	popravila in montaža strojev		33.1.	33.2.
	Vrednost 2011	Index 11/10	Vrednost 2011	Vrednost 2011

Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... "popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)"

Dejavnost "popravila in montaža strojev in naprav" v letu 2011 praviloma beleži indekse rasti večje od 100. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 višji za kar 34,8% glede na leto 2010. Obe pod-dejavnosti sta imeli dokaj podobno višino prihodka, in sicer je imela dejavnost "popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)" v letu 2011 ustvarila okoli 203 mio €, dejavnost "montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)" pa okoli 192 mio € prihodka.

Izvoz se je povečal za skoraj 50%, dobiček pred davki (EBIT) pa za 42,2%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 33.084 € in je za 4,4% višja kot leto poprej. ROE z indeksom 86,1 in ROA z indeksom 71,5 sta nekoliko padli, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosega 76,7% in je za 0,4% višji glede na leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so se povišali za 4,9% in znašajo 25.359 € na zaposlenega.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je po abecednem vrstnem redu navedenih po deset (ali manj) največjih družb dejavnosti "popravila in montaža strojev in naprav" glede na ustvarjeni prihodek in dodano vrednost, urejeno po velikostnih razredih družb.

mikro družbe	
največje po prihodu	največje po dodani vrednosti
ALSTOM POWER SYSTEMS GMBH, MANNHEIM, PODRUŽNICA V SLOVENIJI	ALSTOM POWER SYSTEMS GMBH, MANNHEIM, PODRUŽNICA V SLOVENIJI
EMG ELEKTROINSTALACIJE IN MONTAŽA D.O.O.	EMG ELEKTROINSTALACIJE IN MONTAŽA D.O.O.

ISKRA STROJEGRADNJA IN VZDRŽEVANJE, PODJETJE ZA RAZVOJ IN VZDRŽEVANJE INDUSTRIJSKE OPREME, D.O.O.

ISKRA STROJEGRADNJA IN VZDRŽEVANJE, PODJETJE ZA RAZVOJ IN VZDRŽEVANJE INDUSTRIJSKE OPREME, D.O.O.

LADJEDELNICA IZOLA D.D.

LADJEDELNICA IZOLA D.D.

MASTROJ, POSREDOVANJE, TRGOVINA NA DEBELO, SVETOVANJE D.O.O.

MAKSIMUS GRADBENIŠTVO IN MONTAŽA, STORITVE, TRGOVINA, PROIZVODNJA, GOSTINSTVO, PROMET IN DRUGE POSLOVNE DEJAVNOSTI, D.O.O.

SINTEL COMMERCE, OPREMA IN SISTEMI ZA AVTOMATIZACIJO, D.O.O.

MASTROJ, POSREDOVANJE, TRGOVINA NA DEBELO, SVETOVANJE D.O.O.

TARK, DRUŽBA ZA VZDRŽEVANJE IN TRGOVINO, D.O.O.

MONT-PLAN ROGAŠKA, MONTAŽE IN TRGOVINA, D.O.O.

TEHNA PODJETJE ZA MARKETING IN INŽENIRING, D.O.O.

M-TEHNOLOGIJA, MONTAŽA, POPRAVILO, PROGRAMIRANJE IN SERVISIRANJE STROJEV, D.O.O.

TEHNOMONTAŽA, INŽENIRING, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.
TOP TEH PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE, D.O.O.

SAR AVTOMATIZACIJA KRMILNA TEHNIKA, AVTOMATIZACIJA, REGULACIJA D.O.O.

TEHNOMONTAŽA, INŽENIRING, PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE D.O.O.

male družbe

največje po prihodku

največje po dodani vrednosti

ALBA TRGOVINA IN PROIZVODNJA, D.O.O.

ALIUS, PROIZVODNJA, MONTAŽA IN STORITVE D.O.O.

ALIUS, PROIZVODNJA, MONTAŽA IN STORITVE D.O.O.

ELEKTRO - KA ELEKTRIKA, ELEKTROMEHANIKA, INŠTALACIJE D.O.O.

ELESPROM DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.

ELESPROM DRUŽBA ZA PROIZVODNJO, TRGOVINO IN STORITVE D.O.O.

ETRA PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.

ETRA PROIZVODNJA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.

FLENCO PROIZVODNJA, TRGOVINA, MONTAŽA IN SERVIS D.O.O.

FLENCO PROIZVODNJA, TRGOVINA, MONTAŽA IN SERVIS D.O.O.

KOLEKTOR SYNATEC OPREMA ZA AVTOMATIZACIJO D.O.O.

HPE STORITVE, TRGOVINA, PROIZVODNJA, D.O.O.

MOS SERVIS, TRGOVINA, STORITVE, INŽENIRING D.O.O.

KOLEKTOR SYNATEC OPREMA ZA AVTOMATIZACIJO D.O.O.

MOTOMAN ROBOTEC D.O.O.

MOS SERVIS, TRGOVINA, STORITVE, INŽENIRING D.O.O.

MZK ELEKTRO MONTAŽA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.

MOTOMAN ROBOTEC D.O.O.

NAUTIC SERVICE, DRUŽBA ZA VZDRŽEVANJE PLOVIL, STROJNE IN ELEKTRO OPREME D.O.O.

MZK ELEKTRO MONTAŽA, TRGOVINA, STORITVE D.O.O.

NAUTIC SERVICE, DRUŽBA ZA VZDRŽEVANJE PLOVIL, STROJNE IN ELEKTRO OPREME D.O.O.

srednje in velike družbe

največje po prihodku

največje po dodani vrednosti

ALADRIA AIRWAYS TEHNIKA, VZDRŽEVANJE LETAL, D.D.

ADRIA AIRWAYS TEHNIKA, VZDRŽEVANJE LETAL, D.D.

DANFOSS TRATA REGULACIJE OGREVANJA, PREZRAČEVANJA IN KLIMATIZACIJE, D.O.O.

DANFOSS TRATA REGULACIJE OGREVANJA, PREZRAČEVANJA IN KLIMATIZACIJE, D.O.O.

HTZ HARMONIJA TEHNOLOGIJE IN ZNANJA, INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O.

HTZ HARMONIJA TEHNOLOGIJE IN ZNANJA, INVALIDSKO PODJETJE, D.O.O.

SŽ - CENTRALNE DELAVNICE LJUBLJANA D.O.O.

SŽ - CENTRALNE DELAVNICE LJUBLJANA D.O.O.

5.5.3. Izvoz

Celotna dejavnost "popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)" je v letu 2011 ustvarila blizu 160 mio € prihodka od prodaje na tujih trgih. Dejavnost "montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)" v celotni panogi 33 ustvari 82% svojih prihodkov s prodajo svojih proizvodov in storitev na tujih trgih, medtem ko panoga "popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)" z izvozom ustvari le slabih 18% svojih prihodkov.

Kot že videno pri nekaterih prejšnjih dejavnostih, je tudi tukaj izvoz porasel. V celotni SKD 33 je izvoz višji za 49,6%! Pri panogi "montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)" je bil čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v primerjavi z letom 2010 skoraj 130 mio €, medtem ko je pri dejavnosti "popravila kovinskih izdelkov strojev in naprav (SKD 33.1)", prihodek od prodaje na tujem trgu znašal 28,5 mio €. Delež prodaje na tujih trgih se je v letu 2011 povečal in je znašal 40%, saj je vrednost indeksa obravnavanega parametra znašala 111,0.

Deleži izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav

država namena	Izvoz v mio €
DANSKA	94,0
ITALIJA	25,2
AVSTRIJA	12,2
FRANCIJA	4,7
TURČIJA	4,3
HRVAŠKA	3,6
NEMČIJA	3,0
KITAJSKA	1,3
BELGIJA	1,3
ŠVEDSKA	1,2
OSTALO	7,0
Skupaj izvoz dejavnosti 33	157,7

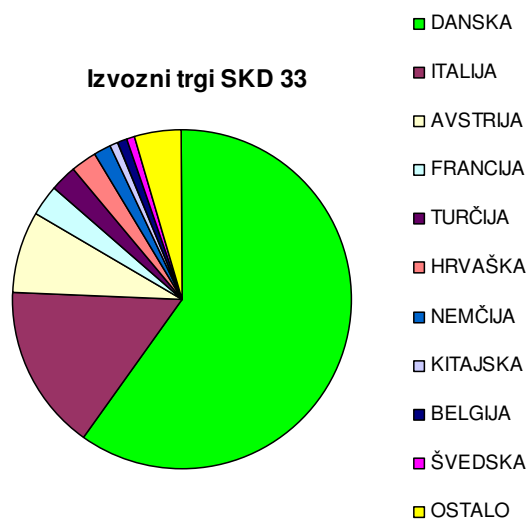

Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti "popravila in montaža strojev in naprav" po državah

Pregled izvoza panoge Popravila in montaža strojev in naprav kaže, da se največ izvozi na Dansko (94,0 mio €), v Italijo (25,2 mio €), Avstrijo (12,2 mio €) in Francijo (4,7 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidni na zgornji tabeli.

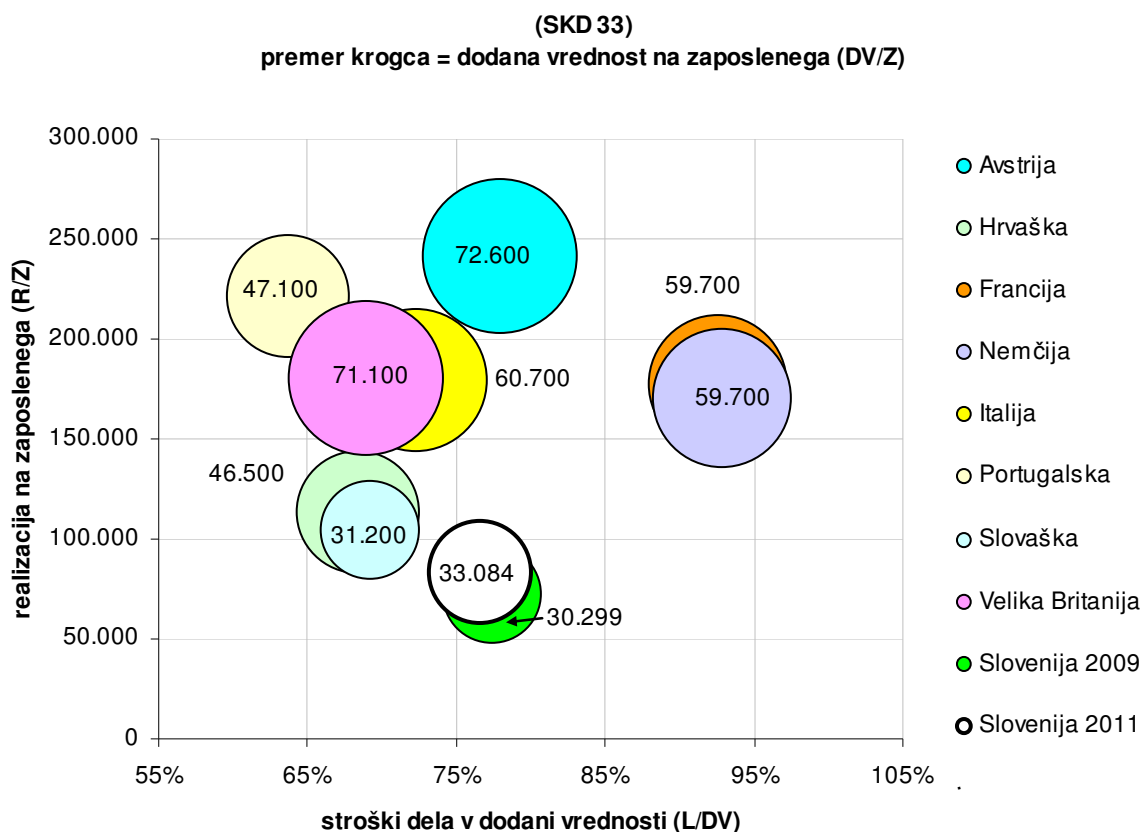
5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava *popravila in montaže strojev in naprav* v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti.

Primerjava je izvedena za leto 2009, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2009 vključena »Slovenija (2011)«.

5.5.4.1. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 33: Primerjava dejavnosti "popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Pri dejavnosti "popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)" na sliki opazimo določeno razpršenost vseh proizvajalk. Ločene so predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Portugalska (63%), najvišje pa dosega Francija in Nemčija (obe približno 83%).

Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega sta si pri večjih državah dokaj podobne, izstopa le Avstrija, ki ustvari 72.600 € dodane vrednosti na zaposlenega, Velika Britanija ima podobno dodano vrednost kot Avstrija, vendar ima nižjo realizacijo na zaposlenega, ki znaša okoli 180.000 €.

Slovenija je v "podobnem" stanju, kot mnogokrat do sedaj. Lahko rečemo, da dosegamo enake rezultate, kot vsako leto. Stroški dela so nekako na sredini ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico (ali več) manjši od evropskih rezultatov.

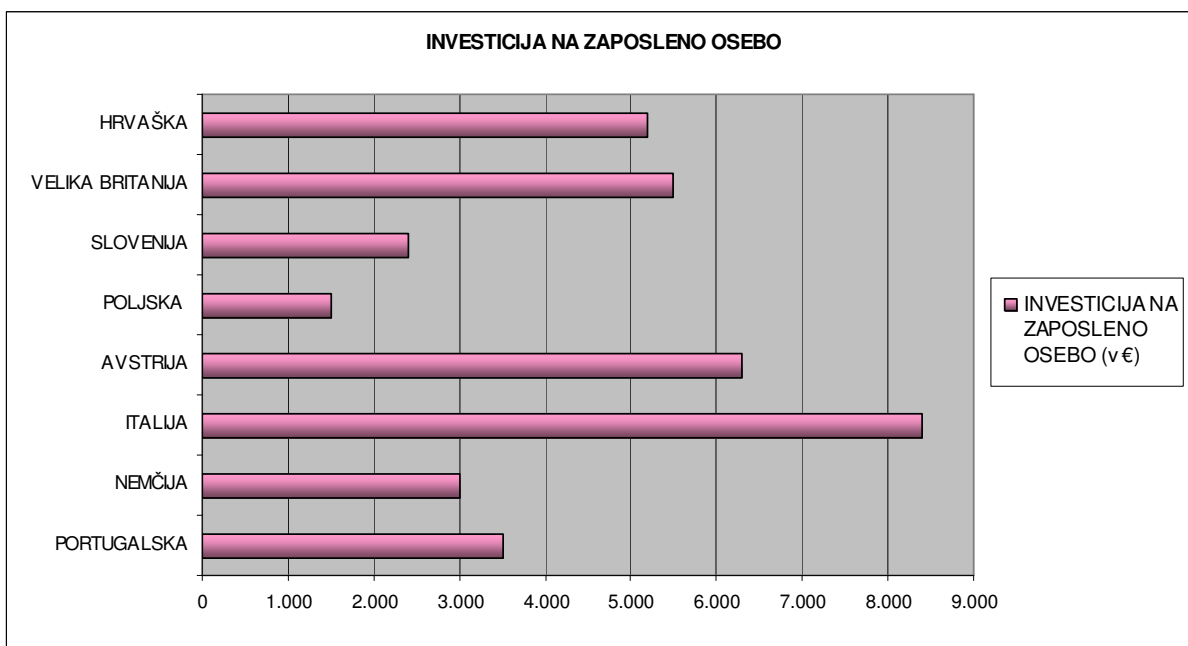
V letu 2011 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2009, na vseh segmentih nekoliko boljše rezultate. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za skoraj 3.000 €, realizacija na zaposlenega za približno 12.000 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so se zmanjšali za slab odstotek.

5.5.4.2. Investicije v panogi

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	PORTUGALSKA	3,3%	3.500
	NEMČIJA	1,8%	3.000
	ITALIJA	9,0%	8.400
	AVSTRIJA	3,8%	6.300
	POLJSKA	3,7%	1.500
	SLOVENIJA	4,2%	2.400
	VELIKA BRITANIJA	3,4%	5.500
	HRVAŠKA	10,1%	5.200

Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33

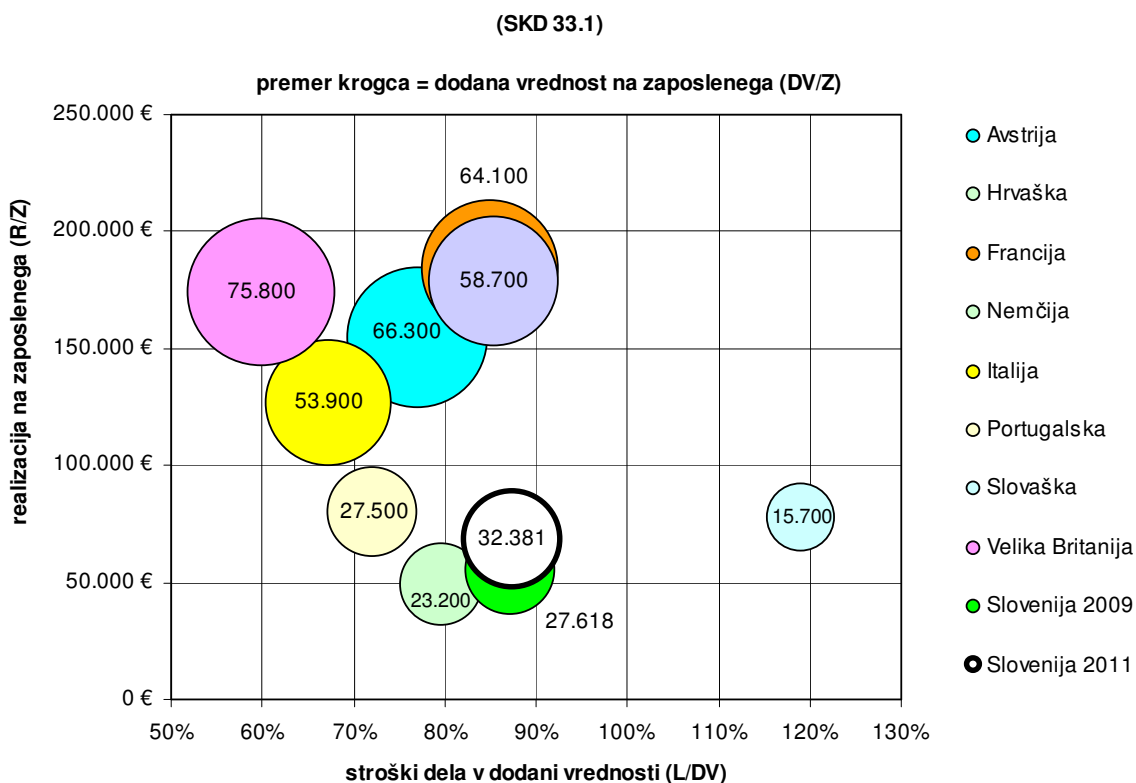
Pri dejavnosti SKD 35 (popravilo in montaža strojev in naprav) lahko vidimo, da je delež sredstev namenjen razvoju in raziskavam pri opazovanih državah dokaj razgiban, saj se giblje med 1,8% (Nemčija) in 10,1% (Hrvaška). Tudi tukaj lepo vidimo, kolikšen del denarja katera država investira na zaposlenega. Največ sta za to namenili Italija (8.400 €) in Avstrija (6.200€). Slovenija ima pri tej dejavnosti delež prihodka 4,2%, na zaposlenega pa je vložila 2.400€.

Graf 34: Investicije v panogi SKD 33

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem - EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

Graf 35: Primerjava dejavnosti "popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Tukaj lahko vidimo enako sliko, kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred ostalimi državami. Če pogledamo so na prvem mestu z najnižjimi stroški dela (59%) in največjo ustvarjeno dodano vrednostjo (75.800 €) Britanci, Francozi pa se "ponašajo" z najvišjo realizacijo na zaposlenega (185.000 €).

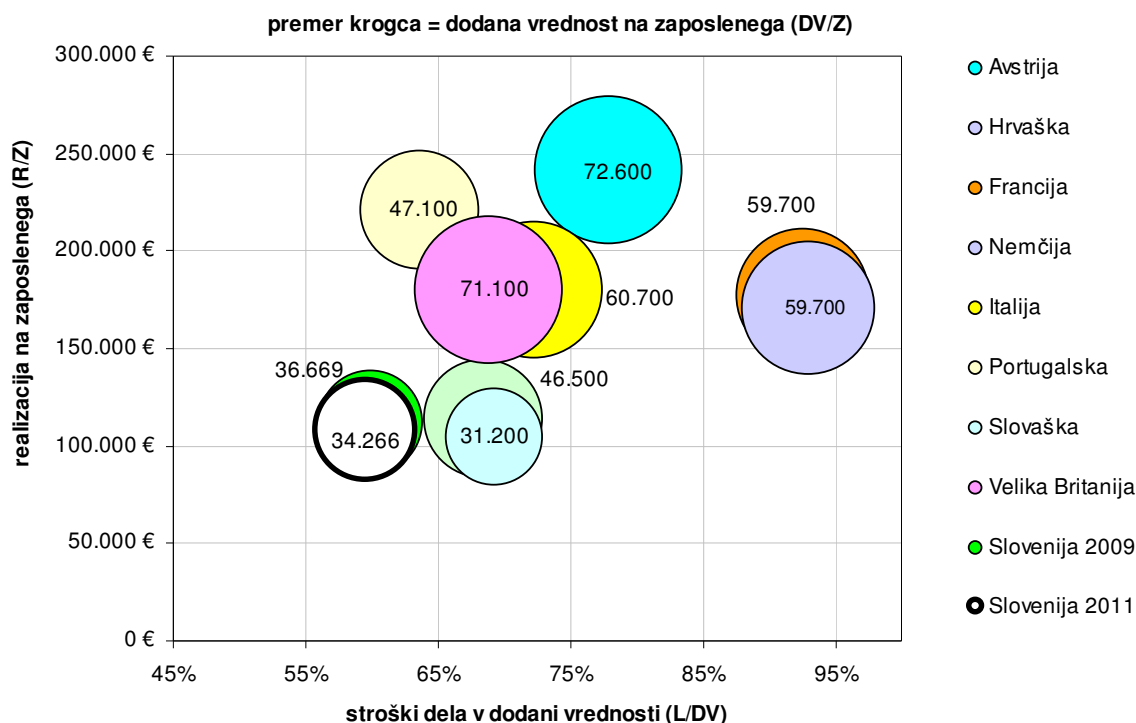
Slovenija je v letu 2009 imela 87% stroškov dela v dodani vrednosti, 55.000 € realizacije na zaposlenega ter 27.000 € dodane vrednosti, kar nas uvršča bolj na dno grafa.

Na sliki vidimo dokaj podobno lego obeh mehurčkov. Dodana vrednost na zaposlenega je **v letu 2011** sicer višja za okoli 5.000 €, prav tako realizacija na zaposlenega, ki presega vrednosti izpred dveh let za okoli 14.000 €. Pri stroških dela v dodani vrednosti pa ni bilo opazne spremembe. V letu 2011 so za odtенок višji (0,24%) in znašajo 87,44%.

5.5.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)

Rezultate primerjalnih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2009

(SKD 33.2)

Graf 36: Primerjava dejavnosti "montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU

Dokaj zanimiva slika se nam kaže pri panogi "montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)". Pri "storitvah" Slovenija v letu 2009 kaže nekoliko boljše sliko, vendar sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za 1,5 do 2-krat manjša, kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike). Le stroški dela v dodani vrednosti so pri Sloveniji najnižji in znašajo 60%.

Pri ostalih državah se stroški dela v dodani vrednosti nahajajo v razponu od 63% do 95% (najvišje imata Nemčija in Francija). Najboljšo realizacijo na zaposlenega (241.000 €) in dodano vrednost (72.600 €) ustvari Avstrija. Po ustvarjeni dodani vrednosti ji je blizu Velika Britanija (71.100 €), vendar ima le-ta za dobrih 60.000 € nižjo realizacijo na zaposlenega. Ostale večje proizvajalke pa so si najbolj podobne po realizaciji na zaposlenega.

V letu 2011 glede na leto 2009 so si rezultati pri tej dejavnosti dokaj podobni in se krogca skoraj prekrivata, vendar so vseeno slabši kot v letu 2009. Nižji so le stroški dela v dodani vrednosti vendar le za 0,5%. Ostala dva parametra (DV/Z in R/Z) pa sta slabša v primerjavi z rezultati iz leta 2009.

6. SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	8
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu	13
Graf 3: Struktura zaposlenih.....	13
Graf 4: Struktura dodane vrednosti.....	14
Graf 5: Struktura prihodka	14
Graf 6: Struktura izvoza	14
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2011	15
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)	16
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega – v €	19
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb.....	21
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala.....	24
Graf 12: Primerjava dejavnosti "proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU	34
Graf 13: Investicije v panogi SKD 25.....	35
Graf 14: Primerjava dejavnosti "proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	35
Graf 15: Primerjava dejavnosti "kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	36
Graf 16: Primerjava dejavnosti "proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, orodja...(SKD 25.7)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	37
Graf 17: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU.....	38
Graf 18: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU	44
Graf 19: Investicije v panogi SKD 28.....	45
Graf 20: Primerjava dejavnosti "proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU	45
Graf 21: Primerjava dejavnosti "druge naprave za splošne namene (SKD 28.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	46
Graf 22: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	47
Graf 23: Primerjava dejavnosti "proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	52
Graf 24: Investicije v panogi SKD 29.....	53
Graf 25: Primerjava dejavnosti "proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU.....	54
Graf 26: Primerjava dejavnosti "proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprik. (SKD 29.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	55
Graf 27: Primerjava dejavnosti "proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	56
Graf 28: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)" po R/Z, L/DV, DV/Z -EU	60
Graf 29: Investicije v panogi SKD 30.....	61
Graf 30: Primerjava dejavnosti "gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	62
Graf 31: Primerjava dejavnosti "proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	63
Graf 32: Primerjava dejavnosti "proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU.....	64
Graf 33: Primerjava dejavnosti "popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU.....	69
Graf 34: Investicije v panogi SKD 33.....	70
Graf 35: Primerjava dejavnosti "popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU.....	71
Graf 36: Primerjava dejavnosti "montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)" po R/Z, L/DV, DV/Z - EU	72

7. SEZNAM TABEL

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega prostora.....	10
Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2011	12
Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje	16
Tabela 4: Število družb v kovinski industriji	17
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji	18
Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe.....	21
Tabela 7: Osnovni podatki glede na velikost kapitala	23
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2011.....	25
Tabela 9: Izvoz kovinske industrije - panoge izvoznice.....	26
Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah	26
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... "proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25)".....	30
Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja kovinskih izdelkov" po državah	33
Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25.....	34
Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, ... "proizvodnja strojev in naprav (SKD 28)"	40
Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja strojev in naprav" po državah	43
Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28	44
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... "proizvodnja mot. vozil, prikolic in polprik. (SKD 29)"	49
Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic" po državah.....	52
Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29	53
Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... "proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)"	58
Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti "proizvodnja drugih vozil in plovil" po državah	59
Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30	61
Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... "popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)"	66
Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti "popravila in montaža strojev in naprav" po državah	68
Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33	70

8. VIRI:

- Kazalniki poslovanja SKEP GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS
- Podatki Združenja kovinske industrije
- Letno poročilo ORGALIME
- Statistični podatki EuroStat
- Podatki: SURS, AJPES
- GVIN
- FIPO – AJPES
- Spletne strani